

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **крагујевачке**

Година V, Број 196

Излазе четвртком

Цена **70** дин.

www.kragujevacke.rs

21. фебруар 2013. године

ISSN 1821-1550

9 771821 155019

КАКВУ ХРАНУ ЈЕДЕМО

Ћути и гутај

СРБИЈА ИЗМЕЂУ ИСТОКА
И ЗАПАДА

Везали смо коња
где је изазда рекао

СТРАНА 6

ГРАДЊА ЦЕНТРА ЗА
МАТИЧНЕ ЂЕЛИЈЕ

Ново обећање
– темељац у јуну

СТРАНА 9

НЕЗАПОСЛЕНОСТ
ВИСОКОШКОЛАЦА

Професори и лекари
могу само да се сликају

СТРАНА 9

ПОСКУПЉЕЊА КОМУНАЛНИХ
УСЛУГА

Све већи и већи
рачуни

СТРАНА 14

**FINAL
SALE**
H&O
На колекцију јесен - зима
-80%
%

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ЧИТАТОЦ ДВОРНИЦЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

SILCA
034/33 66 99
ЗАМЕНА СТАРИХ, ДОТРАЈАЛИХ И
ОШТЕЋЕНИХ ПЛАСТИКА И ТASTERA
НА СВИМ ВРСТАМА AUTO
KLJUČEVA I DALJINACA

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refilm
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

AUSPUH SERVIS
ПРОДАЈА И УГРАДЊА
ОРГИНАЛНИХ
ИЗДУВНИХ СИСТЕМА
IMASAF
Kilec Auto
M. БЛАГОЈЕВИЋА 55
362 557, 064 122 9 240

ДРУГА СТРАНА

Камо извиђење?

Пише Драган Рајичић

Премијер Ивица Дачић вратио нам се са „молитвеног доручка“ сит. Шта је тамо јео не знам, али кад буде прогута и оно што су му у вези Косова Обама и Мишел са својим европским савезницима спаковали за понети, слутим да би његова већ позамашна трба могла да нарасте и до Гинисових димензија. Готово да га већ видим како тако надувен седи у некој кафани, овог пута са провереним друштвом које није умешано чак ни у трговину дрогом, и пије искључиво коду бикарбону јер се наш устав са све петнаестак посто косовске територије, кад то прогунеш, тешко вари.

Ако се у поменутом друштву нађе и наш дипломирани председник, процес варења устава у који су се, заједно са легендарним Коштунићем, клели и они, имао би све атрибуте државничког понашања.

- На још једну кашику соде - служи Тома чистих руку Ивицу, који се још није опрао ни од оног кофера, ни од Лазаревића, ни од Радуловића, ни од Тончева - то ти је добро и против наших резолуција и против оне моје платформе коју смо заједно изели. Смањује надимање и убрзава наш улазак у Европу!

Да ли то оваквим уводом ја можда прикључујем повратак Коштунице на власт и његове визије решавања косовског питања? Боже ме сачувај! Јасно је као дан да Ивица и Тома данас, баш као и Борис и Борко јуче, не могу да ураде ништа у смислу повратка Косова у наше државне оквире, али сам сигуран да наш незаборавни легалиста Коштунић није у стању да уради чак ни толико. И њему таквом, међутим, мора се признати да је формално у праву када указује на кршење устава гледе решавања косовског питања. Једини легалан пут којим би могло да се „покрије“ оно што нам се дешава и што нас чека јесте промена тог устава. 'Оће да боли, то је јасно, али ми смо управо под свима њима заједно научили да трпимо и што се трпети не може.

Је л' се сад то залажем за промену устава? Јок море, немамо сад времена за то. Ја нисам формалиста, мени је суштина увек важнија. Залажем се за то да Тома и Ивица наставе да раде то што раде, све по плану како су им Американци и Немци зацртали, јер ако нећемо да идемо тим путем гурнуће нас опет у провалију из које ћемо још једном тешко успети да се искобељамо. Али, ту је појента мог залагања, нека Тома пречасни и Ивица на соди бикарбони оно што ради зову правим именом, тј. нека народу говоре пуну истину о томе шта нам се заправо дешава.

На пример, из кабинета председника пошаље нам се овако саопштење: „Премијер Дачић и ја данас смо обавили велики посао са нашим Косовом. Четири пута смо погазили устав, три пута моју платформу и два пута нашу скупштинску резолуцију, али смо направили договор са Албанцима који отклања могућност новог рата. Њима мир и територије, а нама мир и наук да се политиком коју смо водили деведесетих ништа не може постићи“. То би, држим, било поштено и готово да би завредело мог размишљања да им на следећим изборима приклучим и свој глас.

И друго, да наш владарски двојац, са све Вучићем, упути једно људско извиђење актерима бивше власти које су небројено пута оптуживали за издају и велеиздају на Косову, тј. за оно што они данас сами раде, само још темељије. За лоповлуке, нормално, нека иду у апсу, али за „издају“ им, ако су људи, заиста дугују огромно извиђење и молбу за опроштај. Исто то дугују и својим бирачима којима су обећали нешто сасвим друго од овога што је, додуше, једино могуће, а које су, па, преварили и самим окупљањем у ову владу са све неуништивим Динкићем. Мислим да би једно такво извиђење помогло да поверијем у њихов спектакуларни политички преображај, а ако у томе грешим, извињавам се ја њима!

АНКЕТА КУПУЈЕТЕ ЛИ ГАРДЕРОБУ, КОЈИ ДЕО БУЏЕТА МЕСЕЧНО ИЗДВАЈАТЕ ЗА ЊУ?

М. Ићајловић

Даница Љубић,
пензионерка:
- Све што имам,
волим да сам
елегантна.

Мара Полетан,
пензионер:
- Ја ништа, ни
динар, облаче ме
ћерка и син.

Виолета
Цветковић,
радник
обезбеђења:
- Најмање сто
евра, а то је мало
више од трећине
зараде.

Душан Цветић,
економиста:
- Откуд зnam,
супруга купује за
целу породицу.

Слободан
Тодоровић,
студент:
- Дајем
поприлично, не
зnam тачно
колико.

Мирољуб
Марић, правник:
- Не пуно, али
зnam да
комбинујем.

Славиша
Кокерић,
приватник:
- Ја за себе
потрошим око
четири хиљаде
динара, па пута
три.

Нада Ђушић,
трговац:
- Око пет хиљада
динара а то је
четвртина
прихода.

Светислав
Радојевић,
контролор:
- Десет хиљада
месечно
минимално, али
за децу највише.

prozori sa imenom
i prezimenom

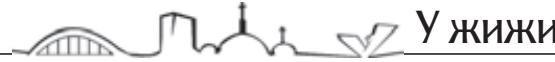

SUNCE

Da li ćete i ove zime
grejati ulicu?

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

ПРЕМИЈЕР И МИНИСТАР У „ФИЈАТ АУТОМОБИЛИМА СРБИЈА“

Видели модел са седам седишта

Председник Владе Ивица Дачић обећао да ће држава у договору са „ФАС“-ом одобравати попусте за домаће купце „фијата 500Л“ разговарати са Руском федерацијом о извозу овог модела без царине, повећати капацитет гаса који користи фабрика, урадити далеководе, изместити трафостаницу

Мако су овога тренутка најмодернија фабрика аутомобила „Фијат аутомобили Србија“ нису без проблема. Премијер Ивица Дачић, који је у понедељак са министром финансија и привреде Млађаном Динкићем посетио крагујевачку фабрику, обећао је да ће држава помоћи у њиховом решавању. Због повећаног обима производње испоставило се да доток гаса у фабрику није довољан да задовољи све потребе и да га треба повећати. Председник Владе обећао је да ће држава урадити и далеководе и изместити трафостаницу из фабричког круга.

Можда је због тога састанак Дачића и Динкића са директором „ФАС“-а Антонијом Ђезаре Фераром, иза затворених врата, уместо пола сата, колико је било предвиђено протоколом, трајао три пута дуже. За то време новинари, сниматељи и фотокореспонденти имали су ретку прилику да уживавају у музеју крагујевачке фабрике, где је изложен аутомобил „фијат 500Л“ којим је и отворена нова „Фијатова“ фабрика. У музеју, међутим, није био изложен ни један од модела аутомобила који су се раније производили у Крагујевцу, попут „кеца“, „југа“, „тристаћа“ и осталих.

За разлику од новинара премијер и министар су имали прилику да виде прототип модела „фијата 500 ХЛ“ са седам врата. Да ли ће тај модел заиста изгледати као прототип који су Дачић и Динкић видeli за сада се не зна, јер су могуће мање или веће измене, не само када је каросерија у питању. Тај прототип новинари, фотокореспонденти и сниматељи нису могли да виде, јер како у „ФАС“-у рекоше,

ИЗГЛЕД МОДЕЛА СА СЕДАМ СЕДИШТА ОБЛАВЉИВАН НА САЈТОВИМА

он представља строго чувану пословну тајну.

■ Разговор са Русима

После обиласка производних погона фабрике и разговора са менаџментом „ФАС“-а министар Динкић рекао је да ће серијска производња новог модела са седам седишта почети у мају, а да ће продаја кренути на лето, када је најављено да ће се појавити на тржишту Северне Америке.

нема проблема да ли ће и колико произвести аутомобила, него да ли ће то шта произведе моћи и да прода. Он је рекао да је модел „500Л“ скуп за домаће купце и најавио да ће у договору са директором „ФАС“-а покушати да нађе начин да се купцима у Србији омогуће специјални попусти и бенефити.

Дачић је, такође, рекао да ће у априлу са руским званичницима разговарати о могућности да се

ДИНКИЋ И ДАЧИЋ ЈЕДИН ВИДЕЛИ НОВИ МОДЕЛ

ДИРЕКТОРИ „ФАС“-А ПОКАЗУЈУ ПОГОНЕ МИНИСТРИМА

Да је припрема за производњу модела са седам седишта, као и основног модела намењеног америчком тржишту, далеко одмакла показује и то што су главни кооперанти „Мањети марељ“ и „Цонсон контрол“ у фази верификације делова и склопова за све варијанте овог модела. У истој фази када су делови за ове моделе у питању налазе се и остали добављачи „ФАС“-а. То, опет, значи да ће серијска производња почети како је и планирано.

Модел са седам седишта има дизел мотор 1,6 и ради на метан. Према Дачићевим речима, овог тренутка фабрика у Крагујевцу

„Фијатови“ модели произведени у Крагујевцу у ту земљу извозе ослобођени царине. Према његовим речима, ти ће разговори бити тешки, јер Руска федерација до сада то још никоме није дозволила.

■ Вишеструка корист

Указујући да је Србија власник једне трећине фабрике, премијер је нагласио да је успех „Фијата“ успех Србије. Према његовим речима, уколико се буде ишло по плану може се очекивати да „Фијат“ буде најбољи посао у наредним деценијама. Дачић, који је у понедељак први пут обишао

производне погоне „Фијат аутомобила Србија“, био је фасциниран високим технолошким нивоом у фабрици.

- Од „Фијата“ вишеструке користи имају и други. Ова фабрика је сада наш највећи извозник, има стотине других фирми које раде за „Фијат“, а користи има и Крагујевац. Не ради се само о запошљавању људи, већ и о великом броју камиона и шлепера који те аутомобиле превозе, као и о развоју и подизању имица града у свету. Не треба сметнути с ума то што у Крагујевцу борави много странаца, а то све утиче на

петина укупног извоза земље, рекао је Динкић.

Према речима директора „ФАС“-а Антонија Ђезаре Фераре, у реконструкцију производних погона уложено је 850 милиона евра, а у најмодернију опрему још око 150 милиона. До краја прошле године у овој фабрици произведено је укупно 30.000 стандардних аутомобила „500Л“. Ферара истиче да се 99 одсто укупне производње извози, као и да се у овој години планира производња од 110 до 180 хиљада аутомобила. Колико ће тачно аутомобила бити произведено зависи од захтева тржишта.

Серијска производња новог „Фијатовог“ модела „500Л“ у Крагујевцу почела је 4. јула 2012. године. Нови модел се пласира на више од 100 тржишта у свету, укључујући и САД, као и регион Азије и Пацифика. Извоз модела „500Л“, који се производи само у нашој земљи, почeo је у августу 2012. године. Производња новог модела у погонима у Крагујевцу резултат је уговора о заједничком улагању италијанског „Фијата“ и Владе Србије који је потписан у јесен 2008. Тим стратешким уговором италијански „Фијат“ је власник 67 процената фабрике аутомобила у Крагујевцу, а држава Србија преосталих 33 одсто.

М. ЂЕВИЋ

СОЦИЈАЛНИ ПРОГРАМ У „АУТОСАОБРАЋАЈУ“

Стиже отпремнина за 200 људи

На већ дужа нагађања да ли ће и када у „Аутосаобраћају“ бити реализован социјални програм, а фирма са тренутно 500 запослених бити „лакша“ за 200 људи, коначно је стављена тачка. Социјални програм ће бити спроведен до краја овог месеца, када они који се определе да уз отпремнине напусте предузеће треба да добију новац и подигну радне књижице. Тиме би ово предузеће, које тренутно запошљава око 500 радника, остало са око 300 запослених и стекло услове за преживљавање и нормално пословање.

Дилеме да ли ће се примењивати већ раније усвојени социјални програм, или ће бити изменjeni критеријуми, су отклоњене, а новац обезбеђен. На снази ће бити ранији со-

Пријављивање запослених који уз отпремнине желе да напусте фирму траје до 25. фебруара, а 200 радника који буду на списку ће до краја месеца добити новац

цијални програм који због недостатка новца у државној каси није био до сада реализован.

Радници који се определе да напусте предузеће добиће, у зависности од година радног стажа, 100 евра по години стажа или десет бруто плате, а они који имају две и мање

година до пензије прешли би на евиденцију Националне службе за запошљавање, где би до испуњења услова за пензионисање добијали новчану месечну надокнаду. Радници којима је до пензије остало пет и мање година прешли би на биро рада уз отпремнину од шест бруто просечних плати на нову Републику Србије.

Из Агенције за приватизацију сугерисано је и синдикатима и пословодству да за социјални програм не би требало да се опредељују возачи и кондуктери који, уз аутобусе, представљају основу за нормално функционисање предузећа. Како је новац обезбеђен за 200 радника, ако се за одлазак из фирме пријави већи број од предвиђеног на руководиоцима радних јединица у којима се појавио „вишак“ је да одлуче ко ће од пријављених напустити предузеће и узети отпремнину, а ко ће остати на послу.

У синдикатима кажу да су са пословодством и људима из Агенције за приватизацију договорени критеријуми у случају да се за одлазак из предузећа пријави више од 200 запослених.

М. Ђ.

КАКВУ ХРАНУ ЈЕДЕМО

Нема система ни примене зак

У последње две године контрола животних намирница је на недопустиво ниском нивоу, када је реч о учесталости и броју узорака. Генерално узев, код нас не постоји ефикасан систем контроле намирница, нити се поштује постојећи Закон о безбедности хране, донет пре четири године, а Национална лабораторија за контролу намирница још није у функцији, тврди Зоран Николић из Националне организације потрошача

Пише Гордана Божић

Вест да је у нашем региону повучено млеко хрватских производаца са опасним, канцерогеним материјама изазвала је праву буру међу потрошачима. Међутим, контаминирано млеко није једини производ којег се грађани с разлогом плаше. Готово истовремено у јавност је доспела информација да су и рибе из Дунава заражене неизвестним паразитом, опасним по здравље.

Још један разлог за стрепњу купца је вест од пре неколико месеци да је добар део прошлогодишњег рода кукуруза, који се, иначе, користи за прехрану стоке и живине, контаминиран. Та стрепња се појачава након изјава потрошачких организација да код нас више до две године нису рађене упоредне анализе намирница, а потрошачи посебно стрепе од увозних осетљивих намирница, попут меса и месних прерађевина.

И мада нас из надлежних установа уверавају да су контроле ре-

упљени тврде да се на домаћем тржишту не контролишу адекватно увозна риба, конзерве, месо. При томе се око 40 одсто намирница на домаћем тржишту пласира у „свој зони“, где инспекција углавном нема приступа, па се дешава, примера ради, да на киосцима брезе хране поједемо и по коју пљескавицу у коју је додата генетски модификована соја.

Једина референтна установа која се научно бави испитивањем квалитета хране у Крагујевцу је Институт за јавно здравље, у чијим се лабораторијама свакодневно проверава на десетине узорака воде и хране.

Начелница Центра за хигијену и хуману екологију у Институту Мирјана Милосављевић напомиње да ова установа нема надлежност инспекцијских органа и да стручњаци не могу на своју руку да уђу у продајне објекте и узимају узорке. Тамо где не постоји уговор, захтев странке или инспекције, Институт нема приступ.

- Неопходно је да фирмама или поједицима имају склопљен уговор са Институтом којим се дефинише одређена динамика и број узорака намирница за контролу. Прецизно се утврди колико узорака се узима и које врсте анализа ће бити урађене. У другом случају, у објекте где се производи, припрема или продаје храна улазимо са инспекцијским органима, док је трећа варијанта да узоркујемо намирнице на захтев корисника. Узорци могу доћи до наше лабораторије и у случају хигијенско-епидемиолошке ситуације, објашњава наша саговорница.

У лабораторији се може утврдити какав је квалитет намирница и да ли су оне хигијенски исправне за употребу. Тако, на пример,

када је реч о млечним прерађевинама попут јогурта, тачно је прописано колико треба да има млечне масти, воде и суве материје, колико треба да буде киселост. Дешава се да јогурт нема довољно суве материје, због чега је „водњикав“, или осим што није одговарајућег квалитета, није опасан по здравље људи. Други сет анализа утврђује колико је ова намирница здравствено безбедна за употребу. Најчешће се контролише присуство патогених бактерија, тешких метала и пестицида, а у појединим лабораторијама може се утврдити и степен радиоактивности.

У лабораторији Института најчешће се контролишу жита, производи од брашна, млеко, млечни производи, месо и прерађевине, адитиви, јаја, воће, поврће.

- Када се подвуче црта, може се рећи да су резултати задовољавајући. Све контроле које су урађене током прошле године показале су да су мање од један одсто узорака и око три одсто брисева били неисправни. У таквим случајевима дајемо предлог мера за отклањање узрока неисправности производа, а уколико су узорци узети на зах-

НЕ КОНТРОЛИШУ СЕ АДЕКВАТНО УВОЗНА РИБА, КОНЗЕРВЕ И МЕСО

тев инспекције, резултате проследијујемо њима, објашњава Мирјана Милосављевић.

Она, међутим, изражава бојазан да постоји велики број објеката који нису под контролом. Док је у неком ранијем периоду држава финансирала системску контролу намирница, узоркован је далеко већи број производа. Откако анализе плаћају сами власници одрађује се минималан број анализа, а не ретко есквирају и оно што би морало да буде обавезно. Због тога се у Институту труде да њихове контроле буде ненајављене и да се из рафова радњи узме она роба која се нуди потрошачима.

Главни проблем у контроли намирница је, мисле у Институту, што Фитосанитарна инспекција, уредбом Владе Републике Србије, од октобра прошле године не контролише намирнице и сировине из увоза на граничним прелазима. Довољно је да увозник покаже потврду да је радио контролу у својој земљи и може да увезе шта год жели. Да зло буде веће, таква потврда важи шест месеци, па се са њом у том периоду може увозити исти производ различитих производа, који се карактерише и исправностима.

Упућени сумњају да су од увођења овакве уредбе којом се не врше контроле на нашој царини испражњени многи магацини у земљама западне Европе, а да нико и не зна шта је све и каквог квалитета увезено од сировине и готових производа.

Са друге стране, Санитарна инспекција је још 2009. године изгубила надлежности које је имала, а њен посао преузело је Министарство пољoprivredе, које очиглед-

но није било спремно за оволики „залогај“. Читав посао контроле намирница подељен је између Пољoprivredne и Ветеринарске инспекције. И мада у згради Шумадијског управног округа своје канцеларије имају обе поменуте инспекције, резултати њиховог рада доступни су крагујевачкој јавности искључиво преко централе у Београду, односно „пи ар“ службе Министарства пољoprivredе.

■ Цена не гарантује квалитет

Из дописа које је стигао у редакцију „Крагујевачких“ о надлежностима, резултатима рада и броју контрола, стоји да је у надлежности Пољoprivredne инспекције, између осталог, да обавља послове инспекцијског надзора у областима заштите, уређења и коришћења пољoprivrednog земљишта, безбедности хране биљног и мешовитог порекла, контроле органске производње и обрађивача дувана и

производа дуванских производа, производње и промета вина, ракије, алкохолних и безалкохолних пића, као и органске производње.

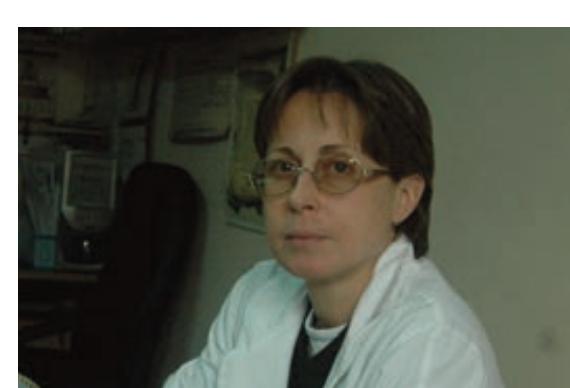
Ветеринарска инспекција задужена је за контролу здравствене исправности и квалитета хране животињског порекла у свим фазама производње и промета, што значи да се активан надзор врши код свих производа - било да се ради о објектима великог капацитета или мањим објектима, а такође и у свим малопродајним објектима хране животињског порекла.

У Министарству тврде да се контроле спроводе редовно према одређеном плану, као и да су појачане за време великих празника и током летњег периода.

■ (Не)поверење у институције

Питање је, међутим, да ли „шапчица“ инспектора са ограниченим буџетом на располагању може да преконтролише све оне намирнице које грађани купују у продавницама, ресторанима, на пијацама. Стручњаци упозоравају да храну која се продаје ван легалних токова нико не контролише, да се она производи мимо свих прописаних стандарда и продаје на улици у картонским кутијама и гађицама поprotoарима.

Осим тога, значајне количине хране из иностранства стижу „сивим“ каналима. У домаћој индустрији меса, према незваничним информацијама, користе се највише увозне сировине. Иако на паковањима месних прерађевина пише „произведено у Србији“, готово 90 одсто сировина стиже из иностранства. За домаће купце велика је непознаница квалитета рибљих конзерви, филети неких риба, које код нас у продају стиже из свих крајева света, али често и са веома загађених подручја. Недовољна контрола производа из увоза је евидентан проблем, а гаранција квалитета више није ни висока цена производа.

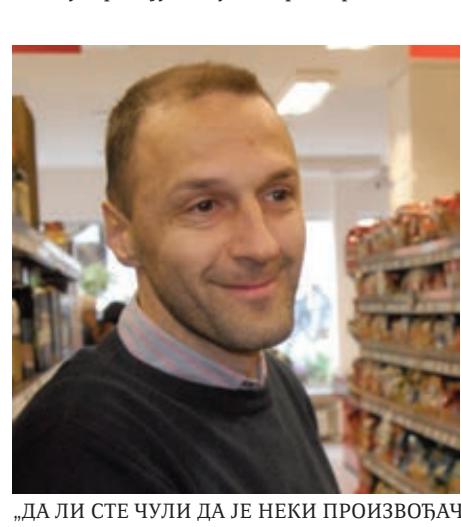
ГДЕ НЕ ПОСТОЈИ УГОВОР, ЗАХТЕВ СТРАНКЕ ИЛИ ИНСПЕКЦИЈЕ, ИНСТИТУТ НЕМА ПРИСТАП: ДР МИРЈАНА МИЛОСАВЉЕВИЋ

РЕЗУЛТАТИ ИНСПЕКЦИЈСКИХ КОНТРОЛА

Уништео 23 тоне меса

Пољoprivredna инспекција је у 2012. години на територији Србије извршила 6.336 контрола прехрамбених производа биљног порекла, укључујући и алкохолна и безалкохолна пића у промету. У 570 случајева су констатоване неправилности. Из промета је повучено преко 100.000 килограма производа и преко 145.000 литара напитака. Поднето је 492 захтева за покретање прекрајног поступка и 150 пријава за привредни преступ. У 127 случајева се радио о истеклим роковима производа.

Ветеринарски инспектори обавили су 41.075 редовних службених контрола, од чега 13.333 у објектима у малопротету. Због недобедности по потрошаче (непоседовање документације или недостатак производа декларације, ветеринарског жига на месу, истеклог рока употребе, пременог изгледа, боје или мириса) из промета је повучено и уништео 23.500 килограма меса, преко 12.000 килограма производа од меса, 550 литара млека, око 4.000 литара млечних производа, 90.000 комада јаја, 6.000 килограма рибе и 60 килограма меда.

„ДА ЛИ СТЕ ЧУЛИ ДА ЈЕ НЕКИ ПРОИЗВОЂАЧ КАЖЊЕН?“: ЗОРАН НИКОЛИЋ

ЛИСТА КОЈУ ЈЕ ПОДНЕО ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ ГОРАН ЈЕШИЋ
Максимално дозвољена концентрација Афлатоксина M1 у сировом млеку,
термички обрађеном млеку и млеку за производњу млечних производа је 0,050 микрограма

NAZIV UZORKA	PROIZVODAČ	РЕЗУЛАТ ИСПИТАЊА АФЛАТОКСИН M1 (ug/kg)
MEGGLE SVEŽE MLEKO 1l - Pasterizovano, homogenizovano млеко са 2,8% m.m.	MEGGLE, KRAGUJEVAC	0.08
MEGGLE MLEKO 1l - Delimično obrano dugotrajno млеко 1,6% m.m.	MEGGLE, KRAGUJEVAC	<0.05
MEGGLE MLEKO 1l - Dugotrajno млеко 3,2% m.m.	MEGGLE, KRAGUJEVAC	0.052
DANA SVEŽE MLEKO 1l - Sveže pasterizovano, homogenizovano, млеко са 2,8% млечне masti	PP SAVA KOVAČEVIĆ AD, MLEKARA DANA VRBAS	0.06
DUKAT SVEŽE MLEKO 1l - Pasterizovano, homogenizovano, delimično obrano млеко са 1,5% m.m.	SOMBOLED, SOMBOR	0.085
DUKAT TRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano delimično obrano млеко са 1,5% млечне masti, обогаћено витамином D	SOMBOLED, SOMBOR	0.091
DUKAT TRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano млеко са 2,8% млечне masti, обогаћено витамином D	SOMBOLED, SOMBOR	<0.05
IMLEK MOJA KRAVICA EKSTRA SVEŽE MLEKO 1l - Pasterizovano млеко са 2,2% млечне masti	IMLEK, BEOGRAD	0.055
IMLEK BELLO ORGANSKO MLEKO 100% ORGANIC 750ml - Pasterizovano млеко, 2,8% млечне masti	IMLEK, BEOGRAD	<0.05
IMLEK MOJA KRAVICA DUGOTRAJNO MLEKO 1l - Млеко са 3,2% млечне masti, sterilizovano млеко	IMLEK, BEOGRAD	0.066
IMLEK MOJA KRAVICA SVEŽE MLEKO 1l - Pasterizovano млеко са 2,8% MM	IMLEK, BEOGRAD	0.052
IMLEK MOJA KRAVICA DUGOTRAJNO MLEKO 1l - Obrano млеко са 0,5% млечне masti	IMLEK, BEOGRAD	0.053
DUGOTRAJNO MLEKO LIGHT 1l - Sterilizovano, homogenizovano млеко са 0,6% млечне masti	SABAČKA MLEKARA	<0.05
DUGOTRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano, homogenizovano млеко са 2,8% млечне masti	SABAČKA MLEKARA	<0.05
SVEŽE MLEKO 1,5l - Pasterizovano, homogenizovano млеко sa min. 2,8% mm	NIŠKA MLEKARA	0.06
DUGOTRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano, homogenizovano млеко sa min. 2,8% млечне masti	NIŠKA MLEKARA	<0.05
DUGOTRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano, homogenizovano, delimično obrano млеко sa min. 1,6% млечне masti	NIŠKA MLEKARA	0.098
ZDRAVO! SVEŽE MLEKO 1l - Pasterizovano i homogenizovano delimično obrano млеко са 1,5% млечне masti	SUBOTIČKA MLEKARA	0.078
ZDRAVO! SVEŽE MLEKO 1l - Pasterizovano i homogenizovano млеко са 2,8% млечне masti	SUBOTIČKA MLEKARA	<0.05
ELLA TRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano i homogenizovano obrano млеко са 0,5% млечне masti	SUBOTIČKA MLEKARA	0.099
MLEKO 1l - Sterilizovano i homogenizovano млеко са 2,8% млечне masti	SUBOTIČKA MLEKARA	0.085
ZDRAVO! TRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano i homogenizovano млеко са 2,8% млечне masti	SUBOTIČKA MLEKARA	0.082
MLEKO 1l - Pasterizovano, 1% mm	MLEKARA TOMIC ŠAŠINCI	
MLEKO 1l - Pasterizovano, sa minimum 2,8% mm	MLEKARA TOMIC ŠAŠINCI	
MLEKO 1l - Pasterizovano, nehomogenizovano , sa 3,2% mm	SZR SIRELA MAGLIC	0.091
K PLUS SVEŽE MLEKO 1l - Pasterizovano, homogenizovano sa 2,8% m.m.	MEGGLE, KRAGUJEVAC	0.1
K PLUS DUGOTRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano, homogenizovano delimično obrano млеко sa min. 1,6% млечне masti	NIŠKA MLEKARA	0.059
K PLUS DUGOTRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano, homogenizovano млеко sa min. 2,8% млечне masti	NIŠKA MLEKARA	<0.05
DUGOTRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano, homogenizovano млеко са 3,2% млечне masti	SABAČKA MLEKARA	0.062
MLEKO 1l - Od pasterizovanog neobranog млека sa min. 3,4% m.m.	MLEČNA INDUSTRIMA STAPAR	0.065
DUGOTRAJNO MLEKO 1l - Sterilizovano, homogenizovano, delimično obrano млеко sa 1,6% млечне masti	SABAČKA MLEKARA	0.058
SVEŽE MLEKO 1l - Pasterizovano, homogenizovano млеко са 2,8% m.m.	NIŠKA MLEKARA	0.1
MEGGLE MLEKO 1l - Dugotrajno млеко 2,8% m.m.	MEGGLE, KRAGUJEVAC	0.052
SVEŽE MLEKO 1l - Pasterizovano, homogenizovano delimično obrano млеко sa min. 1,6% m.m.	NIŠKA MLEKARA	0.099

функцији Национална лабораторија за контролу намирница, иако је за њу добијена опрема у вредности од око два милиона евра. Исто тако, не постоји ни Национални савет за безбедност хране који би требало да делује превентивно. Све то указује да се занемарују веома битне ствари, мисли Николић, а да зло буде веће, укинута је и контрола исправности намирница из увоза.

- После свега што се дешавало у последње две године, када је реч о квалитету и безбедности намирница, није ни чудо да уопште више не постоји поверење у здравничне институције и да се грађани с правом питају шта ми стварно једемо и пијемо. Сетимо се само прошлогодишње афере са месом које је прошверцована из Аргентине, без икакве пратеће документације. Никада после разоткривања шверца није се сазнalo где је то месо завршило и у којим прерадивачким индустијама, тврди наш саговорник, додајући да очигледно постоји много проблема у тој области, који су се таложили годинама. Једини начин да се уведе ред јесте доследна примена закона и санкционисање преступника.

Наиме, иако из Министарства пољопривреде поручују да је Србија у систему такозваног брзог узбуњивања и обавештавања и да се увек на време добије информација да ли је роба која се увози сумњивог квалитета, тај систем још увек не функционише, па су афере са затрованим производима које конзумирамо све чешће. Стручњаци су сагласни да се из најновијих примера Хрватске и Босне и Херцеговине може видети зрелост у поступању њихових надлежних органа и прецизност у информисању потрошача, па не би било згорега преузети бар део ове практике како би се решили нагомилани проблеми и заштитили потрошачи.

Николић наглашава да уопште не можемо бити сигурни у квалитет ове намирнице јер у земљи постоји више од стотину млекара чији производи нису контролисани. Овим, међутим, није стављена тачка на спорне намирнице које се продају код нас.

Наиме, иако из Министарства пољопривреде поручују да је Србија у систему такозваног брзог узбуњивања и обавештавања и да се увек на време добије информација да ли је роба која се увози сумњивог квалитета, тај систем још увек не функционише, па су афере са затрованим производима које конзумирамо све чешће. Стручњаци су сагласни да се из најновијих примера Хрватске и Босне и Херцеговине може видети зрелост у поступању њихових надлежних органа и прецизност у информисању потрошача, па не би било згорега преузети бар део ове практике како би се решили нагомилани проблеми и заштитили потрошачи.

Дивља продаја прехранбених намирница

ДАНИЦА ЂИРКОВИЋ НИЈЕ ДОЧЕКАЛА НОВО СРЦЕ

Наша срамота

Из многих уста чуће се да је смрт Данице Ђирковић „трагедија“. Да, трагедија и бол коју осећају њени највољенији. Свима нама осталима, и недодирљивима на врху и обичним људима, остаје жиг, крст који ћемо такође носити до kraja живота, игнорисали га или не, јер смо дозволили да се то деси

У понедељак, 19. фебруара, „Раднички“ је играо са „Цибоном“. Приход од продатих улазница требао је да буде намењен лечењу наше младе суграђанке Данице Ђирковић. Тог дана „Раднички“ је победио. Крагујевац је изгубио. Нити су Крагујевчани, нити житељи Србије, нити моћници свих размазаних боја, схватили да живот и смрт не чекају на подбацивање кошаркашке лопте, брзо пливање до ње, звиждак судије. У деформисаном људском друштву данашњице, које почива на разлици у дубини цепа, не чекају на оправдана и изговоре „заборавио сам“, „немам кап“, а поготово не на милисреће оних који немилосрдно управљају новчаним токовима.

У исто време, сурово иронично, у дупло мање насељеној Хрватској, у тек неколико дана, за лечење девојчице Норе Шитум прикупљено је четири пута више новца. О Нори Шитум расправљао се у хрватској Влади. Хрватска Влада платила је макар износ ПДВ-а на донације прикупљане телефонским позивима. За лечење Норе Шитум град Загреб обећао је да ће доплатити потребну суму - као да је америчка клиника срамотно подигла цену.

О Даници Ђирковић није се расправљало у Влади Србије. О Даници Ђирковић није покренула расправу на врху министарка здравља, њена суграђанка, Крагујевчанка. Нити њен суграђанин, председник Србије. За Даницу Ђирковић крагујевачко Градско веће извршило је 200.000 динара.

Да ли је свако од нас могао више? Јесте. Јесмо ли толико сиромашији народ од хрватског? Не.

Даница није имала среће, рећи ће неко. И тачно је. Није имала среће јер није рођена у богатој, утицајној, политичкој породици. Да јој све буде теже, рођена је у земљи у којој министри за рутинске оперативне захтаве путују у немачке клинике, у земљи у којој је дешавајуће за живот дели сумна врата и здравствени центри без трептава ока одвајају за покретање аматерских интернет странице. Сијасет глупости могли бисмо набрајати данима на које се троше државни и градски новац, од плаћања пропалих спортичких клубова и певача, до куповине бесних аутомобила у земљи која се и „трабантом“ може уздуж и попреко прећи за неколико сати, па све до писара и клозетских шоља на железничкој станици вредни као хиљаде евра. Шта тек рећи о предизборним кампањама и тонама плаката, лепка, флајера, оловки, упаљача...

Сијасет глупости могли бисмо набрајати недељама на које и свако од нас потроши често више новца него што заради, од мобилних телефона и маркиране одеће, до клаудионичарских и лото типета. Неко ће себе осудити због попијеног пића више или купљених цигарета, кесице „чипса“ која му није била неопходна.

И тако ће доћи до онога што се у праву зове „преузимање кризице“. Они који су у себи задржали зрно људскости осуђиваће себе зато што нису донирали више или нису дали уопште, не размишљајући да ни 5.000 њих са својих неколико стотина динара, у тренутку када се нечији живот гаси, неће датиовољно. Да без помоћи богатијих и политички моћних свака оваква акција има мало шанси за успех.

Не треба сумњати, добиће Даница на неким седницама и сасстанцима у неким заудајућим салама један једини минут ћутања за све непрживљене године. Добиће можда и коју улицу, чак и трг, основаће се неки фонд који ће понети њено име. Све ће добити, само не своје право на живот.

Познати руски књижевник рекао би „сви смо криви за све“. Ми као народ криви смо, не због онога за шта осуђујемо себе, већ због онога што не чинимо да и други чине зарад свих Даница ове земље. Криви смо јер ћемо се потрудити да је, колико сутра, потиснемо у заборав и без гласа дозволити и другима да то учине.

Из многих уста чуће се да је смрт Данице Ђирковић „трагедија“. Да, трагедија, туга и бол коју осећају њени највољенији и коју ће осећати док ће су и сами живи. Свима нама осталима, и недодирљивима на врху и обичним људима, остаје жиг, крст који ћемо такође носити до kraja живота, игнорисали га или не, јер смо дозволили да се то деси.

Нама остаје срамота.

Никола СТЕФАНОВИЋ

СРБИЈА ИЗМЕЂУ ИСТОКА И ЗАПАДА

Везали смо коња где је лазда рекао

Нама је отприлике речено где да станемо и да чекамо, али да нећемо у овој деценији ући у Европску унију. Истовремено нам не дају ни да одустанемо, јер ми смо зависни од Европе и САД у финансијском и сваком другом смислу. Дакле, понашамо се као наркоман који је „навучен“ и више нема куд, каже политички аналитичар Бранко Радун

Пише: Слободан Џупарић

Xоће ли српски политички врх успети да помири два супротстављена проглашавана државна циља – да Србија добије датум за почетак преговора са ЕУ и да одбрани државну целовитост, што ће рећи да је „Косово још наше“. То је, по многима, очигледно немогуће, тим пре што нам је немачки амбасадор колико јуче јасно поручио да за добијање датума не морамо да призnamо Косово, али ћемо то свакако у једном тренутку бити принуђени да учнимо, ако желимо у ЕУ. У једном таквом политичком контексту, када је из гвора избачена фloskula „и Косово, и ЕУ“ и када су све парламентарне странке, осим ДСС, за европске интеграције, најновија истраживања јавног мњења показују да је подршка грађана уласку Србије у ЕУ пала на најнижи ниво у последњој деценији и износи 41 одсто. Тај податак говори да 59 одсто грађана не верује да ће Србија чак ни за

ЕКОНОМСКА КРИЗА ПОЈАЧАЛА ЕВРОСКЕПТИЦИЗАМ:
ЗОРАН ДРАГИШИЋ

10 или 15 година ући у ЕУ – јер јој то нико не гарантује.

Не указује ли све ово на апсурдану ситуацију у којој се наша земља налази?

- Уверен сам да је и већи проценат оних који су евроскептични у смислу да ћемо ући у ЕУ, каже за „Крагујевачке“ политички аналитичар Бранко Радун. – Наиме, тих 41 посто људи су они који подржавају евроинтеграције, а чак и међу њима постоји добар проценат оних који мало верују да ћемо ући у ЕУ. Суштина те, уистину, апсурдне политичке ситуације је у томе што нећемо ући у ЕУ, а то нам је кључна тема. Немачка је реала да се зауставља процес придржавања, да са сада нема уласка нових чланица, али наша политичка елита као да игнорише ту поруку.

Зоран Драгишић, председник Покрета радника и сељака, тврди да поверење у ЕУ и генерално у европски пројекат опада због економске кризе. То, по његовим речима, није само случај у Србији, већ и у осталим земљама – члани-

цима Европске уније. Када економска криза прође и када почне боље да се живи, опашће и тај евроскептицизам, убеђен је Драгишић.

- Грађани правилно резонују јер су 13 година њихове европаде у великој мери проокоцкане, апострофира Мирко Чикириз, председник Окружног одбора СПО у Крагујевцу. – Изузев захвата у оквиру банкарског сектора и Војске Србије, све остale реформе озбиљно су изостале, а с друге стране имали смо криминалну приватизацију и неподношљиву стопу корупције. Нису то промене које су грађани очекивали, те су и резултати поменутог истраживања логични. Када грађани осете конкретни корист од процеса придржавања ЕУ, онда ће се и расположење променити.

■ Избори (ни)су на видику

Стручњаци тврде да би све ово могло да умањи кредитабилитет владајуће коалиције, која је пуно уложила у испуњавању захтева ЕУ и отишла даље у односу на прошлу владу. Ако Србија не добије датум за почетак преговора о учању у ЕУ сада када су напредњици и социјалисти заменили улоге са демократима, могло би то да доведе до ванредних избора, а Србија је због избора изгубила практично целу прошлу годину.

- Ако не добијемо датум за почетак преговора о учању у ЕУ, онда неће бити избора, јер владајућа коалиција није мотивисана да их распише, проценује Бранко Радун. – Ако, пак, добијемо датум и буду ухапшени Шарић и још, можда, неки тајкун, или стигну неке нове стране инвестиције у вредности милијарде евра и више од тога, онда владајућа коалиција има са чим да иде на изборе. Дакле, уколико је људима из Демократске странке у интересу да буде избора, требало би да моле Бога да Србија добије датум, додаје Радун.

Зоран Драгишић је уверен да ће до избора доћи у сваком случају – било да добијемо датум за преговоре или не. Ако га добијемо, биће то за владајуће странке, пре свега за СНС, нови подстrek и нешто са чим ће изаћи пред бираче. Уколико датум изостане, лоша ситуација унутар владајуће коалиције биће повод, проценује Драгишић, да се опет изађе на биралиštу.

- Прво, верујем да ће се добити датум за отпочињање преговорова, каже Мирко Чикириз. – Друго, чак и ако се не добије, а имајући у виду да од свих парламентарних странака једино ДСС није за европске интеграције, ми ћемо у свакој могућој комбинацији поново добити проевропску владу – што је добро за Србију. Када би евентуално било ванредних избора, у шта не верујем, уследили би због тога што неке владајуће странке не би дозволиле да се процесуирају њихови кадрови који су огрезли у корупцији и криминалу.

■ Србија није у Азији

Проевропски настројени политичари, или евроентузијасти, наглашавају да нам ЕУ прави проблеме – али је ипак најближе и на-

ИЗНЕВЕРАНА ОЧЕКИВАЊА ГРАЂАНА:
МИРКО ЧИКИРИЗ

јбоље решење. Са ЕУ имамо 56 одсто економске размене, а добили смо и донације вредне више од две милијарде евра. Србија нема избора, па се Вучић и Дачић руководе реалношћу и обавезом да се иде у том правцу. Шта рећи о људима који би нас радије видели у организацији афричког јединства?

- Ми се налазимо у Европи, на Балканском полуострву – и то је чињеница која се ни чим не да промени, каже Зоран Драгишић. – Дакле, иако би добар део српских политичара више волео да је ова земља негде у Азији, или међу Арапима Србија је ипак у Европи, а ЕУ је наше природно окружење. Сви европски политички пројекти су оно што Србија мора да прихвати уколико жели да буде успешна држава и уколико желимо да напредујемо и економски и политички и безбедносно. Из ДСС-а долазе хистерични повици против пароле „Европа нема алтернативу“, а нема сумње да је пут према ЕУ једини пут за Србију – сви други су погрешни.

Мирко Чикириз проценује да је за Србију добро што су Вучић и Дачић постали у најпозитивнијем смислу еврофанатици, а то је и велика победа политике Српског покрета обнове. Јер, не треба заборавити да су „вуковци“, због те политике, десет година били обележени – носили ореол издајника.

- Не верујем у било какву могућност одласака Србије у неку европско-афричку унију, јер она формално и не постоји. С друге стране, чак и кад би постојала, то би значило да Србија жели да се вра-

ти 60, 70 или 80 година уназад, односно да копира стандарде неразвијених земаља. Према томе, Србији, као и свакој земљи с овим степеном развоја, узор могу бити само бољи системи и боље организације, каже Чикириз.

Бранко Радун из другачије перспективе гледа на позицију Србије у свету и на могућност да се њен глас више чује – и уважава. Наиме, он тврди да је тај наш европски пут некако застран и мимо нас, да је нама отприлике речено где да станемо, где да чекамо – и у којој чекаоници. Ми то и чинимо. Немамо слободу ни да одустанемо, а не дају ни да уђемо у Европску унију.

- Рекли су нам да чекамо, али да нећемо у овој деценији ући у ЕУ. Истовремено, не дају нам ни да одустанемо. Јер, ми смо зависни од ЕУ и САД у финансијском и у другом смислу, па не можемо чак ни да бирамо, каже Радун. – И то је наша политичка елита прихватали. Понашамо се послушно као неки наркоман који је „навучен“ и постао зависан.

■ Везе са суседима

Евроскептици примећују да је наша политичка елита сувише срасла са бриселским и џингтонским естаблишментом, да се не усуђује у својој глави ни да замисли неку алтернативу овоме што сада ради, да свака озбиљна држава има план Б, поготово када су важне ствари у питању. Имају ли, уистину, ови наши само један план – Брисел?

НЕМАМО СЛОБОДУ НИ Да
ОДУСТАНЕМО:
БРАНКО РАДУН

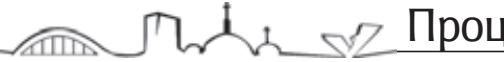
- Желимо изванредне односе са Руском федерацијом, најбоље могуће односе са суседима, добре односе са земљама са којима економски, политички и војно сарађујемо, каже Мирко Чикириз. – Међутим, целокупна политичка сцена код нас свесна је нужности евроинтеграција, што значи да сви иду у том правцу и размишљају на исти начин.

Бранко Радун закључује да не бисмо могли ни да формирамо владу у Србији која би рекла нећемо у Европску унију, да је наша држава под огромним пресингом, под неком врстом вазалног односа према ЕУ и САД.

- Наша Влада прича оно што и прошла, и оне тамо, од 5. октобра најавом, прича оно што им је речено да причају. Илуструјмо то и једним примером. Кад су неког највећег амбасadora питали који је наш став о рату негде, одговорио је да имамо исто мишљење као ЕУ. А кад су га потом упитали које је мишљење ЕУ, узвратио је да не зна, да нам још нису саопштили, а када то учини, биће то онда и наше мишљење. То говори у којој мери нисмо самостални, тврди Бранко Радун.

Према речима Зорана Драгишића, план Б би можда био да се иселимо у Киргистан, да нам то предлажу као савезничку државу. Конкретније, план Б би био да се сви колективно иселимо негде и онда будемо у Централној Азији. Цео свет је подељен по регионима и цео свет функционише тако што су суседне земље повезане економски и политички. Другог решења нема, оцењује Драгишић.

Србија се, бар за сада, налази у незавидној и помало шизофренској ситуацији, пошто су њени грађани расподуђени између европско-ентузијаста који им нуде, без резерве, европски пут у срећнију будућност, и српских русофилса који сматрају да су што ближе везе са „мајчицом“ за Србију боље решење од уласка у ЕУ. Они, пак, трезвенији, рационалнији и мање сентиментални и загледани на „хладни“ Исток, склонији су превасходно бројкама, економској рачуницама... Воле они и Достојевског и Толстоја и Чехова, али и знају да је Русија далеко од нас. Ту су, кажу, и питања зашто све наше суседне земље, које су у ЕУ и НАТО-пакту, имају бољу сарадњу са Русијом него Србија; зашто Словенија има 13 пута већу економску размену са Русијом него Србија – иако је чланица НАТО, чланица ЕУ и при томе има мање становника него Београд? Одговори се сами намећу.

СПОР ВЕТЕРАНА И ДРЖАВЕ ОКО РАТНИХ ДНЕВНИЦА

Држава привилеговала резервисте из Топлице

Суд у Стразбуру је 11. фебруара усвојио жалбу државе Србије на првостепену пресуду, па ће овај предмет поново бити разматран пред Великим већем Европског суда за људска права. Адвокат Срђан Алексић верује да ће тај суд остати при ставу да је држава исплатом дневница само резервистима Топличког округа починила дискриминацију према осталим учесницима рата 1999. године

Пише Милутин Ђевић

Спор мобилисаних учесника рата 1999. године у време НАТО бомбардовања и државе Србије, иако је Европски суд за људска права у Стразбуру донео првостепену пресуду, још није окончан. Ратни ветерани тужили су државу овом суду због неисплаћених ратних дневница, односно неплаћене разлике. Држава је, наиме, уместо да исплати пуне дневнице од 24 сата платила осмочасовне накнаде, док је неким резервистима, под видом социјалне помоћи, исплатила целокупан износ.

Адвокати државе Србије уложили су, само дан пред истицање законом предвиђеног рока, жалбу на првостепену пресуду и затражили ревизију поступка.

Према речима представника Србије пред судом у Стразбуру Славољуба Царића, још није све завршено. Он каже да је суд недавно одбацио захтев Србије за ревизију поступка, али је 12. фебруара, ипак, усвојио жалбу Србије на првостепену пресуду, па ће овај предмет поново бити разматран пред Великим већем тог суда.

- До коначне одлуке седамнаесточланог већа првостепена пресуда биће стављена ван снаге, а када буде донета та одлука биће коначна и Србија ће морати да је испуни. Држава је уложила два правна лека, захтев за ревизију и захтев за упућивање предмета на Велико веће. Заhtев за ревизију, који се подноси ако су се појавиле неке нове чињенице које нису биле познате суду, одбијен је. Али, усвојена је жалба јер је оцењено да је предмет од значаја за праксу Европског суда, каже Царић.

Иначе, првостепеном одлуком од 28. августа прошле године Европски суд је констатовао да је дошло до дискриминације у случају резервиста тиме што је Влада, у јануару

2008. године, одлучила да резервисти из седам општина на југу Србије добију новац, који је назван социјална помоћ. Око 10.000 резервиста наплатило је просечно по 200.000 динара, док су други ветерани остали ускраћени.

■ Држава купује време

Према подацима Републичког удruжења ратних ветерана, инвалида и породица погинулих бораца у Шумадији је доказе да су мобилисани у време НАТО бомбардовања 1999. године прикупили и предало око 9.000, а у Србији преко 80.000 резервиста. Према речима председника Савеза удruжења бораца 1991-1999. године Душана Николића, учесници рата траже да за максималан број дана учешћа у рату буде плаћено 240.000 динара по осobi, плус камате.

Интересантно је да суд у Стразбуру првостепеном пресудом бившим борцима током НАТО интервенције није досудио никакву накнаду, већ је обавезао нашу државу да шест месеци по правоснажности пресуде регулише питање свих резервиста на једнак начин.

ПРАВО НА РАТНЕ ДНЕВНИЦЕ

Није застарело

Адвокат Срђан Алексић, који је и сам био мобилисан у тој НАТО бомбардовању, каже да се суд у Стразбуру није бавио износима дневница и коме би колико требало да припадне, већ пре свега чињеницом да сви учесници радију имају право на те дневнице.

- Сваки ветеран своје учешће доказује војном књижицом у којој врло јасно пише ко је и колико дана био на ратним задацима у условима проглашеног ратног стања. Међу око 8.500 ратних ветерана које сам заступао у Стразбуру су они људи који су се својевремено преко борачких удruжења 1999. године уписивали у спискове ветерана који потражују ратне дневнице. Прављење те евиденције је био велики посао, али ја сам веровао у правду и заступао сам сва удruжења која су ме ангажовала у Нишу и још десетак градова Србије. Многе моје колеге су говориле да ништа нећу моћи да урадим, да је рок за тужбу истекао, а онда ме је и неколико колега који су били у рату овластило да их заступам као ратне ветеране. Сматрам да и

Према речима адвоката Срђана Алексића, који је подносилач тужбе у име 8.500 резервних припадника Треће армијске области, укупна сума коју ће држава на крају морати да исплати само нишким ратним ветеранима могла би да достigne две милијарде динара.

- Расправа пред Великим већем суда у Стразбуру, која ће се водити после усвојене жалбе Србије на прошлогодишњу пресуду у корист ратних ветерана, само је покушај куповине времена како би се одложила правоснажност те пресуде и почетак рока за обештећење ветерана. Не верујем да ће суд у Стразбуру променити свој став да је држава Србија исплатом ратних дневница 2008. године само ратним ветеранима Топличког округа починила дискриминацију према осталим учесницима рата 1999. године. Дотле, ветерани и ја као њихов заступник предложићемо Влади партнеријски договор око начина исплате ратних дневница, јер смо свесни да у државној каси нема толико паре да директну и брзу исплату. Биће добро ако уз наше амандмане то питање буде решено и кроз Закон о борцима, њиховим правима и заштити, који је управо у склопу књижице процедури, истиче адвокат Алексић, додајући да ће конкретни предлози које ће ветерани упутити држави око могућих начина да надокнади бити утврђени у удruжењима ветерана широм Србије.

На питање на основу чега очекује да ће суд у Стразбуру потврдити раније донету првостепену пресуду, адвокат Алексић каже да ће се то де-

НАЈБЛИЈЕ ОСТВАРЕЊУ СВОИХ ПРАВА СУ ВЕТЕРАНИ ИЗ НИША И ОКОЛНИХ ОПШТИНА

сити на основу изведеног чињеничног стања и аргументације која је до стављена суду.

■ „Социјална помоћ“ није прошла

- Јасна је и необорива чињеница да је Влада Србије исплатом ратних дневница јануара 2008. године, које је добило око 10.000 ратних ветерана Топличког округа, извршила дискриминацију према осталим учесницима рата из 1999. године. Без обзира што је та исплата била покривена причом да се ради о исплати социјалне помоћи борцима, а не исплати ратних дневница. Ту причу да се ради о социјалној помоћи суд у Стразбуру очигледно није прихватио јер при исплати нису ни коришћени социјални критеријуми, већ само број дана проведених у рату. Суд се позвао и на чињеницу да је приликом уплате паре то-

пличким ветеранима писало да се ради о исплати ратних дневница. Отуда и одлука суда по којој се налаже Влада Србије да се дневнице исплате свим учесницима рата, јер би све друго било селективна правда и дискриминација, објашњава Срђан Алексић.

Иначе, исплате ратних дневница су регулисane Правилником Министарства одбране тадашње СРЈ у којем се то право на ратне дневнице јасно утврђује, како за активна војна лица и старешине, тако и за полицију и резервисте војске и полиције. Ратне дневнице су исплаћене свим активним војним лицима, док има припадника полиције који тврде да им је исплаћен само део дневница. И део војних резервиста је примио само половину дневница.

Адвокат Алексић каже да верује да војска чува спискове о исплаћеним ратним дневницама и износима, а ако их нема онда ће на војску пасти терет доказивања наводне исплате. Спор ратних ветерана и државе још траје, а највероватније ће бити окончан у јуну ове године. По доношењу правоснажне пресуде, која ће највероватније бити у корист ратних резервиста, држава има рок од шест месеци да реши питање ратних дневница. О начинима исплате разговараће се у удruжењима ратних ветерана.

Адвокат Срђан Алексић: Ту причу да се ради о социјалној помоћи суд у Стразбуру очигледно није прихватио јер при исплати нису ни коришћени социјални критеријуми, већ само број дана проведених у рату. Суд се позвао на чињеницу да је приликом уплате паре топличким ветеранима писало да се ради о исплати ратних дневница.

АДВОКАТ
СРЂАН АЛЕКСИЋ

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ**

ЦЕНТАР до Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати

Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:

- Кнић 510 – 197
- Рача 751 – 262
- Баточина 842 – 311
- Лапово 853 – 710

**ЕД Електрошумадија
Крагујевац**

Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Пријеључи 307 – 368
Пријава стања и рекламије
307 – 233 и 307 – 234

Бесплатан телефонски број
за пријаву крађе струје 0800/360-330

NGO Millennium

ЦЕНТАР
ЗА РАЗВОЈ СРБИЈЕ
Београд

USAID | SRBIJA
CO AMERICANOS NARODA

ПРОМОЦИЈА ПУБЛИКАЦИЈЕ

„Заштита права грађана пред Управним судом – Водич за грађане“

Понедељак, 25. фебруар, 2013. од 18:00,
Народна библиотека „Вук Каракић“, Крагујевац

НВО «MilleniuM», Крагујевац, и Центар за развој Србије, Београд, организују промоцију публикације „Заштита права грађана пред Управним судом – Водич за грађане“. Публикацију су написали др Дејан Миленковић и Александар Марићевић, дипл. правник, док је уводну реч написала в.д. председника Управног суда, Слађана Ђорђевић.

Публикација је намењена грађанима и представницима различитих институција и организација који сматрају да су оштећени актом неког органа државне управе у остваривању права која им по закону припадају.

Укаплико нисте задовољни одлукама пореске управе поводом пореза или такси, царинских органа, Инспектората за рад, или неког другог од 54 органа државне управе – имате право да проверите њихову законитост код независног арби-

тра – Управног суда Републике Србије. Уколико не можете да повратите своју имовину на основу Закона о реституцији, или не добијате дозвољу да изградњу или не можете да легализујете некретнине на основу закона или уколико органи локалне самоуправе у вашем случају нису донели акт у складу са законом и важећим прописима – покрените управни спор. Исто се односи на одлуке Министарства и органа Републике Србије, Јавних предузећа и Владиних агенција.

У публикацији ћете наћи практичне савете како да остварите ваша права, како да саставите тужбу као физичко или правно лице. Сазнаћете како да се изборите са футњем администрације.

Аутори ће дати уводну реч у трајању од 20 минута, а затим ће време бити посвећено дискусији. На крају ће бити бесплатно подељени примерци водича.

СТЕЧАЈНЕ ПРОДАЈЕ КРАГУЈЕВАЧКИХ ПРЕДУЗЕЋА

Кад се све сијакује – нема купца

Три велика стечајна поступка који се тренутно воде у граду („Арене моторс”, Фабрика коже „Партизан”, „Казимир Вељковић”) показују да је још потребно много времена док се имовина фирмe не изнесе на продају, али и тада је тешко наћи купца за објекте велике вредности. Закон јесте стечајевима дао предзнак „хитности”, али процедуре су још увек такве да су то процеси са дугим трајањем

Пише Милош Пантић

Hекада су примери за дугогодишње маратонске стечајне поступке у Крагујевцу била предузећа „Романија”, фарма „Собовица”, Фабрика хране „Црвена звезда” и „Ортотекс”. Пролазиле су године док ове фирме нису продате, и то у деловима, хала по хала, спрат по спрат, јер није било купца заинтересованих да имовину купе „у комаду”.

У међувремену је Закон о стечају промењен и сада овај поступак има ознаку хитности, што подразумева што бржу продају имовине предузећа како би се повериоци најмрили, а објекти и машине опет били активирани. Упркос томе, три велика стечајна поступка која се у овом тренутку воде у граду показују да је и даље потребно много времена док се не обаве све процедуре и огласи продаја имовине банкротирале фирмe. Када се на-

сованих ни за куповину пословног објекта фирмe у Сурдулици, чија је процењена вредност 65 милиона динара, као ни за пословни простор у Врању, процењен на 11,5 милиона динара, и залихе резервних делова у Крагујевцу, чија је процењена вредност око 20 милиона динара.

По речима стечајне судије у овом поступку Татјане Тодоровић из крагујевачког Привредног суда, на првој лизитацији продата су два локала у Лепеничком булевару у Крагујевцу за 34,1 милион динара и један локал у Јагодини за 6,1 милион динара. Зато су сви непрдати објекти поново оглашени за продају, а рок за достављање понуда је 18. март, док ће се продаја, ако буде заинтересованих, обавити дан касније. И за ову лизитацију, као и за претходну, важи правило да процењена цена није обавезујућа, а да ће купац бити онај ко понуди највишу цену која је већа од 50 посто процењене вредно-

ПОСЛОВНИ ПРОСТОР „ЗАСТАВЕ ПРОМЕТ-АРЕНА МОТОРС“ ПРОЦЕЊЕН НА 12 МИЛИОНА ЕВРА

вање продаје имовине у Нишу, Бору и Сmederevskoj Паланци.

■ Интересовање за „Партизан“

Друга фирмa од четири велике које су доживеле банкрот и чија имовина је већ била оглашена за продају је фабрика коже „Партизан“, која није имала среће да опстане иако је приватизована два пута. Први власник је био четворочлани конзорцијум крагујевачких привредника, а други пут купац је био такође из Крагујевца, Јован Алексић, власник Ливилице „034“, која је у међувремену такође отишла у стечај.

Стечајни поступак у „Партизану“ отворен је 13. јула 2010. године, а прва стечајна продаја оглашена је у јулу прошле године. По речима стечајног управника Драгана Маринковића из Параћина, на продају је прошле године понуђена највећа производна хала са опремом, уз пратеће објекте, што је све укупно процењено на 236 милиона динара. Али, ни једног купца са понудом тада није било.

Маринковић је ипак одлучио да почетком марта ове године поново огласи продају комплетне имовине фирмe. Разлог за то је, како каже, интересовање које су показали потенцијални купци. Има их више и то из иностранства, а најбоља околност је та што је реч о фирмама из бранше прераде коже, па би ако до продаје дође било шанса да се делатност предузећа настави и запосле радници. Да ли ће овог пута бити више среће са продајом ипак је незахвално прогнозирати.

- Око имовине предузећа води се судски спор јер је претходни власник пре отварања стечаја продао највећу производну халу без опреме. Ту продају ја сам спорио на суду, али се бивши власник жалио другостепеној судској инстанци, која још није рекла последњу реч. Ипак се надам да ће фирмa бити продаја, јер нови власник наслеђује вођење судског спора са великим изгледима да га добије, оценује Драган Маринковић.

Трећа велика крагујевачка фирмa у којој се води стечај је некада познато грађевинско предузеће „Казимир Вељковић“, које је ову судбину, као и два претходна, доживело након неуспешне приватизације. Купац ове фирмe била је Оливера Клисарић из Трстеника, али је све послове водио крушевачки предузећник Горан Весић, који је чак судским путем дуж оспорава увођење стечаја. Ипак, стечај је овде уведен 15. марта 2011. године, а пошто није било услова за реорганизацију, проглашен је банкрот и кренуло се у припреме за продају имовине фирмe.

За продају ће бити оглашено оно што је од имовине након приватизације остало. Реч је о управној згради са приземљем и два спрата поред школе „Светозар Марковић“, комплексу од седам хектара са самачким хотелом и ма-

премјења, али од републичке Дирекције за имовину треба да се добије одобрење да се крене у продају, односно потврда да нешто од имовине није спорно по Закону о реституцији. Дирекција треба да потврди да за неки од објекта или земљиште није поднет захтев за повраћај по овом закону, јер би у случају продаје била поништена.

Стечајни судија у два од ова три поступка Татјана Тодоровић каже да по новом закону јесте реч о хитним поступцима, те да стечајне судије имају обавезу да стално проверавају рад стечајних управника и контролишупу да ли се на време поредују све радње. Међутим, поступке успоравају разне околности. Тако је код „Арене моторс“ требало да се одлучује о плану реорганизације, који су повериоци одбили, а код Фабрике коже „Партизан“ изгубљено је много времена

СЕДАМ ХЕКТАРА ПЛАЦА И САМАЧКИ ХОТЕЛ У СТАНОВУ – НЕКАДАШЊЕ ВЛАСНИШВО „КАЗИМИРА ВЕЉКОВИЋА“

гацинima на простору старе циглана у Станову, као и парцели са два објекта у индустријској зони испод фабрике „Филип Кљајић“.

Иако се ускоро навршавају две године од отварања стечаја, имовина још није оглашавана за продају. Сва документација је припреме не би било узалудно.

око укњижбе имовине. Када се све узме у обзир, није могло брже од овога, закључује судија Тодоровић. Још када би сва ова велика имовина коначно пронашла купца и била стављена у погон, уз ново запошљавање, време утрошено на припреме не би било узалудно.

У МАРТУ НОВИ ПОКУШАЈ ДА СЕ НАЂЕ КУПАЦ ЗА БИВШИ „ПАРТИЗАН“

покон све то заврши, следи нова и у овим тешким економским временима најтежа фаза – проналажење купца.

■ Друга продаја сервиса

Велико предузеће које је до сада успело да прође све фазе до оглашавања продаје је „Застава промет Арена моторс“, некадашњи „Застава сервис“, који има велики пословни простор код језера „Бубањ“, али и имовину у још неколико градова Србије. Стечај је отворен у децембру 2011. године, а relativno брзо, у децембру прошле године, оглашена је продаја комплетне имовине. Продајно сервисни простор у Крагујевцу, који је процењен на завидних преко 12 милиона евра, није продат јер нико није уплатио депозит за учешће на лизитацији. Није било заинтереси-

megabelt
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
 Klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v PJ/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)
 Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

СЛОБОДАН АРСЕНИЈЕВИЋ**Опстанак нације**

Значај изградње и функционисања овог Центра толико је велики да ће се практично схватити тек за 20-30 година. То је једина могућност, да не гледајући профит, урадимо нешто на очувању генома нације. Овај пројекат је стога стратешки битан, јер у овом тренутку матичне ћелије из пупчане врпце наше дешава узима девет европских фирм. Треба знати колико је то опасна прича, јер ко год вам узима матичне ћелије он има увид у геном целе нације. То је много битније од тога чији ће интерес да надвлада.

АНИМИРАО СВЕ КОЈИ ОДЛУЧУЈУ О ГРАДЊИ: РЕКТОР СЛОБОДАН АРСЕНИЈЕВИЋ

Наш народ не разуме да ово што се дешава са компјутерима није ништа у односу на оно што се дешава у биотехнологији и да ми, ако не овладамо тиме, немамо никакве шансе да опстанемо као нација.

Пише Јаворка Станојевић

Мако је почeo као лепа замисао развоја врхунске науке у окриљу једног факултета ван Београда и добио зелени светло државних организација и финансијску подршку Европске банке, а град обезбедио локацију, Центар за матичне ћелије у Крагујевцу још увек постоји само на папиру. Ни после два померања рока, од којих је по следњи предвиђао да ова научна институција буде завршена марта ове године, носиоци пројекта, међу којима је чувени генетичар Миодраг Стојковић, немају ништа више од обећања да се од изградње Центра у граду на Лепеници није одустало.

Многи би желели да знају где је „запело“ и због чега од Центра још нема ни камена темељца. То питање стигло је и на политички терен, па је Савет коалиције „Заједно за Шумадију“ у одлажању реализације овог пројекта препознао настојање одређених интересних група и структура да се супротставе отвореној политики развоја Крагујевца. Изражавајући истовремено бојазан да би, због проблема око просторних услова за рад, и Филолошко-уметнички факултет могао остати без акредитације коалиција је „препознала ударе опструкције и детектовала организоване тенденције опструкирања и једног и другог пројекта“, све са циљем да се тако важне институције одузму Крагујевцу.

Три локације, два министарства

Историја овог пројекта заиста оставља дosta места сумњи да је мањак политичке воље у многоме успорио градњу Центра. Почекло је још 2010. године, када је најпознатији српски генетичар Миодраг Стојковић, препознавши у руководству Медицинског факултета и Универзитета људе са идејом и храброшћу да уђу у амбициозан научни подухват, урадио и ресорном министарству предочио пројекат оснивања Инсти-

ХОЋЕЛИ, КОНАЧНО, ПОЧЕТИ ГРАДЊА ЦЕНТРА ЗА МАТИЧНЕ ЂЕЛИЈЕ

Ново обећање - темељац у јуну

ЛИВАДА ИСПОД ГРУДНОГ ОДЕЉЕЊА НА КОЈОЈ БИ ТРЕБАЛО ДА БУДЕ ЗГРАДА ЦЕНТРА ЗА МАТИЧНЕ ЂЕЛИЈЕ

Изгледа да Крагујевац не треба да страхује да ће му Београд „отети“ једну од најважнијих научних институција, чији се почетак градње одлаже већ две године. После нових разговора, у које се укључио и ректор, најављује се да би радови на згради Центра за матичне ћелије могли да почну средином ове године

тута за биологију матичних ћелија, који је требало да буде у саставу Медицинског факултета. Министарство за науку и технологију, на чијем челу се налазио Божидар Ђелић, дало је зелено светло, али се убрзо испоставило да зграда које ће била грађена на платоу поред Факултета медицинских наука не би задовољила потребе. Одређена је нова локација, али се показало да ни она не задовољава потребе градње објекта који је у међувремену проширен. Град је тада бесплатно понудио парцелу испод Грудног одељења вредну 2,5 милиона евра, обезбедио потребне дозволе и обећао помоћ у инфраструктуром уређењу, па се чинило да су све препреке отклоњене и да не постоји ни један разлог да Центар не почне да ради у марту 2013., како је било планирано.

Нешто се ипак дододило, и то баш на политичком терену. Најпре је Ђелић дао оставку, остављајући незавршен посао у наслеђе Министарству просвете, коме је приложен ресор науке. Партијска подела министарства ставила је такој пројекат који су започели кадрови ДС-а у рукама чиновника СПС-а. Како је баш у то време почињала предизборна борба за наклоност бирача, СПС-у није баш одговарало да противницима дозволи да се похвале важним достигнућем, па су папирима месецима чекали потпис министра Обрадовића. Ствар је још више погоршала политичко ангажовање Миодрага Стојковића, који се приклонио демократама, надајући се министарској фотељи из које би могао да убрза изградњу Центра и помогне стварању услова за бржи научни развој и останак младих талената у земљи.

Пошто његова опција није добијала изборе, новим властима се није журило да промовишу пројекат

политичког противника, а оправдање је нађено у мањавости елабората који, како је речено у Јединици за управљање пројектима, није узео у обзир измену величине same зграде и чињеницу да је будући корисник увео и нове, раније непредвиђене садржаје. Због тога је затражен нови елаборат, који је требало изанализирати, усагласити, допунити...

Обећања ректору

Пошто, упркос приближавању марта када истиче други рок за почетак рада Центра (први је био пролеће 2012. године), није направљен ни први конкретан корак на сцену је ступио Универзитет који упозорио министра на опасне по следице одувлачења, а потом сам се два пута, у току децембра

науку, потписали град и Медицински факултет. Користећи сва расположива средства, укључујући лични, професионални и научни углед, али и приватне контакте и близнакост са највишим државним функционерима, ректор Слободан Арсенijević већ месецима бије битку да у оквиру крагујевачког Универзитета заживи једна од најважнијих научних институција у региону.

Прегледани су и три пута доражани сви папирни, обављени бројни разговори, анимирани утицајни Крагујевчани укључујући и министарску здравља Славицу Ђукић Дејановић која је, заједно са ректором, била код страначког колеге министра просвете Жарка Обрадовића. Проблем је „стигао“ и до председника Републике. Резултат су озбиљна обећања, а ректор Арсенijević каже је реализација пројекта на добром путу.

- Иако ме функција ректора на то не обавезује, нисам могао да седим и чекам. Најпре сам писмом упозорио министра на опасне последице одувлачења, а потом сам се два пута, у току децембра

и јануара, састао са њим како бих му објаснио колико је важно да што пре крене изградња. На по следњем састанку, крајем јануара, договорено је да почну радови који ће ићи у три фазе. Пошто сам им локацијску дозволу однео на рuke сада се чека расписивање тендера за извођача. Очекујемо да би радови могли да почну у јуну, а предвиђено је да буду завршени за отприлике две године. Од тога не сме да се одустане, поготову што је Универзитет направио још један уступак, па се одрео пару за научно-технолошки парк, каже Арсенijević.

Док ректор наставља битку за Центар у оквиру Универзитета у Крагујевцу, суочава се са јаком опструкцијом која долази, пре свега, из Београда који, како каже, хоће све да узме, без обзира што је Факултет медицинских наука у Крагујевцу институција која боље од сваке друге може да изнесе пројекат Центра, јер, поред професора Стојковића, има младе људе који већ објављују радове у најпрестижнијим научним часописима света.

Иако истиче да му је пројекат Центра за матичне ћелије најважнији посао који има као ректор, Слободан Арсенijević стиже да се позабави проблемима на Универзитету, међу којима је питање губитка акредитације ФИЛУМ-а једно од акутнијих. Мада је питање зграде коју држава 13 година није успела да обезбеди овој високошколској институцији битно, ректор, ипак, не мисли да би могло довести у питање опстанак овог факултета. Очекује да ће простор за извођење наставе бити обезбеђен у Дому војске или Кнежевом арсеналу, али се боји да би неки студијски програми могли остати неакредитовани због „конфузије која влада на том факултету“.

Да ли се и та конфузија може сместити у контекст политичке опструкције Крагујевца који, како тврди Саша Миленић, почиње да утиче на токове вредности у Србији, није једноставно одговорити. Оно што се зна је да конфузије увек имају своје добитнике и да се на губитничкој страни увек нађу недужни.

САША МИЛЕНИЋ

Некоме смета развој Крагујевца

Потпредседник „Заједно за Шумадију“ Саша Миленић ова питања ставио је у контекст актуелних неслагања градских власти са полицијом и тужиштвом, препознавајући „исту тенденцију - да се одређене интересне групе и структуре супротставе отвореној политици развоја Крагујевца“.

- Ми имамо пуну свест о томе да у постојећим и наслеђеним структурама моћи Крагујевцу није намењена улога било каквог регионалног центра, а камоли лидера у било чему у макрорегионалним релацијама. Међутим, наша политика заснована је на идеји да Крагујевцу управо такво место припада, да нема овлашћених судија да димензионирају амбиције и могућности једне средине, а нарочито нас охрабрује политика успеха којом Крагујевац потврђује да су његове амбиције утемељене на стварним могућностима. Савет коалиције се стога бави политичким окупиром да, политички, мора да се одбрани од деловања интересних група које желе да онемогуће убрзани развој Крагујевца, каже Миленић.

Он поменуте интересне групе види у различито идентификованим структурима:

- То су структуре постојећег монопола од којег се Србијајаја споро и са напором ослобађа. Ја, заправо, све време деловања у политици указујем на то да се терминолошки апарат нашег правног и политичког живота не показује као довољан да препознајмо стварне субјекте, чиниоце, политичког живота Србије. Ако неко мисли да су то партије, са погрешним предубеђењем да су политичке странке власти и моћи у Србији, у потпуности је ауту и нема шанси да их детектује. Много јасније путеви новца и разних интереса пословања воде ка детектовању стварних сила утицаја, објашњава наш саговорник.

НЕЗАПОСЛЕНОСТ ВОСОКОШКОЛАЦА

Професори и лекари могу само да се

Пише Марија Обреновић

Aко имате факултетску диплому, добру идеју, поштени сте – дођите код нас јер са вашом дипломом, идејом и поштењем можете само да се сликате.

Овако гласи реклами за фотографску радњу која је за кратко време постала хит на друштвеним мрежама. Популарности није доприносило само то што је добро срочена, већ и чињеница да су се многи, на жалост, у њој препознали.

Подаци кажу да само на евиденцији крагујевачке филијале Националне службе за запошљавање има 1.900 незапослених са факултетском дипломом, док их је на територији Србије близу 56.000. Ако се овом броју додају и незапослени са вишом школом и они који су завршили факултете у трогодишњем трајању, стиче се готово до армије од 100.000 људи.

Да ствар буде гора, добар део њих може са својом дипломом заиста само да се слика, јер су се годинама гулили клупу школујући се за радна места која су одавно попуњена и готово да нема наде да ће ускоро бити расписан неки конкурс.

Подаци Националне службе за запошљавање кажу да највише незапослених високошколаца има диплому неког од економских факултета. Након њих на се по бројности налазе правници, а затим следе учитељи, лекари и архитекти.

■ Нема огласа за медицинаре

Међу крагујевачким дипломцима у најбезизгледнијој ситуацији су неизапослени просветари. Они су у

У Крагујевцу је око 1.900 незапослених са факултетском дипломом, у Србији близу 56.000. Најтеже до поса да долазе професори различитих профила и лекари, економисти и правника на евиденцији је увек много, с обзиром на велику „продукцију”, али се и запошљавају, а најтраженији су програмери, грађевински и машински инжењери

ПРОФЕСОРИ У НАЈГОРОЈ ПОЗИЦИЈИ: ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ

једно и најбројнији. Према последњем „попису“ има их око 550. Међу њима је највише професора разредне наставе – 85, затим следе биологи-еколози, којих је укупно 74, па професори физичке културе, којих на евиденцији има 63.

Следећи по бројности међу незапосленим високошколцима су економисти. Њих у Крагујевцу има 386, мада овом броју треба додати и 116 менаџера са дипломом неких од приватних факултета. Дипломирани економисти су у самом врху и када се погледају подаци осталих факултета у Србији, пошто их укупно има око 8.600. Нешто мање је дипломираних правника – 205 у Крагујевцу, односно око 5.000 у Србији. При том, број из године у годину расте, пошто само у Крагујевцу економију и право сваке године упише близу 1.500 матураната. Тако је, на пример, у односу на 2011. годину број економиста порастао за 55, а правника за 40.

Они се, међутим, по речима Љиљане Петровић, директорке овдашње филијале Националне службе за запошљавање, прилично брзо запошљавају.

- Правника и економиста увек има много на евиденцији, али се они знатно брже запошљавају од лекара или оних који су завршили за професорска занимања. Свако фирми треба економиста или правник, док су професори везани за просвету у којој је годинама врло тешка ситуа-

СТАТИСТИКА СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ**НЕЗАПОСЛЕНИ ВИСОКОШКОЛЦИ У СРБИЈИ**

ЕКОНОМИСТИ	8.034
ПРАВНИЦИ	5.056
ЛЕКАРИ	2.094
ПРОФЕСОРИ РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	2.077
АРХИТЕКТЕ	1.173

НЕЗАПОСЛЕНИ ВИСОКОШКОЛЦИ У КРАГУЈЕВЦУ

ПРОФЕСОРИ	550
ЕКОНОМИСТИ	386
ПРАВНИЦИ	205
МАШИНСКИ ИНЖЕЊЕРИ	161
ЛЕКАРИ	115

НЕЗАПОСЛЕНИ ПРОФЕСОРИ

РАЗРЕДНА НАСТАВА	85
БИОЛОГ- ЕКОЛОГ	74
ФИЗИЧКА КУЛТУРА	63
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	56
ФИЛОЛОГ	59
МАТЕМАТИКА	23
МУЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	20

ција и многи који су запослени постају вишак, каже Љиљана Петровић.

За лекаре, такође, нема пуно избора. Ни Клинички центар ни Дом здравља одавно нису имали конкурс за пријем нових доктора. У овом моменту у Крагујевцу на посао чак 115 доктора медицине, док их је у Србији укупно двадесетсто-друго више. Иначе, за медицинску струку изгледа има мало наде за посао. По речима наше саговорнице, до сада није запослена ни једна медицинска сестра са високом школом. Шанса има за неког од 26 фармацевту, док су готово једнако бројни (24) стоматологи у незавидној ситуацији попут осталих медицинара.

Онима који имају диплому Факултета инжењерских наука, иако по броју не заостају много за осталим

високошколцима, будућност је нешто светлија. На посао, истина, у овом моменту чека 161 дипломирали машински инжењер, али се они, статистички гледано, много брже запошљавају од осталих „факултетлија“. Занимљиво је да једино код њих укупан број из године у годину пада. Лани их је тако на евиденцији било тридесетак више него у овом моменту.

- Машинских инжењера има на евиденцији, али они много краће чекају на посао. У просеку се запошљавају за мање од годину дана од тренутка пријављивања. Међутим, нису сви машински инжењери у истој ситуацији. Речимо, млади који су тек завршили факултет су знатно траженији, док они који су на биро дошли као вишак из „Завајиних“ фабрика и имају преко 50 година

НАСТАВЉА СЕ САРАДЊА СА ЈУЖНОМОРАВСКИМ ГРАДОВИМА

Нови градови па

Свака општина у Шумадији добиће за партнера један град у Јужноморавском региону са којим ће заједнички аплицирати за средства из фондова Европске уније, а она су далеко већа од досадашњих које је донирао овај регион

Сарадња Крагујевца и Шумадије са Јужноморавском регијом у Чешкој, која траје већ пуних десет година, биће настављена и убудуће, реализацијом нових пројеката, иако је дошло до промене у саставу власти у овом региону након избора у октобру прошле године. Ово су потврдили представници Чешке делегације, који су недавно боравили у Крагујевцу, како би се упознали са својим партнерима и представили нове модалитете будуће сарадње.

Они су најавили да ће помоћи реализацију садашњих и будућих пројеката у Крагујевцу и Шумадији и заједнички наступити пред фондовима Европске уније.

- И надаље ће подржавати размену ћака и студената, пре свега одлазак средњошколаца из Крагујевца и Шумадије у средњу школу у Соколници у Јужноморавском региону,

али намера је да се та сарадња прошири како би већи број ћака и студената добио прилику да се школује у Чешкој. Такође ће се наставити пројекат учења чешког језика у Крагујевцу за који влада велико интересовање, а ове године поново ће

ШТА КАЖУ ПОДАЦИ ИНФОСТУДА**Половина огласа за високообразоване**

Статистика највећег потразилаца за запошљавање www.poslovi.infostud.com потврђује да се најлакше и најбрже запошљавају високообразовани који поседују додатне вештине, а до таквог закључка дошли су на основу анализа података из Националне службе за запошљавање. Наиме, анализа огласа објављених на овом порталу током 2012. године показује да је високо образовање био обавезан или макар по жељан услов за добијање посла у чак 55 одсто огласа, док је знање енглеског језика тражено у 72 одсто случајева.

И даље су најтраженији, према подацима овог портала, они који желе да раде у администрацији и рачуноводству, економији, транспорту, угоститељству, маркетингу и ПР-у. Међутим, ове године се међу најтраженијима први пут нашли и стручњаци информационих технологија. Упитању је област која је током 2012. као и током 2011. године забележила пораст од

чак 80 одсто више огласа. Али, без обзира на то што статистички бележи пораст, број пријава у овој категорији још увек није довољно висок како би задовољио све потребе послодавца, те ове позиције и даље спадају у најдефицитарније, односно занимља где кандидати најлакше долазе до посла.

На жалост, као и претходних година, новинари, уредници и продуценти и даље јако тешко долазе до посла, а понуда је слабија у односу на заинтересованост кандидата и за менаџере логистике и менаџере људских ресурса. Најмања понуда послова, али и најниže интересовање кандидата током 2012. године, владало је за ветерину, психологију и позиције из области заштите животне средине. Готово без икакве шансе за посао остали су и библиотекари, инжењери графичке технологије, проценитељи ризика, инжењери шумарства и металургије и дефектологи.

Сарадња Крагујевца и Шумадије са Јужноморавском регијом у Чешкој, која траје већ пуних десет година, биће настављена и убудуће, реализацијом нових пројеката, иако је дошло до промене у саставу власти у овом региону након избора у октобру прошле године. Ово су потврдили представници Чешке делегације, који су недавно боравили у Крагујевцу, како би се упознали са својим партнерима и представили нове модалитете будуће сарадње.

Они су најавили да ће помоћи реализацију садашњих и будућих пројеката у Крагујевцу и Шумадији и заједнички наступити пред фондовима Европске уније.

сликају

старости, теже добијају посао. Потошто послодавци радије запошљавају младе људе, седамдесетак „преко бројних“ теже ће добити прилику за посао, каже Љиљана Петровић.

■ Веће шансе за млађе од 30 година

Иако онима који се у овом моменту убрајају у категорију незапослених то можда тако не изгледа, ипак још увек важи правило да највеће шансе за посао имају они са факултетском дипломом. Њих је на бироу и даље процентуално најмање и чине тек 8,8 одсто од укупног броја од 21.650 незапослених. При том, у укупном запошљавању „сликају“ 11 одсто, што значи да чешће и брже долазе до радног места од оних са средњом стручном спремом.

Статистика Националне службе за запошљавање такође каже да за запослење знатно веће изгледе имају они чија је диплома „тазе“.

- Млађи од 30 година који имају факултетску диплому знатно краће чекају на посао од својих старијих колега. У чак 38 одсто случајева они запослење добијају за мање од годину дана. Убедљиво најбрже се запошљавају програмери, грађевински инжењери, архитекте и електротехничари. Они до поса долазе у просеку за три до пет месеци. Машински инжењери чекају још који месец више, док је код осталих тај период знатно дужи.

Економистима просечно треба две и по године да би дошли до радног места, а правницима и професорима три. Ипак, има и оних који чекају знатно дуже, али разлоги за то могу бити различити. На пример, има професора који су на евиденцији и по пет, десет година, међутим обично није у питању чекање у континуитету. Ситуација у просвети је таква да се неки од њих запосле на одређено време, или мењају колеге, па се поново врате на биро, каже наша саговорница, Љиљана Петровић.

Послодавци, такође, више уважавају дипломе државних факултета, а знатно су им прихватљивији и они који поред ње имају додатне вештине – знање језика, рада на рачунару, возачку дозволу или правосудни испит, уколико су у питању правници

ШАНСА ЗА ЛЕКАРЕ И СЕСТРЕ У НЕМАЧКОЈ

Препрека - непознавање језика

Незапослени медицинари, којих према неким подацима у Србији има око 14.000, тешко долазе до поса, али зато шансу могу да потраже у иностранству. Клинике у Немачкој, Уганди и Либији лани су тражиле и високообразован и кадар са средњом стручном спремом за рад у тамошњим болницама. Интересовања је било, нарочито за немачке клинике, које су понудиле и највише радних места.

У априлу би у ову земљу требало да отпуште још 250 медицинара из Србије и то захваљују споразуму које су недавно потписале Савезна агенција за запошљавање Немачке и Национална служба за запошљавање Србије.

- Недавно је затворен конкурс за 10 медицинских сестара за рад у Немачкој, који је расписан пре потписивања овог споразума. Интересовања је било као и увек када се појави оглас за рад у овој земљи, међутим обично највећи проблем буде знање језика. За средњи кадар се тражи основни ниво знања, а за лекаре виши или конверзијски. Кадар са средњом стручном спремом, као и млади незапослени лекари, најчешће се занимају за ове огласе, док специјалисти са стажом, који се такође траже, готово да нису заинтересовани за одлазак из Србије, бар према нашеј искуству, каже Љиљана Петровић.

Споразумом о посредовању у привременом запошљавању српских радника створена је могућност за лакше и знатно сигурније запошљавање особља за здравствену негу у болницама и домовима за стара лица на територији Немачке. Немачка служба се, између остalog, обавезала да провери кредитабилитет послодавца пре започињања поступка посредовања и припреми двојезичне уговоре о раду.

Пројекат подразумева и припрему радника у Србији за одлазак у Немачку, као и подршку приликом интеграције на радном месту, при том предвиђа исте услове као и за све раднике који легално бораве у тој држави, независно од држављанства. Поред тога, Немачка организација за техничку сарадњу задужена је да одабране раднике припреми за одлазак, што подразумева и курсеве језика.

У АПРИЛУ 250 МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА ИЗ СРБИЈЕ ИДЕ НА РАД У НЕМАЧКУ

Бруто плата на коју у почетку могу да рачунају они који добију шансу за посао у Немачкој биће око 2.300 евра, а подразумева се и повећање након полагању државног испита. Србија је, иначе, прва земља са којом је Немачка потписала овакав споразум, али се он за сада односи само на медицинско особље, тачније на болничаре и медицинске сестре свих профилла. У Министарству рада и запошљавања надају се да ће се овим отворити дугорочну сарадњу и могућност за незапослене других профилла и степена образовања.

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Крагујевац

КОНКУРС

за доделу 15 грантова у укупном износу од 3.000.000,00 динара

за започињање сопственог посла и самозапошљавање из буџета града Крагујевца за 2013. годину

1. Град Крагујевац вас позива да се пријавите на конкурс:

- ако желите да започнете сопствени посао,
- ако сте незапослено лице са евиденције НСЗ-а филијала Крагујевац,
- ако имате добру и одрживу пословну идеју.

2. Уколико испуњавате услове, у могућности сте да бесправното добијете опрему неопходну за обављање поса у вредности до 200.000,00 динара (са ПДВ-ом).

3. Уз пријаву се доставља:

- пословни план,
- фотокопија личне карте,
- доказ о незапослености,
- профактуре опреме коју желите да набавите и
- доказ о 25 % сопственог учешћа (обездеђен пословни простор, део опреме и слично).

Пријава са пратећом документацијом, у затвореној коверти са назнаком "Конкурс Започни сопствени посао-не отварати", се предаје на пријемној канцеларији (округли шалтер), за организациону јединицу Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе, надлежну за послове привреде.

4. Средства се не одобравају за послове из области пољопривреде, трговине, самосталне такси радње, агенцијске делатности (књиговоствене, туристичке, промет некретнина, консалтинг и сл.), производње оружја и муниције, организовање игара на срећу.

Конкурс је отворен од 21. фебруара до 22. марта 2013. године

5. Одабир послове идеје врши се по критеријумима које је усвојило Градско веће, а који се састоје од економских и социјалних критеријума при чему предност имају економски критеријуми (75%).

6. Лица којима буду додељена средства за започињање сопственог поса имају обавезу да након набавке опреме изврше регистрацију делатности у Агенцији за привредне регистре.

7. Све ближе информације могу се добити у организационој јединици Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе, надлежне за послове привреде, канцеларије 406/IV и 506/V у згради Градске управе града Крагујевца или на телефон 034/306-225 и 034/306-187 од 07,30-15,00 часова сваког радног дана у периоду трајања конкурса.

НАПОМЕНА:

Неблаговремени и непотпуни захтеви неће бити разматрани.

КОМ РЕГИЈОМ

ртнери

се реализовати посета представницима локалних самоуправа из Крагујевца и осталих општина из Шумадије Чешкој, у оквиру које ће бити успостављена конкретна и директна сарадња између градова и општина. Биће реализовани сви започети пројекти у Шумадији, а у фокусу ће бити заједнички пројекти са којима се може аплицирати за средства из фондова Европске уније, каже Славјан Радовановић, помоћник грандочачелника за регионалну сарадњу и један од зачетника вишегодишњег пријатељства са чешком регијом.

Он подсећа да је током десетогодишње сарадње у Крагујевцу и општинама Шумадије реализовано око 70 пројеката, у које је чешки партнери уложио преко три милиона евра. Само у Крагујевцу спроведено је 15 пројеката у разним областима, који су били значајни за подизање квалитета

ЧЕШКА ДЕЛЕГАЦИЈА У ПОСЕТИ СИТУАЦИОНОМ ЦЕНТРУ У КРАГУЈЕВЦУ

живота становништва, у које је партнер из Јужноморавског региона уложио милион евра.

Уз подршку Чешке, поред осталог, изграђена је сеоска амбуланта у Драгобраћи и Десимировцу, кабинет ургентне медицине на Факултету медицинских наука, реконструкција Универзитетске библиотеке, финансирана реконструкција

генератора за пречишћавање отпадних вода, уређене су просторије Савеза глувих и наглувих. Јужноморавска регија помогла је отварању канцеларије града Крагујевца у Бриселу, а значајан је и програм образовања крагујевачких ћака у школи у Соколници у Чешкој, као и курсеви чешког језика за младе Крагујевчане.

Други пројекат, такође, инициран Ситуационим центром, долази из Европске уније, а односи се на употребу високо софистицираних комуникационих средстава базираних на радио вези у ванредним ситуацијама. Припрема за реализацију овог пројекта је у току у сарадњи са Министарством унутрашњих послова.

- Свесни смо да се криза и недостатак новца осећа и код наших грађева побратима, па и у Јужноморавском региону. Уважавајући ову чињеницу, убудуће ће свака општина у Шумадији добити за партнера један град у Јужноморавском региону, са којим ће заједнички аплицирати за средства из фондова Европске уније, која су далеко већа од досадашњих, објашњава Радовановић и додаје да је сарадња са чешком регијом једина конкретна у односу на све остале градове са којима смо у побратимским везама. Све остало сводило се на куртоазне посете, дружења и разговоре, а једино је са Чесима остварена конкретна донацијска помоћ.

У знак дугогодишње сарадње, у Скупштини града је најављено да ће за Дан града Крагујевца добити улицу и спомен плочу Томаса Масарика.

Г. БОЖИЋ

ДОБРОВОЉНО ДАВАЊЕ КРВИ

Хуманост и бенефиције

Не зна се колико има добровољних давалаца крви у Крагујевцу, али је добра вест да их је много више него раније, а, услед све већег броја пацијената и потребе су све веће. Уступака којима би им се исказало поштовање мало је од стране државе, али је зато и међу даваоцима по-расла жеља за искршћавањем своје хуманости.

Пише Никола Стефановић

Ред одборницима Скупштине града на наредној седници наћи ће се и тачка о проширењу права добровољних давалаца крви, на основу којих би добили извесне бесплатне стоматолошке, апотекарске и друге здравствене услуге. Да ли је мотив жеља да ови људи буду награђени, или је реч о паду прилива залиха крви у овдашњем Клиничком центру? Одговор смо покушали да нађемо у Центру за трансфузију крви.

- И даље је мали број добровољних давалаца, оних који дођу да би ненаменски дали крв. Наменско давалаштво је и даље на високом нивоу. Потребе су, пак, увек једнаке, јер не можете да предвидите ни саобраћајну несрећу, ни друге експлесе као што смо последњих недеља имали већи број рањавања хладним и ватреним оружјем, или породице које прокрваре, наводе Марија Лазаревић и Маријана Стојановић, пропагаторке у Центру за трансфузију крви.

Сталне акције

Уз све то, оне додају да је тачно да је број давалаца много већи данас него раније, али је и много већи број оних који на крв чекају.

- Ми као Клинички центар сада покривамо далеко већу територију и много већи број људи. Имамо проблем што сви тешки болесници из Јагодине, Бурије, Чачка, Краљева, Свилајнца, Ужица, Новог Пазара бивају упућени овде, али зато ми, одлуком неких виших инстанци, не можемо отићи у те градове зарад узимања крви. кажу ове саговорнице.

Постоје раздобља када су даваоци пасивнији него обично, посебно у време новогодишњих и божићних празника и током летњих одмора. Такво је стање и поред просечних 90-ак акција годишње које се организују у разним институцијама, почев од средњих школа и факултета, до државних фирми и установа. У суштини, највећи прилив залиха је током прољетних месеци када се у акцију укључују школарци и студенти. Ипак, када је реч о добровољним даваоцима, евидентија оних који су стапили не постоји.

- Имамо списак људи који правимо сваке године на основу признања за 5, 20, 35, 50, 75 и 100 давања и можемо на том темељу да направимо неку евиденцију како бисмо је доставили општини или Црвеном крсту који та признања додељују, кажу пропагаторке Центра.

Проблем са бенефицијама које уживају добровољни давалаци крви, бар до сада, био је у томе што их нема. Тако се обично њихово племенито дело награди скромним оброком и евентуалним добијањем два дана одмора од радних и школских обавеза.

- Проблем који се најчешће појављује је у пружању здравствених услуга њима самима. Једноставно, једини уступак им је што су ослобођени партиципације која кошта 50 динара, и то не у свим здравственим установама, већ само оним које им то право признају. Тако, када даваоца позовете у пола ноћи да дође јер је потребан пациент у нашем Клиничком центру коме виси живот о концу, он се одмах одазове. Али, зато једноко чека на заказивање прегледа или снимања месецима и ту народ „пуца“. Дешавало се да дођу и поцепају картон, јер када треба њему да се помогне, наилази на затворена врата. И не може нико да им замери на томе, сматрају ове саговорнице.

Једна од иницијатива покренута у Црвеном крсту је да добровољни давалаци буду ослобођени делом или у потпуности трошка пре-воза, при чему би тиме били обухваћени мушкирци који су дали крв 75 пута и жене са 35 и 50 убележених донирања.

Етичко питање које се, приде, појављује је и колико давалаца крв даје из хуманих разлога, а колико из интереса.

- Ми као Клинички центар сада покривамо далеко већу територију и много већи број људи. Имамо проблем што сви тешки болесници из Јагодине, Бурије, Чачка, Краљева, Свилајнца, Ужица, Новог Пазара бивају упућени овде, али зато ми, одлуком неких виших инстанци, не можемо отићи у те градове зарад узимања крви. кажу ове саговорнице.

Била мајица. Тако да је, искрено речено, број оних којима је једини мотив да дају крв врло мали. Ипак, ту морамо издвојити групу људи који су „даваоци по позиву“ и који ће се, малтене, у пола дана и попла ноћи одазвати нашем позиву када је ситуација хитна. Већина њих приhvата нашу молбу да их можемо позвати и у време новогодишњих и божићних празника, када неретко имамо хитне случајеве, кажу пропагаторке Центра.

И поред тога што посебан списак редовних давалаца не постоји, познато је да „рекордери“ у Крагујевцу имају убележених преко 120 давања. Када се изведе рачуница добије се подatak да су до сада дали по близу 50 литара крви, што је отприлике једнако комплетној количини која циркулише у телу десет особа.

Најзад, последњи проблем са којима се суочава и Центар за трансфузију и сами давалаци јесте - приватизација. Иако су све фирме по закону обавезне да добровољним даваоцима дају два дана одмора, радници су често условљени да те дане искористе само онда када су донирали крв, а не и када су им заиста потребни.

Само потпуно здрави

Неретко је да они који би могда и желели да на овај начин помогну болесницима одустају од намере услед непознавања услова које треба испунити да би се сврстали у добровољне даваоце.

- Сви стари између 18 и 65 година и телесне тежине преко 55 килограма испуњавају примарне услове. Но, да би то учинили морају бити апсолутно здрави у тренутку давања. Дакле, не сме бити ни блаже кијавице. Ако је на телу рађен пирсинг или тетоважа, мора проћи шест месеци, а све остале контроле врше се овде, кажу саговорнице.

Контролише се ниво хемоглобина, ради се лекарски преглед срца, плућа, крвног притиска. Ниво холестерола у крви није од значаја јер се издава део крви у којој је масноћа. Поновно давање је могуће после три месеца за мушкирце и четири за жене.

Сем стандардног, давалаци се могу одлучити и за давање само тромбоцита, које траје нешто дуже, сат и по до два и оно се може поновити на сваких месец дана, али су и услови нешто поштренији, па је старосна граница подигнута на 60 година, а уз то да особе морају бити „јаче“ килаже.

у „ЗАСТАВА ТАПАЦИРНИЦИ“ ТРУДНИЦА

Од машине

Марија Драгановић морала је на боловањ због компликација у трудноћи, а баш тада је престала потреба за њеним радом.

Словеначки послодавац тврди да то нема везе са трудноћом, синдикалац да ипак има, а она је забринута и тужна што јој је тако помућена највећа радост у животу

оследњег децембарског дана прошле године, која је проглашена годином беба у Србији, тридесетогодишња Крагујевчанка, трудница Марија Драгановић, остала је без посла у „Застава Тапацирници“, где је радила као шнајдерка. Њој је то прво дете, али јој се велика радост преточила у тугу и бригу како ће, са сазнањем да више нема посао, трудноћу до краја нормално изнети, како ће обезбедити све што је потребно за принову у куби. Она није ни прва, ни последња млада жена којој се то десило, али је решила у име свих будућих мајки суочених са овим проблемом и страховима да проговори и друштву скрене пажњу на нехумани однос према женама које желе да рађају.

Компликације трудноће почеле су 10. децембра, да би после шест дана завршила у болници. Још тада је била свесна да јој се не пише добро, али јој је здравље бебе било у првом плану.

- Отказ ме и није много изненадио, јер када смо дошли на разговор за посао у „Тапацирницу“ препорука послодавца била је да не идемо на боловања, каже Марија.

И она се држала тога све време - иако је имала болове радила је чак и по 12 сати дневно, и то

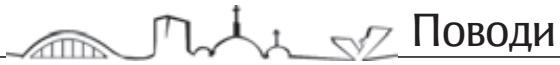
ПОВЛАСТИЦЕ У ГРАДСКОМ ПРЕВОЗУ

Више бесплатних карата

Право на бесплатну аутобуску карту, захваљујући одлуци Скупштине града, убудуће ће имати већи број Крагујевчана него до сада. Наиме, градска Одлука о остваривању права на повлашћену вожњу у јавном градском и приградском превозу путника је проширила, те ће сада, по речима Бранке Јевковић, директорке Градске агенције за саобраћај, бесплатну карту моћи да добију и инвалиди који нису чланови удружења, али и друга лица на основу социјално-здравственог статуса и других разлога. О конкретним случајевима одлучиваће Градско веће.

До сада су градским аутобусима бесплатно могли да се возе добровољни давалаци који су крв дали преко стотину пута, чланови удружења дистрофичара, параплегичара, оболелих од мултипле склерозе, чланови друштва за церебралну и дечју парализу, као и дијализирани, трансплантирани и хронични бубрежни болесници. Ранијом одлуком ово право било је признато и члановима Савеза слепих и слабовидих и њиховим пратиоцима, припадницима Удружења глувих и наглавних, старијима од 65 година, ратним војним и мирнодопским инвалидима, као и трудницама и деци млађој од седам година. Њима ће ова бенефиција бити доступна и убудуће.

За све њих, али и Крагујевчане који ће сада добити ово право, карте ће бити плаћене из буџета града. Иначе, цена месечне карте у градском превозу је 2.080, односно 2.500 динара у приградском. Ђаци, пензионери и незапослени плаћају упола мање, док је цена појединачних маркица за све исте и износи 50 динара у А, или 10 динара више за Б зону. М. О.

ОСТАЛА БЕЗ ПОСЛА

у болницу, па на улицу

везано по три дана, док компликације нису постале озбиљне и 16. децембра завршила у болници, када јој је и урађен серклаж. Прича да се за то време чула са својом шефицом, која јој је казала да мора да пријави њену трудноћу, као и да је била у плану за стални посао, али да ће, после сазнања да је Марија у другом стању, о томе морати да поразговара са директором.

После тога шефица јој се више није јављала, да би јој колегиница послала СМС поруку којом је извештава да јој неће продужити уговор и да иде у кадровску службу да потпише документа. Нико од послодавца није се више интересовао за њено здравље нити је ико званично обавестио око детаља о раскиду уговора. Иако је и после изласка из болнице препорука лекара била да строго мирује, морала је да иде да раздужи мантил и опрему, покупи одјавне папире...

- Дошла сам до закључка да је тамо радник потрошна роба, једна жена је радила годину дана и добила отказ, ја отишла на боловање после десет месеци рада у континуитету и добила отказ трудна, резигнирано констатује наша саговорница, која додаје да у "Тапацирници" има трудница које су у сталном радном односу, али да оне које немају тај статус као да не смеју да остану у другом стању.

Узалуд јој је сад што је норму испуњавала од 90-100 одсто, што се ни са ким није сукобљавала, радила све што су јој рекли, чак је трудна и са боловима на послу проводила

МАРИЈА ДРАГАНОВИЋ
више није радник „ТАПАЦИРНИЦЕ“

много сати. Сад жали што је била тако приљежна и није раније отишла на лекарски преглед и боловање – вероватно би, у том случају, избегла болницу и додатни стрес. Можда је због дугог седења за машином и по 12 сати три дана за редом и дошло до компликација, каже Марија, додајући да је свесна да се ту више ништа не може променити, јер су они

урадили све по закону и „покрили“ се папирима, али остаје горак укус и питање да ли је то и морално.

- Требало би да се неко из државних институција запита, ако је ово била година бебе како узвраћају будућим мајкама, каже са сетом, јер она није усамљени слушач, пи-тајући како онда жена да се суди да роди друго, треће, пето дете, кад се већ приликом првог покушаја суочава са оваквим проблемом.

■ Све по закону

Генерална директорка „Застава Тапацирнице“ Полина Крапац, којој смо се обратили за коментар отказа о раду Марији

Драгановић, одговорила нам је меј-лом. У њему се каже да је Марија примљена у радни однос на одређено време, „на послове шивача за шивење позиције 766-„Пежоа Т 84“, навлака наслона главе, према тада добијеним предвиђаним плановима за ову позицију од стране купца“, а да јој је радни однос престао „у свему у складу с Законом, а на основу престанка потреба за њеним даљим радом у

основи чега су планови од купца 2013. године“.

Госпођа Крапац даље објашњава да постојање или непостојање потреба за радом одређују, заправо планови њихових ино-купца:

„Наиме, специфичност тржишта аутондустрије за које производи и наше Друштво је у варирању планова плус-минус за 25 одсто у односу на планове предвиђања, због чега је наше Друштво и принуђено да увек има одређен број запослених на одређено време“.

У даљем тексту генерална директорка тврди да у „Застава Тапацирнице“ воде одговорну политику кадрова, да су свесни како су људски ресурси најважнији потенцијал фирме и да им је жао сваког радног места са којег запослени мора да оде због престанка потребе за његовим даљим радом. Додаје и да према запосленима примењују законске обавезе као и високе моралне стандарде са аспекта услова рада, обучавања и усавршавања, редовност исплате бруто зарада, солидарних помоћи и друго, али и да одговорна кадровска политика и у исто време подразумева и факат да приликом запошљавања не могу игнорисати реалне потребе за радом запослених да не би угрозили положај фирме на већ изузетно захтевном светском тржишту аутондустрије, које се евидентно суочава са великим кризом и вишком производних капацитета.

Дакле, ни једном речју не стоји да је Марија нешто згрешила, није испуњавала норму, одбила посао и

слично, него се угасило радно место и „позиција“ оног што јешила... О боловању, трудноћи – ни реч, а изостали су одговори на наша питања да ли је трудноћа утицала на непродужавање уговора Марији и како је то регулисано у Словенији.

За мишљење и коментар овог случаја обратили смо се и Зорану Лазићу, председнику Самосталног синдиката „Застава Тапацирнице“. Док генерална директорка фирмe тврди да је престала потреба за њеним радним местом због смањеног обима послана, синдикалац сматра да је по среди само то што је ова млада жена у другом стању, које после повлачи и дужа одсуствовања с послом, што послодавцима не одговара. Зато сматра да под хитно треба променити законе и прописе како труднице не би, врло често, добијале отказе.

- Наравно да осуђујем такву одлуку послодавца, али и државу што по том питању ништа не предузима, а труднице би требало да имају приоритете приликом запошљавања. Међутим, могу ја сад да осуђујем колико хоћу, али не могу ништа да помогнем и променим док се то не стави у законске оквире, каже Зоран Лазић.

Он потврђује да је Маријин случај утолико тежи јер је била запослена на одређено време – под уговором, па послодавац увек може да каже да је престала потреба за њеним ангажманом, иако је реч о изузетној вредној радници, која је редовно испуњавала норму.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

Kamata po Vašoj meri

www.erstebank.rs Erste telefon: 0800 201 201, 060 79 79 000

ERSTE BANK
Kod nas ste uvek prvi.

Erste keš krediti
Može više, uz kamate niže.

Dinarski keš kredit Erste Banke je odlično rešenje za Vaše trenutne finansijske potrebe. Ispunite svoje želje i iskoristite dodatnu pogodnost - kreirajte kamatnu stopu po svojoj meri!

Niže kamate na veće iznose kredita ili uz korišćenje nekog od dodatnih proizvoda banke i to uz period otplate do 72 meseca.

Од почетка године одобрена је корекција ценовника „Водовода“ за 9,5 одсто, „Чистоће“ за 20 одсто, „Градска гробља“ траже повећање цена за пет одсто, ускоро ће и градски превоз поскупети за десет одсто, а „Енергетика“ је, иако је цена грејања повећана за 15 одсто пред зиму прошле године, упутила нови захтев за још 10,5 одсто

Pеч поскупљење дефинитивно не спада у оне које потрошачи воле да чују, нарочито не када су упитану комуналне услуге, које је већина грађана плаћа, или би требало, сваког месеца. Свесни да у овом тешком економском времену свако померање цена на више цифре изазива револт, и крагујевачки комуналци су прибегли опробаном „рецепту“ који су „патентирали“ више инстанце, па се поскупљење сад крсти као „усклађивање са инфлацијом“.

То, међутим, никако не мења чињеницу да су од почека године скоро сви рачуни које Крагујевчани плаћају градским предузећима „дебљи“ - од неколико десетина до неколико стотина динара. Дакле, од 1. јануара ове године градске власти одбреле су корекције ценовника „Водовода“ за 9,5 одсто, „Чистоће“ за 20 одсто, ускоро ће поскупљети градски превоз у распону од 10 до 12 одсто, услуге „Градских гробља“ за пет одсто. Најављено је и повећање накнаде за коришћење градског грађевинског земљишта, поскупљење еколошке таксе...

■ И њима расту трошкови

Сем што своје цене „усклађују са инфлацијом“, комуналци у захтевима за корекцију истих наводе и да

ПОСКУПЉЕЊА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА

Све већи и већи рачуни

ВОДА ЗА ГОДИНУ И ПО ДАНА ПОСКУПЕЛА 30 ОДСТО

је поскупело основно средство које користе, па гориво, мазиво, електрична енергија, разне хемикалије, одржавање постројења, возног парка, да је скочио европ... Градске фирме које пружају услуге грађанима и привреди - углавном траже више него што им се, на крају, одобри и увек тврде да без траженог повећања не могу нормално да функционишу.

Тако је, рецимо, прошле године вода поскупела два пута (у јануару и јуну) за по десет одсто, мада су у „Водоводу“

ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ, ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗА КОМУНАЛНУ ПРИВРЕДУ

тврдили да је скок њихових улазних цена чак 25 процената. Са нових 9,5 одсто корекције у јануару ове године, лако је израчунати да је за го-

дину и по дана вода поскупела готово 30 одсто. Исто се десило и са ценама „Чистоће“ - лани, у јуну, повећане су за десет, а од 1. фебруара ове године одвођење смећа и димничарске услуге поскупчиле су за додатних 20 одсто, али уз подсећање да су претходно мироравале читаве три године.

Иако су и сами свесни да не поскупљују само комуналне услуге, већ и све друго, па су захтеви комуналца очекивани, Крагујевчани ценовну политику градских предузећа често гледају и кроз другу „призму“, у којој је најинтересантнији велики број запослених у овим фирмама. Има и других ствари које им сметају, па, тако, кажу да се не води до веома рачуна о непотребном расипању воде, да су повећања цена „Чистоће“ доприели и новопридошли радници из „Нискоградње“, да се у „Енергетици“ недовољно штеди, да су им плате велике у односу на друге раднике у граду... Ми-

ОДНОШЕЊЕ СМЕЋА СКУПЉЕ 20 ОДСТО

сле и да је комуналним фирмама лакше да дижу цене и тако „пеглају“ губитке него да гањају дужнике, међу којима има и баш добростојећих грађана.

Многи се питају и шта ће бити уколико ускоро поскупле струја, гас, гориво. Да је цена комуналних услуга увек неизвесна потврђује „Енергетика“ - иако је цена грејања повећана за 15 одсто пред зимску сезону прошле године, у јануару је упућен нови захтев за корекцију од 10,5 одсто. Хоће ли је Градско веће одобрити, очекују ли се нови захтеви и из других предузећа, могу ли они који су, да кажемо, испунили овогодишњи „бонус“, тражити још?

■ Уштеде и расипања

Зоран Јовановић, члан Градског већа за комуналну привреду, подсећа да је првобитни захтев „Енергетике“ износио 44 одсто, да је град одобрио 15 одсто, као и да је на почетку грејне сезоне, сходно уредби Владе Србије, урађена још једна корекција, дотадашња разлика у цени за грејање и за привреду од 2,5 пута сведена је на 1,5 као помоћ поступало привреди.

- Чињеница је да нисмо искористили могућност да подигнемо цену колико то Уредба дозвољава. Мотив је био да покушамо да „Енергетика“ смањи своје трошкове. Усвојили смо одлуку да до краја ове године сви потрошачи имају утрајене мераче, да се плаћа оно што се потроши, а предузеће своје трошкове може да смањи и комбинацијом горива, јер није свеједно да ли се више користи угља, гас или мазут, с обзиром да се разликују цене енергената.

Што се тиче новог поскупљења од 10,5 одсто, иако је захтев прослеђен у јануару, Градско веће га није разматрало. Зашто су тражили одмах у Новом години? Разлог је једноставан - имају потрошаче који плаћају само у грејној сезони, то је категорија привреде, и још једно повећање на половину сезоне би им повећало приходе, појашњава Јовановић.

Он каже да је „Енергетика“ направила још један добар потез - створени су услови да се угља набавља овде, а не у Босни, као у ранијем периоду, што за 30 одсто смањује трошкове, а разговорало се и о платама, о броју запослених, мада се „Енергетика“ разликује од градских преду

ИМА ЛИ ПОСЛА НА ГРАДСКИМ ПИЈАЦАМА

Одолевају конкуренцији великих радњи

Продам дневно 150-200 кила кромпира, по килограм, или, често се дешава, пола кила. Осим што у великим трgovinama има снижења, муштерије нам одлазе и због одложеног плаћања. А у неку руку и ја дајем на одложену, на вересију. Шта ћеш, стална муштерија, прима пензију тог и тог у месецу, донеће, прича један од продаваца на Зеленој пијаци

Да ли су пијаце, као што је и широм Србије, у Крагујевцу полуправне због опште беспарице и купаца који све чешће преобрајају по цевовима, због високог закупа тезги или „мртве“ сезоне? Рекло би се – од свега по мало.

На Малој пијаци на „Бубњу“ тек по који продавац, на Аеродрому је другачије јер је пијаца, у ствари зграда трговине затворена, па је више и купаца и продаваца. Срећом, за разлику од прошле године овај фебруар је без ледених дана, па и на Зеленој пијаци има послу. Колико кошта радно место - тезга?

- Плаћају се три ставке, годишњи закуп од 11.000 динара, месечни од око 3.600 динара, зависно од зоне у којој се налази тезга, и 250 динара дневне квите. Промет, па то је тужно и ружно, али морамо да радимо. Роба је, углавном радим само воће, набављена, шта

нам друго остаје него седам дана у недељи... Без одмора, чини ми се 360 дана у години, и тако већ 20 година, започиње причу Драган Јгњатовић, продавац јабука на Зеленој пијаци.

Тезга је на ударном месту, делишес, ајдаред, кожаре, будимке из Азање по цени, зависно од класе и сорте, од 25 до 100 динара, али пазари не могу бити већи од 5.000 динара. А од тога тек је 20 одсто зарада. Признаје да ће бити боље када стигне сезонско воће, трешње, малине, мада се тада ради са већим ризиком. Дан за дан. Оно што је непродато брзо пропада.

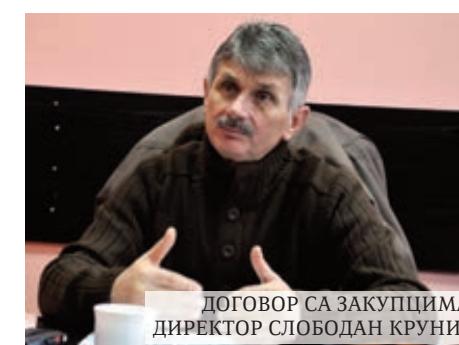
Троструки закуп

Драгица Благојевић годинама држи три тезге у близини улаза преко пута Народног музеја. Да су на ударном месту јесу, али може ли зарада од

јужног воћа „покрите“ све што треба.

- О ја - сноји је колега, плаћамо закуп по три основа, када саберем све, годишње ме једна тезга ко ш т а 143.000 динара, за три дајем 429.000 динара. Треба то зарадити. Пошто нам је ово једини посао, од тога живимо, регистровали смо самосталну трговинску радњу, па сваког месеца иде и 13.500 динара за доприносе држави. Банане су 120 динара, мандарине 140, лимун 150 динара, шта да кажем, тешко је надметати се са маркетима, они себи могу да приуште акцијска снижења. Намети на пијацији јесу велики, али, искрено, ја управи више замерам што напокон не преломе ко може да продаје, ако не, имам утисак да су нерегуларни они који се појаве повремено и плаћају само дневну квitu, а чак и не мере тачно, заштићенији од нас, каже Драгица.

У низу тезги, са друге стране, поврће, зелена салата, шаргарепа,

ДОГОВОР СА ЗАКУПЦИМА:
ДИРЕКТОР СЛОБОДАН КРУНИЋ

лук, везе зелени. Велибор Смоловић на својој тезги нуди само кромпир, 40, 50 и 60 динара, зависно од квалитета, на меру и на цак, који тежи свега пет килограма.

- Продам дневно 150-200 кила кромпира, или, често се дешава, пола кила. Осим што у великим трgovinama има снижења муштерије нам одлазе и због одложеног плаћања. А у неку руку, и ја дајем на одложену, на вересију. Шта ћеш, стална муштерија, како да не даш, прима пензију тог и тог у месецу, донеће... Има и оних који не доносе, тренутно у дугу имам око 500 евра, отварива Велибор, показујући кутију са ситним парима на којој су исписана имена дужника.

Прилазе продавци са других тезги. Осим висине закупа незадовољни су и изгледом главне градске пијаце, због разапетих најлона, којима се, кажу, штите од кише и сунца, због уских пролаза.

ВЕЛИБОР СМОЛОВИЋ
ПРОДАВАЦ КРОМПИРА
КУТИЈИ МУ ЈЕ СПИСАК ВЕРЕДИ

зена, јер је у реструктурирању и надлежност има Агенција за приватизацију.

Грађани су, међутим, одавно стекли утисак да је цена ствар погађања, одраз тренутне политичке снаге или воле, али наш саговорник тврди да није тако и да се приликом одлучивања о подизању цене и те како води рачуна о платежној моћи грађана, јер није исто када се одобри 10 или 20 одсто на основицу од три динара, колико је коштао одвоз смећа по квадрату, и на 70 динара, колико је, на пример, коштало грејање.

Грађани често праве и поређења са другим градовима, па су, тако, речимо, приметили да је цена воде дупло мања у Јагодини, али Јовановић одговара да се њихов резервоар налази на брду, вода слободним падом напаја град, а наш највећи трошак је струја која се користи за напајање водом из система „Гужка”, а уз то, код нас је у цену услуге урачуната и пијаћа вода и пречишћавање отпадних вода.

Члан Градског већа за комуналну привреду негира и причу да повећање услуге „Чистоће“ има било какве везе са преузимањем дела послова и радника „Нискоградње“.

- Корекције цена увек су предвиђене усвојеним програмом пословања. Тако је и са програмом пословања „Чистоће“, а опет, пошто се то временски поклопило, кренуле су приче да то има везе са преласком 120 радника из „Нискоградње“. То једно са другим нема везе, у „Чистоћи“ је то засебан део фирме, сектор, који је задужен за летье и зимско одржавање улица. У просеку, повећање је 50 динара по домаћинству, а када се каже 20 одсто утисак је да је реч о великој корекцији.

Од 1. марта поскупљење и градски превоз, око 10 одсто, али Јовановић наглашава и да треба знати да град са готово 35 одсто средстава субвенционише градски превоз.

- То значи да све оно што се наплати није довољно да се покрију трошкови градског превоза. На годишњем нивоу, с обзиром да нас превозници коштају око 600 милиона динара, потребно је издвојити најмање 200 милиона динара за субвенционисање, закључује Јовановић.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

КРАГУЈЕВАЧКИ ТАКСИСТИ У БЕОГРАДУ

Протест Ситака испред Владе

Удружење таксиста „Ситак“ одржало протест испред зграде Владе у Београду, захтевајући да држава уведе ред у такси превозу у Крагујевцу. Уколико реакција државе изостане најављују блокаду фабрике „Фијат“

Kрагујевачки таксисти су у уторак, 19. фебруара, у минут до 12 почели протест испред Владе Србије, тражећи решавање бројних проблема у такси превозу у Крагујевцу где, како тврде, постоји корупција.

Они кажу да само желе да надлежни у граду поштују закон, али да ће, уколико нико не буде реаговао, ускоро блокирати фабрику „Фијат“. Милорад Илић, заменик министра саобраћаја, обећао је таксистима да ће у најкраћем могућем року почети формирање радне групе која ће утврдити легалност такси возила и легитимација такси возача у центру Шумадије и да ће проследити њихов захтев упућен потпредседнику Владе Александру Вучићу.

Организатор протеста је Удружење таксиста „Ситак“, а испред Владе је дошло 20 возача. Председник овог удружења Предраг Спасојевић тврди да таксисти у Крагујевцу проблеме имају годинама, као и да су претходне две године упућивали различите

која су неисправна, али упркос томе таксирају. Корупција у ауто такси превозу у Крагујевцу постоји због спрете појединих такси предузетника и представника градске управе. Желимо само да се у Крагујевцу створи такав амбијент да таксисти који раде легално и плаћају све обавезе могу нормал-

ЈЕДАН ОД РАНИЈИХ ПРОТЕСТА ТАКСИСТА У КРАГУЈЕВЦУ

те молбе надлежним, који су обећавали да ће проблеме решити, али то никада нису учинили.

- У Крагујевцу има минимум 300 возила која раде, а немају такси таблице. Такође, 400 до 500 људи који таксирају немају такси легитимације, а постоје и возила

за сада покушавамо да на миран начин решимо проблем. Међутим, уколико нико од надлежних којима смо данас упутили захтеве не буде реаговао у наредних 15 дана блокираћемо фабрику „Фијат“, изричит је председник „Ситака“

Члан Градског већа задужен за комуналну привреду Зоран Јовановић уз чуђење цитира део захтева „Ситака“, који гласи: „Тражимо од потпредседника Владе, господина Александра Вучића, да нам помогне у нашој борби против корумпиране градске управе“.

- Због овога ћу можда да поднесем кривичну пријаву. Другачије је уко-

ство саобраћаја оснује радну групу, ненајављени инспекцијски надзор. Прима градској Одлуци легални таксиста је онај који има, пре свега, TX таблице. Таквих у граду има 902, уз активних око 800 такси возила. Остале су или технички неисправна, одјављена... Други услов је да тај аутомобил вози возач који има такси легитимацију. Проблем је што на 800 возила има 470 такси легитимација, уместо да имамо бар 1.500 легитимација, пошто су возила у раду и у првој и у другој смени. Међутим, у граду има око 1.200 возача који су испит положили пре 10 и више година и нису желели да поново пла-

ћају испит за такси легитимацију, наводи Јовановић.

Како он каже, неспорно је да у граду вози 50, можда и више линијских таксиста, што иначе законом није дозвољено, и они узимају путнике испред возила градског превоза. Међутим, инспектори и Комунална полиција ту појаву тешко могу сузбити, пошто је тешко на суду доказати да је возач наплатио услугу и да се бави недозвољеним таксирањем. Ти аутомобили чак и немају никакву званичну ознаку.

- Наравно, проблем је и када легални таксисти са својим возилима обављају линијски превоз. Али, опет, тешко је то доказати. Трудимо се да им станемо на пут, за такве прекршаје скidaју се таблице, али казна је до пет дана. Шта даље? Пиши се пријаве, казне су у распону од 5.000 до 250.000 динара, а, колико знам, највиша изречена и плаћена казна износи 17.000 динара, појашњава Јовановић.

А. Ј.

те, две трећине цене се уплаћује приликом потписивања уговора, по том месечно око 3.600 динара, ако говоримо о екстра зони, и 250 динара дневно.

Озбиљни закупци, који само то раде и од тезге живе, не желе се на висину закупа, хоће своју тезгу, имају своје место, своје сталне муштерије које их баш на том месту траже, и три категорије закупа су једини начин да такве захтеве спроведемо у дело, каже Крунић.

Опадање куповне моћи грађана је очигледно, али, сматра Крунић, купци се не одричу хране, увек ће то бити случај са неком другом робом.

- Маркети су у предности због начина плаћања, овде картице нема. Међутим, може се рећи да одолевамо великим трговинама, број закупљења тезги је отприлике, годинама исти - у фебруару. Сезона је та ква. У марта стиже цвеће и ра-

ДРАГИЦА БЛАГОЈЕВИЋ
ГОДИНАМА КРАЈ ИСТЕ ТЕЗГЕ

но воће, биће другачије. Наша политика цена је помирљива са интересима закупца, усклађујемо је са инфлацијом, на пример, било је то 5,5 одсто на годишњем нивоу, а и они још и више повећавају своје цене. Дневна квита је 250 динара, разговарали смо, хтели смо да буде као и на квантитetu четири одсто на вредност робе, али сами закупци су предложили да то буде фиксни износ, наводи Крунић.

Према његовим речима, када би све пијаце биле затворене, као на Аеродрому, вероватно сезона не би имала тако велики утицај, али оставање такве тражње је „на другом штапу“. Крунић се слаже да на Зеленој, као и на осталим отвореним пијацама, нису добри услови за рад, међутим, измештање централне градске

пијаце планира се већ годинама и повезано је са познатим проблемом откупна касарне „Радомир Путник“.

Да бисмо разбили фаму о празним тезгама на пијацама, рећи ћу, на основу података из претходних година, Мала пијаца на „Бубњу“ је најстабилнија, има најмање осцилације, њена искоришћеност је увек око 50 одсто, уз ћемо фебруар као параметар. Увек је око 370 тезги у закупу на градским пијацама. Нама би највише одговарало да нема годишњег закупа, за такве закупце дневна квита је виша, то је нама више прихода, за месец дана рада у ујарном периоду закупа нам плаћати тај годишњи износ, тврди Крунић.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Управа за послове
локалне самоуправе
и опште управе
Предмет:

ОБАВЕШТЕЊЕ

о јавном увиду, јавној презентацији
и јавној расправи Студије о процени
утицаја на животну средину

Обавештавамо вас да је поднет захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја затеченог стања на животну средину за ПРОЈЕКАТ – погон за производњу стиропора, чија се реализација планира на катастарској парцели 1562/1 КО Крагујевац 1, на територији града Крагујевца, од стране носиоца пројекта „ЧАР“ д.о.о. (ул. Драгослава Срејовића бр. 91)

Увид у Студију о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – погон за производњу стиропора, извршиће се у просторијама Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе, канцеларија 326, Трг слободе бр. 3., Крагујевац, у периоду од 21.02. до 12.03.2013. године, у времену од 10.00 до 12.00 часова.

Заинтересована јавност која врши увид у Студију о процени утицаја на животну средину може у горенаведеном року доставити мишљење стручној служби (закључно са 12.03.2013. године).

Јавна расправа и презентација Студије о процени утицаја на животну средину биће одржана 14. марта 2013. године са почетком у 11.00 часова, у просторијама Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе, канцеларија 326.

Презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину учествоваће носилац пројекта.

ГАЛИМАТИЈАС ИМЕНА КРАГУЈЕВАЧКИХ УЛИЦА

Људи, па зар је то могуће

Ако би неко у најбољој намери, поштујући традицију града, желео да предложи име каквог познатог Крагујевчанина по коме би се назвала улица у граду, нашао би се пред невероватном збрком, јер ни једна установа или институција нема срећен и ажуриран список свих крагујевачких улица и тргова. Звучи невероватно, али је истинито

Име месец дана на седници Скупштине града донети су називи осам улица на територијама месних заједница Мале Пчелице, Бресница 3 и Виногради. Тако да су улице са својим називима добили људи рођени у Крагујевцу или чије је деловање и стваралаштво било везано за град, као и неоспорне националне величине попут глумца Миодрага Петровића Чкаље. Улице су добили списатељица, ауторка свременских популарних „љубића“ Милица Јаковљевић, Мир Јам, доктор Иван Ђурић, угледни историчар, византолог и хуманиста, текстописац, композитор и народни песник Драгиша Недовић, Милован Илић Минимакс, најпознатији хумориста и водитељ у старој Југославији, доктор Сретен Красић, истакнути хирург који је читав свој радни век провео у крагујевачком здравству, Коста Гвозденовић, истакнути привредник и зачетник развоја мале привреде у Крагујевцу. Улицу је добио, чиме је по многима исправљена неправда према погинулим најновијим ратовима, и Слађан Митровић, радник Фабрике аутомобила који је 1991. године погинуо у Сотину.

Нови називи ових улица отворили су још једно, старо и болно питање. Наиме, улицама се дају нови називи или се преименују стари а те податке, бар званично, нико не бележи, ажурира, усклађује... Једноставно, не постоји званичан документ са тачним називима свих, нешто мање од две хиљаде крагујевачких улица. На популарним

интернет мапама, разним Ци-Пи-Есовима и карта-ма мешају се стари и нови називи (доктора Боривоја Петровића – нови или Карловачка -стари), појављују имена улица које су планиране, али још нису ни направљене (као што је случај са улицом „додељеном“ глумачком барду – Крагујевчанину Љуби Тадићу), негде су имена обједињена, неке са новим називима су „продужене“ преко других са још старим именима (Даничићева „преко“ дела Браће Хацића)... и све то доприноси општем галиматијасу.

■ Дуплирани вождови, свеци, лекари...

На уреднички задатак да се оформи списак Крагујевчана или људи који су своје стваралаштво и дело везали за град, а који још увек у њему немају улицу, новинарски није било лако „одговорити“, јер како не испости „глуп“ и напразно мудровати кад неки од њих можда већ имају улицу (постојећу или тек предвиђену), а она није уведена у валидан списак, преименована, ажурирана, евидентирана...

Због тога овај текст нема амбиција да буде баш „тачан до краја“ јер је те податке, веровали или не – немогуће све на једном месту званично проверити. На пример, познати књижевник и језикознalaц Драгиша Витошевић ипак има сво-

ТРГ КОД „ЗЕЛЕНГОРЕ“ УСКОРО ЋЕ ПОНЕТИ ИМЕ ИНГОЛШТАТА

ПРВОСЛАВ РАКОВИЋ – СИГУРНО ЋЕ ДОБИТИ УЛИЦУ ИЛИ ТРГ

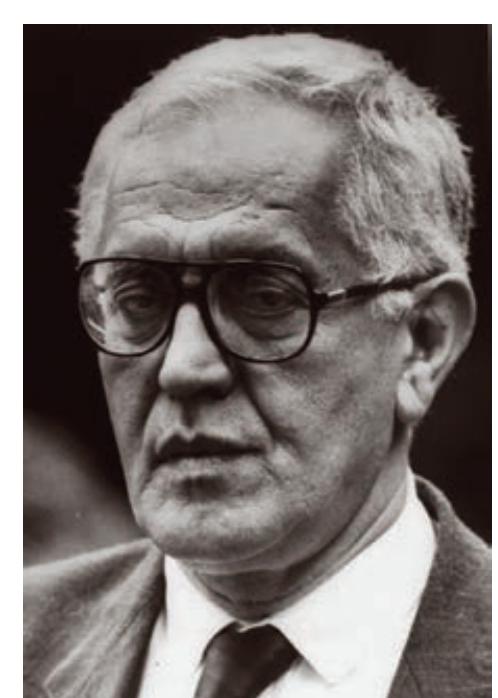
и ментора и да немамо „адресу“ која је способна да такву статистику изради. Влада се никада по том питању није изјаснила. Зато и не треба да чуди што по градовима Србије постоји читава конфузија око назива улица и тргова и да је сасвим уобичајено да у истом граду имате по неколико улица са истим називом. Као што је недавно Београд „открио“ да има десетак Карађорђевих улица или пет-шест кнеза Милоша. Тако и Крагујевац има две улице

владике Николаја, једна је у строгом центру града, а друга је у Поповој шуми у Станову (лично сам се уверио током претходне изборне кампање), као и доктора Илије Коловића, од којих је једна такође у центру, а друга у Белошевцу. Ово другој улици Коловића, која у ствари и не постоји, само је неко дао назив путу преко једне ливаде, али јавља се у списковима, плановима..., илуструје Миленић.

Истина је, да иако ми као локална самоуправа доносимо одлуке о преименовању или давању имена новим улицама, не ажурирамо спискове и не проверавамо их. Једноставно, такав списак као званичан документ, иза кога би стала било која званична институција, не постоји, каже други извор из Скупштине града, који не жели да се представи.

■ Стижу нови предлози и иницијативе
Крагујевчане је очигледно највише иритирало то што инжињер Првослав Раковић, генерални директор „Заставе“ и оснивач Фабрике аутомобила, још увек у граду нема улицу са својим називом. У Скупштини града кажу да то није никакав проблем и да је Раковић то вишеструко и одавно заслужио, али да једно такво име не може понети било који каљави сокак, већ се буквично „чека“ адекватна улица, или булевар, а постоји и опција да Раковићево име понесе и неки трг у „Застави“.

Када смо већ код тргова, од председника Скупштине града Саше Миленића сазнајемо да ће ускоро уследити и иницијатива да трг код хотела „Зеленгоре“ добије име побратимског града Инголштата.

ЉУБА ТАДИЋ – ИМА УЛИЦУ АЛИ НЕПОСТОЈЕЋУ

СВЕТА МАКСИМОВИЋ И ЊЕГОВА СУПРУГА ПЕСНИКИЊА ДОРА ПИЛКОВИЋ ПЕТАНИ

ИЗМЕЊЕНА ПРОЦЕДУРА ОКО ИМЕНОВАЊА УЛИЦА

Неопходно аминовање житеља

Процедура измене назива је до скора била потпуно либерална, како за улице и тргове, тако и за школе. Буквално, ко год је хтео могао је да покрене иницијативу за промену назива и она је „као кроз сир“ пролазила све инстанце.

- Међутим, у пракси се показало да ентузијasti који желе да виде „ново“ име своје улице често представљају недовољно велику или мањинску групу у сопственој улици. Тако би људи добијали назив до којега им нијестало, ем су по закону обавезни да све своје податке наново мењају и усклађују. Због тога смо, крајем прошлог сазива, процедуре промене назива на нивоу Скуп-

штине града узбили и учинили сложенијом, тако да је неопходно ускладити став и правних и физичких лица. Ако иницијатива уђе у разматрање и прође сву неопходну процедуру, неопходно је да се 50 посто плус један житељ или људи који су у том улицама власници пословног простора изјасне да желе такву промену, објашњава Саша Миленић.

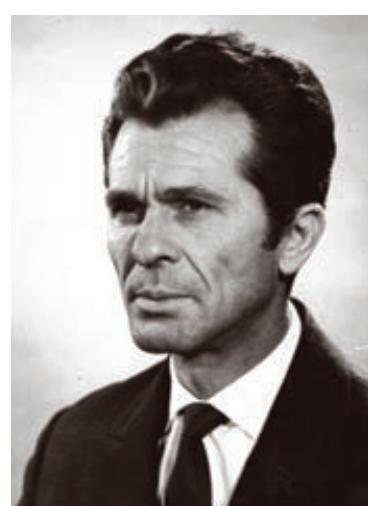
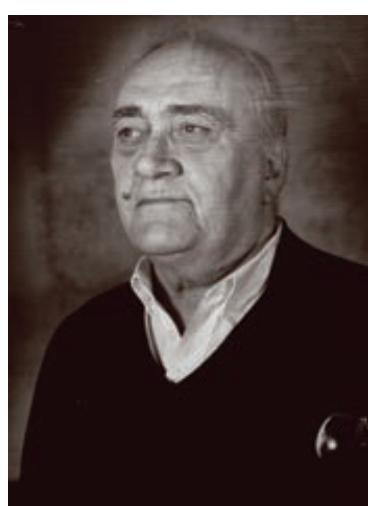
По њему, ова иницијатива се не користи када су у питању школе, које и даље имају либералан начин промене имена, а и даље се зову по војним јединицама, ратницима... Светли пример је школа у Чумићу која је име „11. октобар“ променила у „Прота Стеван Поповић“, уз подршку локалне самоуправе и сагласност надлежног министарства, а у складу са традицијом тог села.

ПИЛОТ МИОДРАГ ТОМИЋ НИЈЕ НИ НА ЈЕДНОМ СПИСКУ

УЛИЦЕ НЕМАЈУ НИ ГЛУМЦИ: ЉУБА КОВАЧЕВИЋ, БУДА ЈЕРЕМИЋ, ФЕЛБА И ВАСА ПАНТЕЛИЋ

КНЕЗ АЛЕКСАНДАР КАРАЂОРЂЕВИЋ – УЛИЦУ НЕМА ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ ПРЕСЕЛИО ТОПОЛИВНИЦУ У КРАГУЈЕВАЦ

НИ СОКАЧЕ ЗА ГИДРУ

он Аркан! Наши преци пре рата и ми као иницијатори да јој се врати старо име руководили смо се оним што је он уласком у рат учинио за српски, а не за руски народ, тврди Јевђевић.

За ову улицу везивала се и акција некадашњег СПО-а који је извео политички перформанс њеног преименовања у Драже Михаиловића, али је то тада била више политич-

жете да погрешите. Или, пак, можете, јер са којим списком већ постојећих улица да га „сравните“ и упоредите?

На пример, престонички део Крагујевца је изузетно добро покријен „ликовима и дешавањима“, али да ли неко може да поверије да у Крагујевцу не постоји улица кнеза Александра Карађорђевића. Можда и може. Можда је и име, али је не даје ни један список, листа и мапа... У истим „документима“ и писанијима, већ на први поглед нема ни прослављеног лекара Стевана Недоке, индустрисалца Фридриха Фијале, кнежевог „озлоглашеног“ хазнадара (благајника) Јакова Јакшића, амициног сина Вула Пајтремца, професора биологије, физике и немачког језика у Гимназији, политичара Либералне странке, архитекте Андреја Андрејевића (протектанта Нове цркве), композитора Јосифа Бродила, Мирослава Спалајковића, најпознатијег српског дипломате с почетка прошлог века (познат као „човек који је пуњуо Лењин“ по доласку большевика на власт 1917. године у Москви), предратног председника општине Алексе Обрадовића, писца и преводиоца Зарије Вукићевића, професора и књижевника Свете Максимовића, првог човека који је известио свет о трагедији у Шумарицама 1941. године, његове супруге писнице Доре Пилковић Петани, сина сликара Мише Максимовића, географа и професора Живадина Степановића... Можда сви они и имају улице, а можда је нема нико од њих. Чик провери!

На прошлогодишњем научном скупу посвећеном нашем славном

СВИ ПО УЛИЦУ – ПИСЦИ ТАТЈАНА ОСРЕЧКИ, ГУСТАВ КРКЛЕЦ И БОРИСЛАВ ХОРВАТ

велику симболику јер се та локација „наслања“ на Булевар краљице Марије – Петрове мајке. Овај предлог су одбили житељи Илинденске.

– То је бесмислено. Илинденски устанак је био бугарофилски догађај и да ли неко може да у данашњем Велесу замисли улицу Сретењског устава? Власт мора да делује и едуктивно и повлачи понекад и на први поглед непопуларне потезе ради очувања континуитета града и његове традиције, а не само да се бави пуким „очијавњем“ гласова, каже Јевђевић, додајући да је по измењеној процедуре за називе улица (види антрефиле) данас онемогућено свако даље преименовање већ постојећих улица које носе називе људи који никакве везе немају ни са Крагујевцем ни са Србијом.

Иначе је Јевђевић је у више на врату покушавао и да улици Лоле Рибара, врати стари назив – цара Николаја Другог. Ова иницијатива никада није заживела.

– Неки наши историчари су цара Николаја окарактерисали као „контроверзну“ личност! Па, није

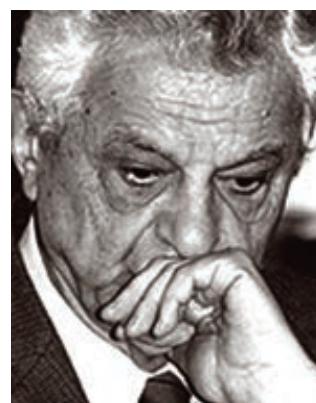
ка борба него озбиљна иницијатива. Када смо већ код Чича Драже, помињало се да се за његову улицу „чува“ данашња Зорана Ђинђић (некадашња Моше Пијаде), Лепенички булевар – иницијатива је одбијена... Данас то нико више не помиње.

■ Требало би да имају улице?

Ако би неко заиста пожелео да се лати пописа историјских личности, било да су рођени овде и околини или свој живот и рад везали за наш крај – „најбољи друг“ би му било издање града Крагујевца из 2008. године „Градинари Крагујевца“, чији су уредници недавно преминули песник Слободан Павићевић и публициста Миодраг Стојловић, а приредио га је прерано почивши историчар Дејан Обрадовић. Треба ићи само редом, погледати тај импресиван список од 190 личности од првог звездног значаја и не мо-

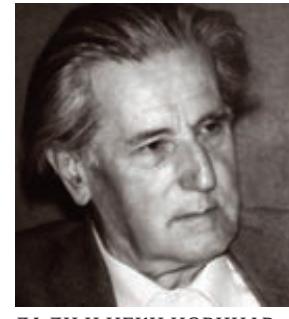
НЕКА СЕ „ПРИПРЕМЕ“: АКАДЕМИК ВОЛИСЛАВ ЂУРИЋ, ФИЛОЗОФ СВЕТА СТОЈАНОВИЋ

И ГЛУМИЦА МИЛЕВА ЖИКИЋ

ПЕСНИК ЖИВОДРАГ ЖИВКОВИЋ

ДА ЛИ И НЕКИ НОВИНАР ЗАСЛУЖУЈЕ УЛИЦУ – ОСНИВАЧ „СВЕТЛОСТИ“ ЉУБИША МАНОЛОВИЋ

ОСНИВАЧ НАРОДНОГ МУЗЕЈА ДРАКЧЕ ПЕТРОВИЋ

Многи спортисти попут Чика Мате или Чика Даче добили су своје улице, други, они бројнији, нису. Изгледа да је најтеже добити овакву врсту признања локалне заједнице ако сте медијски посланик. Зар не заслужују улице са својим именом и људи попут Љубиша Манојловића, новинара и сатиричара, оснивача и

првог уредника некадашњег директора Павла Ђирорића из времена када је овај лист из „НИН“ и „Време“ био најпознатији опозициони недељник у Србији.

Ни на једном списку не може се наћи ни име Милена М. Николића, предратног професора Гимназије и аутора (најбоље књиге ikada написане о граду) „Споменице“ ове школе поводом њене стогодишњице. Ако је стварно и нема, онда је то баш брука, неопростила.

БИВШИ ПРЕДСЕДНИЦИ КРАГУЈЕВАЧКЕ ОПШТИНЕ

Неки имају, већина не

По мишљењу неких суграђана, „своје“ улице требали би да имају и сви досадашњи председници општине или градоначелници. По овом питању „што нам књига каже“ за сада улице имају: Војислав Калановић (1920-1933), најпознатији предратни председник општине Крагујевачке и човек са најдужим стажом на том месту. Такође, пре неколико година, баш у родном Вашишту, улица Карловачка је преименована у име др Боривоја Петровића (1972-1981), најпознатијег послератног „првог човека“ града. На различитим мапама, картама и „нету“ појављују се имена Милутина Марковића (1944-1947), Сретена Николића (1949-1950), Момира Марковића (1950-1955) и Милутина Милојевића (1981-1984), али је немогуће проверити да ли су у питању баш председници општина или неки други. Што се осталих тиче, или немају своју улицу (макар не где евидентирану), или се још нису стекли „услови“ да се то предложи.

земљаку, ученику Крагујевачке гимназије, првом послератном управнику позоришта овдашњег, који је организовао крагујевачку испоставу САНУ, покренута је иницијатива да улицу у граду добије и академик Војислав Ђурић. Ето, некога ко ју је сигурно заслужио својим делом.

Да ли улице имају или немају (а морали би) архитекта Јованка Јефтановића, која је градила Крагујевац, прослављени позоришници попут Љубе Ковачевића, Буде Јеремића, Саве Барачкова...? Крагујевац је увек био поносан на своје глумиште и попао се примиче и зајонски рок да се покрену иницијативе и за Цигу Јеринића, Фелбу, Васу Пантелића... Ту је и Милева Жикић. Да ли је могуће да се у Крагујевцу није пронашао ни један „сокак или слепак“ за прослављеног комичара Драгомира Бојанића Гидру? Да ли би улице могли да добију и лауреати Статуете „Јаоки-ма Вујић“?

Или писци и песници попут Боре Хорвата и Живодрага Жив-

ковића. Хорватова супруга Татјана Осречки, наша најпознатија песникиња, преминула је прошле године. Још је законски рано за предлог (није прошло пет година од смрти), али вреди размислiti о иницијативи, макар заједничкој...

Кад смо већ код културе, где су легендарни управници, оснивачи и први или најзначајнији директори попут Александра Милосављевића (Театар и Музеј „21. октобар“), Дракчeta Петровића (Народни музеј), Мирка Ђоковића (Дом омладине), Благоја Витковића (Историјски архив), Малише Протића („Абрашевић“).

Многи спортисти попут Чика Мате или Чика Даче добили су своје улице, други, они бројнији, нису. Изгледа да је најтеже добити овакву врсту признања локалне заједнице ако сте медијски посланик. Зар не заслужују улице са својим именом и људи попут Љубиша Манојловића, новинара и сатиричара, оснивача и

првог уредника некадашњег

директора Павла Ђирорића из времена када је овај лист из „НИН“ и

„Време“ био најпознатији

опозициони недељник у Србији.

Ни на једном списку не може се наћи ни име Милена М. Николића, предратног професора Гимназије и аутора (најбоље књиге ikada написане о граду) „Споменице“ ове школе поводом њене стогодишњице. Ако је стварно и нема, онда је то баш брука, неопростила.

МЛАДЕНЦИ ИМАЈУ ИЗБОР:
АУТОР ДУШАН
АРСЕНИЈЕВИЋ АРВИН

ФОТОГРАФИЈЕ ДУШАНА АРСЕНИЈЕВИЋА АРВИНА

У сусрет сновима...

У ресторану „Ораница“ поводом Светог Трифуна била је отворена изложба уметничких фотографија венчања, једина те врсте у Србији

3 аљубљени младенци по нашем обичају на дан венчања се сликају са свим гостима, трубачи-ма, на самој церемонији, док плеши или секу торту. То је углавном преко две стотине фотографија које гости желе да понесу кући као успомену на тај дан. Млада и младожења то често доживљавају као наметнути терет који пуно кошта. Међутим, портретни фотограф Душан Арсе-нијевић Арвин је својом изложбом „У сусрет сновима“ показао да то не мора да буде тако. Наме, реч је о изложби уметничких фотографија венчања, која је отворена 13. фебруара у ресторану „Ораница“.

Ово је прва самостална изложба Душана Арсенијевића, а уједно и једина такве врсте која је одржана у Србији. Повод за изложбу био је празник Светог Трифуна, данас познатији као Дан заљубљених. То је била прилика свим младима, а посебно будућим младенцима да се упознају са радом аутора и погле-дају како њихово венчање може да постане успомена за шео живот.

Љубав према видео продукцији код Душана се јавила још у средњој школи, али је фотографија прео-владала пре четири године после Е-вропског првенства у шоу денску у Београду.

- Као званични фотограф Е-вропског првенства видео сам да фото апарат забележи оно што камера или око не могу. Тај тренутак емоција или трептaj ока и тада сам се дефинитивно посветио фотограfiји и портретима. Прво сам се бавио породичним и фотографијама младића и девојака које су правили „бук“ за модне агенције, али када сам на венчању пријатеља видео какве су то емоције, срећа, али и неизвесност које тај дан носи, одлучио сам да се посветим само томе.

Њега углавном ангажују младенци, али се он не бави традиционалним фотографисањем венчања, већ су то уметничке фотографије младе и младожење на начин и локацијама које најчешће сам одабре. Рад обично траје три дана. Први дан пре венчања фотографише младу, затим саму церемонију у цркви, док је трећи дан резервисан за младенце. Они се сликају на одређеним, за њих значајним локацијама, или оним за које Душан сматра да су погодни за ту прилику. Понекад се деси да имају чудне захтеве, да се фотографишу на одређеним местима у Србији, па тако један пар има успомену из пећине на Златибору. Душан објашњава да се углавном ради о „гастарбајтерима“, који се враћају у земљу за дан венчања и желе да се идентификују са њом.

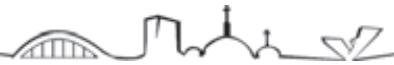
Пошто је у протеклих три године сликао велики број венчања, каже најтеже му је било да направи избор оних које ће уврстити на изложби.

- Било је изложено 17 колор фотографија, димензија 70 пута 50 и морам признати да избор није био мој. Да ја не бих био пристрасан према неким младенцима, избор сам препустио старијем и искуснијем колеги Зорану Петровићу, чији рад изузетно поштујем и који је мој узор. Показало се да је његов избор био добар, јер је више од 100 људи посетило изложбу и ја лично сам посетом веома задовољан. Уопште главни циљ ове изложбе је био да покажем како изгледа уметничка фотографија венчања, односно да младенци имају избор. То не мора да им буде наметнуто, већ нешто лепо што ће им остати успомена за цео живот и што ће моћи да покажу својој деци.

Да је изложба и више него успела показује интересовање општина Рековац, Баточина и Лапово, да буду њени домаћини поводом 8. марта. И док одлучи где ће је преселити за Дан жена, сигурно је да ће 22. фебруара, за „Младенце“ она поново бити отворена у Крагујевцу на другој локацији. Тако ће ширејајност поново моћи да погледа овај традиционални догађај из потпуно другачијег угла.

В.ГЛИШИЋ

АУТОМОБИЛ СВОЈЕРУЧНЕ ИЗРАДЕ ГРУЖАНИНА ДРАГАНА ПАВЛОВИЋА

Фабер се сјурио на Флориду

Уникатни кабриолет, дело руку Драгана Павловића из Груже, завршио је „преко баре”, на Флориди. За 230 хиљада евра купио га је један амерички колекционар. Осим ових основних података Драган не жели да износи друге појединости о овој „трговини”, али најављује да би убудуће сличне раритетне аутомобиле могао да осмишљава, склапа и, наравно, продаје – баш у Америци.

„Крагујевачке“ су у априлу прошле године детаљно писале о јединственом аутомобилу који је креирао и, од почетка до краја, направио Драган Павловић из варошице Груже, који је породично и од малена судбински везан за моторне четвроточкаше. Свој кабриолет са спортским перформансама називао је „фабер – серија један“.

Само мотор и мењач нису моја израда. Њих сам узео од „мерцедеса“ прве класе из 1996. године. Мотор је бензински са шест цилиндара, од 3.200 кубика и 220

коњских снага. Све остало, од делова и склопова до дизајна, сам сам осмислио и израдио, објашњава Драган.

„Машина“ је, дакле, моћна и ако би неко на основу изгледа Драгановог „фабера“ помислио да је реч о неком олтајмеру из прве половине прошлог века који „јури тридесет километара на сат“, скроз би промашио у процени. Јер, овај уникат од аутомобила може да развије брзину и до 230 километара, при чему је веома безбедан. Усотоватом, од овлашћених институција добио је потребне атесте, па је потом и регистрован као сва возила која учествују у саобраћају, што ће рећи да је у сваком погледу добро припремљен за излазак на друм. Драган, међутим, каже да га непрестано тестира и „снима“ евидентне мањкавости које треба исправити.

А како је дошло до тога да почну да га опседају заинтересовани купци?

Речено модерним жаргоном, рекламну кампању сам је осмислио и спровео. Највећи погодак направио је када је прошле године сео у свог „фабера“ и запутио се право у Монте Карло и то у време одржавања чврне трке „формуле један“ у овом граду.

- Довољно је било да се појавим у тој маси и публике и добрих познавалаца аутомобила, па да скренем пажњу многих на свој кабриолет. Одмах су почеле да падају и понуде за куповину, али ја нисам журио. Искрено, било ми је и жао да се одвојим од свог лепотана, све док се коначно

нисам „погодио“ са америчким колекционаром са Флориде, објашњава Драган Павловић.

Иначе, он у родној Гружи има три радионице и комору за фарбање аутомобила. Намера му је да направи десетак истоветних кабриолета за које су заинтесоровани пре свега колекционари из целог света, али Драган не жели много да прича о плановима. Каже, прво воли да уради оно што је замисlio, па тек после да то разгласи.

Занимљиво је да су његови деда и отац били познати гружански ковачи. И они су се својевремено носили мишљу да направе неко посебено возило, али то пошто је за руком Драгану, који је буквально одрастао у породичној радњи и познатој радионици „Милер“, чији су власници били из исте фамилије.

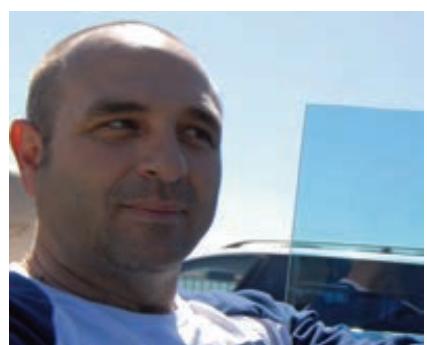

„ФАБЕР“ ИМА И СВОЈ „КРОВ“

Драган је својевремено уписао студије на електротехничком факултету, али је на трећој години решио да се врати у Гружу и од тада је сав посвећен ауто уникатима.

Успео је и – почело је да му се враћа оно што је годинама утврдио.

Текс џ и фотографије
Милош Ићњашовић

КРЕАТОР И МАЈСТОР ДРАГАН ПАВЛОВИЋ

PIRAEUS DINARSKI KREDITI ZA REFINANSIRANJE

★★★★★ ★★★★★

- Кредит за refinansiranje svih kreditnih obaveza klijenata: minusa po tekućem računu, kredita, lizing ugovora i kreditnih kartica
- Bez depozita
- Bez troškova obrade zahteva
- Mogućnost dobijanja dodatne gotovine

**DO 50%
MANJA
RATA**

**PIRAEUS
BANK**
Otvorena za Vas.

GO SMART! paket tekući račun Vam predstavlja:

POPRAVITE SVOJ BUDŽET

uz dinarske kredite Piraeus banke

CALL CENTER 00-24
0800 000 800,
011/ 3024 077, 3024 078
www.piraeusbank.rs

ПРОБЛЕМИ АМАТЕРИЗМА

Дугачак списак без решења

Aматеризам је одувек јачао културну сцену, био је њен темељ и подршка. Код старијих Крагујевчана још постоје приче о томе како су аматери били баш ти који су често представљали авангарду у граду на Лепеници. Они су били ти који су још пре 40 година покренули идеју да Крагујевац дође још једно позориште, да се оснују разни хорови, ансамбли, трупе, а међу најучвенијим акцијама је и манифестија „Ми против ТВ уторка”, коју је утемељила екипа окупљена око Драмског студија Дома омладине.

Утисак је, данас, да је аматеризам изгубио своју снагу. Не само да је престао да буде покретач кул-

туре, већ је почeo да замири. Другим речима, култура је, силом прилика, професионализована.

На ово указује и недавно истраживање Завода за проучавање културног развијатка Србије спроведено у оквиру пројекта „Културно-уметнички аматеризам 2012“.

Аматеризам се, кажу резултати овог истраживања, суочава са много проблема – од непостојања законског оквира, преко недостатка

ВЛАДИМИР СТЕФАНОВИЋ

ПРВА ИСКУСТВА

Велика воља

Они који су се окушали у аматеризму без подршке неке од овдашњих установа културе објашњавају да је реч о болном искуству. Већина таквих пројеката завршила је пре времена, а млади аматери су одустајали углавном због проблема са простором за рад. На сличне препреке, крајем прошле године, наиша је и група аматера која реализовала позоришну представу „Изневерени“, а цео пројекат водио је Владимир Стефановић.

- То је моје прво искуство у позоришту, па је само по себи билоовољно тешко, али сам се сусрео и са свим проблемима које прате аматеризам. Поред добрих организацијских способности, потребна је и велика воља, каже наш саговорник.

Наиме, након првих одбацивања и немогућности да пронађе простор за рад, наиша је на људе који су му и те како помогли и изашли у сусрет.

- Кушали смо на бројна врата, а онда смо наишли на разумевање људи из Друге гимназије и Књажевско-српског театра, који су нам олакшали муке, истиче Стефановић и дођа да прво искуство у аматеризму јесте било тешко, али, на срећу, није их одбило од даљег рада.

НОВИ ХИТ У „СИНЕПЛЕКСУ“

Мрачне породичне тајне

Фilm „Предивна створења“, који је режирао Ричард Лагравенес, од ове недеље нахиће се на редовном репertoaru биоскопа „Синеплекс“ у Тргном центру „Плаза“.

Ова љубавна прича дешава се нају Америци, у малом месту Гетлин, у Јужној Каролини, где се ништа не мења и где људи грађански рат и даље називају „агресијом Севера“. Према синопсису, шеснаестогодишњи Итан жарко жeli да напусти свој родни град. Када упозна мистериозну девојку Лену, нећаку градског самотњака, заједно откријава мрачне тајне о својим породицама, својој прошlosti и граду. Лина Дукен разликује се од свих са којима се мали љуђачки град Гетлин досад сусрео и покушава да сакрије своје мрси и проклетство које генерацијама прогони њену породицу. Али чак ни међу зааслним баштама, мрачним мочвара-

простора, новца и квалитетних кадрова, до тога да оно што је замиšlјeno као кровна организација Савез аматера Србије практично не функционише. Прецизни статистички подаци о броју удружења који окупљају аматере готово да не постоје, стога је тешко прецизније говорити и броју и структури чланства, величини њихових буџета и публици.

Кровне организације, на чије се податке позивају и аутори који се баве културно-уметничким аматеризмом у Србији, при навођењу података неизоставно користе речи „око“, „скоро“, „више од“, „ преко“. Цифре са којима се излазило у јавност су, према Савезу аматера Србије, 3.500 удружења која делују у области позоришта, фолкора, музике, књижевности и ликовних уметности са преко 450.000 чланова, од чега је две трећине у Београду и Војводини. Сумирено, када је реч о врстама уметности најчешће су фолклор, музика, књижевност, ликовне уметности, фотографија и филм.

Простор за рад, вежбу, наступање и излагање убедљivo је најчешће истицање проблема са којим се бројна удружења и организације које окупљају аматере суочавају. Простор који користе је

Аматеризам се, кажу резултати истраживања, суочава са много проблема – од непостојања законског оквира, преко недостатка простора, новца и квалитетних кадрова, до тога да оно што је замиšlјeno као кровна организација Савез аматера Србије практично не функционише

ВЛАДИМИР ЂОРЂЕВИЋ

или неадекватан или га уопште нема, па „гостују“ у различитим институцијама културе. Не мање важан проблем су финансије. У недостатку законског оквира, аматерима се, наиме, бави тек један члан Закона о култури, сналазе се како знају и умеју. Најчешће ком-

бинују помоћ локалних самоуправа, чланарине и учешће у пројектима, а понекад добију и коју мрвицу из државних фондова. Део средстава који долазе од државе дистрибуира се преко Савеза аматера. Међутим, детаљнији подаци о износима и примаоцима нису доступни. Према наводима Савеза аматера Србије, с обзиром на драстично смањење средстава које је та организација добила од Министарства културе у 2009. години, на пример, новца је било довољно само за организацију манифестија.

Најзад, међу највећим претњама, по мишљењу аутора истраживања, јесте што култура ван културних кругова углавном није у довољној мери препозната као развојна шанса за друштво у Ср-

КОМЕРЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Без подршке државе

Радиша Радовановић, уредник програма аматерских делатности СКЦ-а, каже да се термин аматер, нажалост, одувек користио у негативном контексту. Аматери су сматрани дилетантима, неко ко се бави неким послом без икакве стручности.

- Често истичем да су аматери некада свом послу прилазили са мноштвом ентузијазма и посвећености - данас су се те вредности промениле. Били су растерћенији, а живело се лагодније и сасвим другачије. Данас се све гледа кроз призму бизниса, па и аматеризам.

Такође, битно се променио и однос државе према аматеризму, истиче Радовановић.

Према његовим речима, некада је држава стајала иза добрих пројеката, а данас аматери који представљају државу на међународним фестивалима, сами издавају новац за та путовања.

- Свака месна заједница данас има своје културно друштво, али их, нажалост, не воде стручни људи и то никога није брига. Проблем настаје онога тренутка када ти клинци изађу ван граница земље. Некад кад се појави Србија на међународном фестивалу очекивало се најбоље од најбољег, а данас то није гаранција квалитета.

Главни проблем аматеризма је, према речима Радиша Радовановића, чињеница да су КУД-ови претрпани обавезама, да се воде комерцијалним принципима, аматеризам је стављен на тржиште и мисли се само на новац, а не на развој аматеризма и културе.

НЕДОСТАТAK КВАЛИТЕТА

Направити стратегију развоја

Владимир Ђорђевић, организатор драмског програма и тематских трибина „Абрашевића“, сматра да је управо због занемаривања аматеризам данас имамо бројне проблеме у култури.

- Најбољи културни посленици долазили су управо из аматеризма. Тако када би се неко доказао добијао је шансу да ради озбиљније пројекте, а данас је ситуација потпуно другачија. Често ћете видети да озбиљну културу воде људи без икаквог искуства, каже Ђорђевић.

У аматеризму је, сматра, свако имао шансу, а квалитет је врло брзо долазио до изражaja.

- Није опао број аматера, нити број аматерских друштава, али је опао квалитет. Потребно је направити стратегију развоја аматеризма, али за то нема воље, тачније, очито ником није то у интересу. Још једино фолклорци држе неки квалитет, а све остale уметности су у потпуности запостављене, каже Ђорђевић.

бији. Као што то одељак посвећен законској регулативи која се тиче (или се може тицати) културно-уметничког аматеризма показује, Министарство омладине и спорта донекле препознаје значај културе и у том смислу преко канцеларија за младе подржава рецимо и локалне културне пројекте. Потпуно непропознавање културе као развојне димензије друштва среће се у сferи просвете. Притом, додатни проблем чини и то што је у Србији од почетка 2000-их напуштен концепт који се у Србији развијајо још од настанка модерне српске државе у 19. веку и који је свој значај потврдио у више наврата током последњих 200 година - школа као културна установа.

Аматери често (и радо) истичу да свој рад виде као спону културе, образовања и пре свега бриге о младима. Јачање спона, односно поспешивање повезаности аматерских друштава са другим областима културног, друштвеног, па и економског живота, нарочито у локалним заједницама, јесте управо и највећа могућност за културно-уметнички аматеризам.

ОНЛАЈН ФИЛМОВИ

Тарковски на нету

Више од петстотина филмова различитих жанрова, укључујући класике драме и комедије, хорора, вестерна, неме филмове, документарце и анимирани остварења, доступно је за бесплатно гледање на интернету. Ту уредно разноврstanу базу бесплатних филмова нуди сајт openculture .којима и низ других корисних садржаја, као што су курсеви језика и e-књиге.

Новост у понуди је избор филмова утицајног руског редитеља Андреја Тарковског (1932-1986), укључујући „Иваново детињство“ (1962), лирску причу о доживљајима у сновима дванаестогодишњег дечака, обавештајца на Источном фронту. Тада је награђен је „Златним лавом“ за дебитантско остварење у Венецији 1962. године.

Ту су и „Огледало“ (1975), „Рубљов“ (1969), „Соларис“ (1972) и „Сталкер“ (1979), а могуће је погледати и три студената филма Тарковског који је сам за себе својевремено рекао да је најбољи совјетски редитељ послератног периода, али је његов утицај био приметан и ван граница Совјетског Савеза. Хвалиле су га и колеге као што су Ингмар Бергман и Акира Куросава.

Филмови Тарковског само су део колекције Free online филмови са Ционом Вејном, избор добитника Оскара, класике научне фантастике, вестерна...

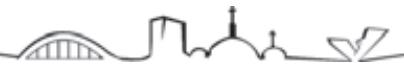
Мисија овог сајта је да окупи на једном месту високо квалитетне уметничке и едукативне медијске садржаје који су иначе расути по интернету, али их није лако пронаћи. Циљ тог сајта, основаног 2006. године, био је да центризује сва тај садржај и омогући приступ свима који су заинтересовани.

Филмови Тарковског само су остали садржаји не налазе се заправо на сајту, већ су линковима повезани са њим. Оснивачи тог сајта труде се да поштују ауторску права и њихову базу чине зато садржаји који су иначе доступни на интернету, па су тако филмови Тарковског део базе коју је на сајту youtube .com поставио „Мосфилм“.

ма и рушевним гробљима тајна не може заувек остати скривена.

Итана Вејта, који одброява месеце када ће побећи из родног града, прогоне снови о прелепој девојци коју никад није упознао. Кад се Лина доселила на најстарије и најозлоглашеније имање у граду, Итан осећа да га њој вуче нешто необјашњиво и одлучује да открије каква је то веза између њих.

Њихова веза није заснована само на

ЈОАКИМОВИ ДАНИ

Гостовања из Шапца, Врања и Краљева

Већ традиционално, поводом Дана театра - Сретења у нашем позоришту крајем фебруара и почетком марта одржава се и ревија представа под називом „Јоакимови дани“. Ове године, сем представе Књажевско-српског театра „Моје бивше, моји бивши“, крагујевачка публика биће у прилици да погледа и представа из Краљева, Врања и Шапца.

Ревија „Јоакимови дани“ биће свечано отворена у понедељак, 24. фебруара, званичном промоцијом Позоришне ревије „Јоаким“, двојар (63-64), која је овог фебруара „напунила“ осам и ушла у девету годину излажења. Почетак промоције је у 19 сати.

Те вечери на Великој сцени Театра биће изведена представа крагујевачког позоришта „Моје бивше“ коју је по тексту енглеског аутора Ди Си Џексона режирала Слађана Килибарда.

Два дана касније, 27. фебруара, на репертоару „Јоакимових дана“ биће представа Шабачког позоришта „Млади Стаљин“ коју је по тексту британској писци Цона Хоџа режирао уметнички директор Театра Небојша Брадић.

„Булгаков пише драму о Стаљину и продуценти су задово-

ПЛАКАТ ШАБАЧКОГ ПОЗОРИШТА ЗА ПРЕДСТАВУ „МЛАДИ СТАЉИН“

љни њеним напретком. Заједно са супругом Јеленом и уметничким сарадницима представе, одлучује да отптује у Стаљиново родно место у Грузији. Никада нису стигли тамо. Опозвани су и уметнички процес је завршен. Драма о младом Јосифу Висарионовичу Цугашвилију никада није изведена“, стоји у најави ове представе.

Како изгледа драма која носи име „Батум“ (по нафтном налазишту на Црном мору где се налази овај предсава)?

Једноставно – ради се је бледој

имитацији других Булгаковљевих драмских радова. А како би другачије и могло бити? Његова глава није била слободна да мисли, његова рука није била слободна да пише. Док у другим драмама откривамо и препознајемо одушевљење и хуманост, тога нема у „Батуму“. Хумор је форсиран, драма је линеарна и предвидљива, а главна личност дводимензионална.

Стаљин је 1938. године очекивао да ће аутор, чије дело је обожавао, написати драмски текст који би

помирио уметнички и пропагандни задатак совјетске власти. Булгаков у томе није успео. Најгоре што може да се догоди писцу јесте да престане да буде писац. Пред смрт, годину дана касније, Михаил Булгаков је завршио „Мајстора и Маргариту“, роман у коме ћаво посећује Москву. Тим делом је остао записан као стваралац врхунског остварења. „Батум“ је љубазно изостављен из сабраних дела Булгакова, каже редитељ Небојша Брадић.

Већ сутрадан, 28. фебруара, на „Јоакимовим данима“ гостоваће позориште „Бора Станковић“ из Врања са култним текстом Душка Радовића „Женски разговори“, које је режирао глумац Небојша Брадић.

Ревија „Јоакимови дани“ завршава се у суботу, 2. марта, представом „Прича“, која је копродукција Краљевачког позоришта и ужичког Народног позоришта, за коју је текст написао Слободан Обрадовић (по мотивима књиге „Третман“ Мартина Кримпа), а коју је режирао Александар Лукач. Музику за „Причу“ потписује музички уредник крагујевачког Театра Драгослав Танасковић Трида.

Почетак свих представа је у 20 сати.

ИЗЛОЖБА ВЕРЕ ЛУКИЋ

Уља и темпера

У уторка, 26. фебруара, у 20 часова, у Арт кафе галерији Студентског културног центра биће отворена изложба слика Вере Лукић, ликовног педагога из Крагујевца. Ова сликарка ће се представити са тридесетшест темпера и уља насталих у преходних пет година.

Изложбу ће отворити некадашњи ауторкини ученици.

Да подсетимо, тренутно актуелна поставка у галерији СКЦ, је изложба цртежа и скулптуре младе уметнице Оље Нонковић, под називом „Органски простори“.

„ЛАГУНА“ НАГРАЂУЈЕ

Сва лица депресије

Два читаоца „Крагујевачких“, добије књигу „Депресија“ Данијела Хела, а потребно је да у петак, 22. фебруара, позвовете 333 111, после 11 часова ујутру. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Делфи“ у пешачкој зони.

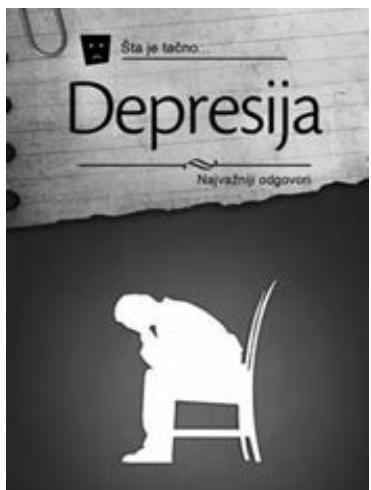
Да ли депресија настаје изненада и каква је улога наслеђа? Да ли је могуће потпуно излечење? Депресија има много лица - информације о њој често су противречне. Данијел Хел појашњава шта је тачно, говори о узроцима, току, терапији и превентиви ове болести. Двадесет одсто људи патило је бар једном у животу од депресије и тај број стално расте. Интересовање јавности за ово оболење је такође велико.

Данијел Хел, директор циришке Универзитетске клинике за психијатрију, и искусан психијатар и психотерапеут, разјашњава шта је оно што са сигурношћу знамо о депресијама, а шта су за сада само хипотезе.

У Арт-кафе галерији СКЦ-а, у петак, 22. фебруара, наступиће шпански цез бенд „Бернат Фонт трио“. Овај шпански трио вратиће нас у доба задимљених барова, забрањеног алкохола и музике као начина живота. Реч је о саставу који чине пијаниста Бернат Фонт, контрабасиста Иван Ковачевић и бубњар Марти Елиас.

Након две године од последњег гостовања на територији Србије, овај трио поново ће наступа на годишњици цез клуба „Академија 28“ у Београду, а потом ће уследити и мини турнеје по Србије, где ће ови млади цезери најпре посетити Крагујевац, а потом и Краљево и Нови Сад.

Како је истакнуто на презентацији овог бенда, са жељом да понове лепо искуство и стигне до што више слушалаца, у свом трећем гостовању у Србији, клавирски трио из Барселоне представиће овдашњој публици свој други албум „Out for a night“.

Аутор, професор клиничке психијатрије и директор клинике на Психијатријској универзитетској клиници у Цириху, писац је више различитих стручних књига. Тежиште његове делатности чини истраживање и лечење депресија. Издавачка кућа Хердер спектрум објавила је следећа његова дела: „Разумети говор душе“, „Пустински очи као терапеут“, „Узлет за душу“, „Путеви унутрашњег ослобађања“, „Живот као дар и одговор“, „Мудрости пустинских отаца“.

ШПАНСКИ ЦЕЗ БЕНД „БЕРНАТ ФОНТ ТРИО“

Овај трио негује ауторски репертоар, енергичне наступе и елегантну презентацију.

„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“ НАГРАЂУЈЕ

Тајна врхунског успеха

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“ биће и овог петка у прилици да своју библиотеци додају занимљив наслов „Вулкан издаваштва“. Потребно је да у петак, 22. фебруара, позвовете 034 333 111, после 10 часова и добићете роман „Како уживати у животу и послу“, аутора Дејла Карнегија. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“ у Рода центру.

Књига „Како уживати у животу и послу“ испуњена је инспиративним причама различитих људи, од домаћица до милионера, који су победили досаду, фрустрације и умор и почели да воде успешан и испуњен живот. Проверене технике Дејла Карнегија помогле су милионима да развију осећај за хармонију и смисао, и да открију тајне врхунског успеха.

Сазнајте које су четири радне навике пресудне за успех, откријте шта веће замара и шта можете пре-
дизузи.

ајо желите да сакупите мед, не преврћите кошницу, покажите искрено, отворено уважавање - немојте критиковати или се жалити. Истински се заинтересујте за друге људе, а индиректно скрените другима пажњу на грешке и дозволите им да сачувaju образ.

Дејл Карнеги је аутор непревазиђеног бестселера „Како задобити пријатеље и утицати на људе“.

ДЕЈЛ КАРНЕГИ

КОНКУРСИ

Позив на Босифест

Организатори „Босифеста“, Београдског филмског фестивала особа са инвалидитетом, позвали су заинтересоване да се пријаве за учешће на четвртом издању тог фестивала, које ће бити одржано од 5. до 7. јуна у Дому омладине Београда под слоганом „Енергија стваралаштва“.

Тема четвртог „Босифеста“ је рад и живот особа са инвалидитетом, а конкурс је отворен до 31. марта. Резултати селекције биће објављени 10. маја.

Фестивал је такмичарског карактера, а фильмови који не буду изабрани за такмичарски део програма, а испуњавају услове конкурса, биће приказани у ревијалном делу програма. Доделиће се Гран при за најбољи филм, као и награде за најбољу режију и сценарио и награда публике.

За најбољу песничку књигу

Конкурс за књижевну награду „Васко Попа“ за најбољу песничку књигу објављену у 2012. години отворен је до 15. априла. За награду могу да конкуришу све песничке књиге стваране и објављене на српском језику. Право предлагања за награду имају сва правна и физичка лица.

Одлуку о избору најбоље књиге песама за 2012. годину донеће тројчани жири који именује оснивач награде „Васко Попа“, а награда се састоји од новчаног износа и повеље, који додељује дародавац, Фондација „Хемофарм“ из Вршца.

Награда ће бити уручена у Вршцу, на Видовдан, 28. јуна у подне, дан уочи рођења песника Васка Попа.

Књиге песама, у три примерка, треба послати на адресу: Српско књижевно друштво, 11000 Београд, Француска 7, са назнаком: „За награду Васко Попа“. Додатне информације могуће је добити на броју телефона 060 083 813.

Позив на Краткофил

Међународни филмски фестивал „Краткофил Плус“ у Бањалуци расписао је конкурс за кратке филмове за такмичарски програм. Овај фестивал биће одржан од 23. до 28. јула, а рок за пријаву филмова је 31. март. Пријављени филмови не смеју бити произведени пре 31. јула, 2011. године. Такође, не смеју бити дужи од 20 минута.

Потребно је да филмови буду титловани на енглески језик, као и доступни за приказивање на фестивалу, пожељно у ХД видео запису.

Више информација могуће је наћи на сајту www.kratkofil.org.

**ШУМАДИЈА И КРАГУЈЕВАЦ ОД 1914. ДО 1941. ГОДИНЕ (11)
АКАДЕМИК ДР ВОЈИСЛАВ М. ЂУРИЋ КАО МЛАДИ КРАГУЈЕВАЧКИ ПЕСНИК (2)**

Завичајни духовни потенцијал – за цео живот

Током гимназијских дана у Крагујевцу Војислав Ђурић био је члан, а једно време и председник, литерарне ђачке дружине „Подмладак“, која је веома активно радила, окупљајући даровите ученике. С правом се може рећи да је „Подмладак“ имао великог утицаја на формирање књижевног профиле младог Ђурића и на његов даљи интелектуални развој.

Пише: Ђорђе Петковић, књижевник, параћин

Ђачка дружина „Подмладак“ Крагујевачке гимназије има дугу традицију. Од идеје до оснивања „Читаоница гимназијских ђака“ (1868-1870) са литерарним обележјем имала је бурну историју. Укинута је 1874, обновљена 1879. године. Због ученичког „заједнице“, 1899. године председника им поставља Професорски савет из редова наставника, уз простирање делатности на „тесна вежбања“ и помагање сиромашних ученика. Но, основна традиција (литерарна) се не губи. „То исто ради се и првих година 20. века. Читају се одабрана дела наших и туђих књижевника, читају се, затим, и оригинални радови и преводи чланова дружине, које претходно прегледа и одобри председник. Радови чланова дају се после на критику појединим ученицима, а последњи суд о томе даје књижевни одбор.“

Из године у годину њихов је рад био све плодоноснији. Ученици су, пре свега, много радили на књижевности, писали су песме, приповетке, путописне црте. Преводили су са немачког, француског и руског, потом и бугарског. Записују се и читају народне умотворине. Патриотска осећања доминирају.

За време ратова (1912-1918) „Подмладак“ није радио. Обновљен је 1919. На истим основама, уз снажно политичко раслојавање. Ангажује се на формирању жупе средњошколских удружења (Јагодина, Буправа, Крагујевац), чије је седиште било у Крагујевцу. Помаже оснивање дружине „Његот“ у Женској гимназији.

■ Два тabora у „Подмлатку“

Када је реч о времену ђаковања Војислава Ђурића, забележено је: „Доцнијих година, са више ведрије ученици крагујевачке гимназије развијали су у својој дружини своје способности. У песмама се описују и љубавна осећања; утицај старијих романтичарских песника поново продире. У приповеткама се развијају махом љубавни догађаји у једној новој средини, не више села, већ вароши и виших друштвених кругова. Интересантно је поменути да нове књижевне струје, које су једно време дизале прашину у нашем јавном животу, нису наилазиле на леп прием код чланова Подмлатка.“

Дискутујући о часопису „Сведочанства“ и о футуризму у књижевности, у записнику уносе закључак: „Свесна шумадијска омладина одбија заводнике и упропаститеље лепе књижевности.“ У једној дискусији 25. октобра 1930. године (у тој школској години Војислав Ђурић је председник Дружине), чланови се деле у два тabora: „једни заступају гледиште да се предратна омладина одушевљавала радом и национализмом, а послератна биоскопом, спортом и

научне. Угледајући се на старије и мерећи се према њима, млађи су испитивали своје моћи и пролазили кроз нужна колебања пре него што би се усудили да први пут узму реч у дискусији или да пријаве рад за читање.

Била је то одиста изванредно корисна допуна рада у школи: осамостаљивање уз другарску помоћ, свестрано тражење и делимично налажење себе, да две три године сазревања на бесконачном растојању од ученика петог до ученика осмог разреда.

Огледања је било у писању радова и у држању говора. И у једном и у другом случају – по неписаним правилу, које је прелазило с нараштаја на нараштај – захтевала се оригиналност мисли и израза. Под удар негативних оцене долазиле су не само позајмице, него и сличности, чак и у појединим речима или обртима. Сем тога, док су у школи сви писали по правилу о једној задатој теми, у књижевној дружини свако је морao да изабере сам не само јулу песму него и врсту која му највише одговара: песму, приповетку, критику, расправу. За то другог ослонца није било него у лектири и делимично у поступцима наставника и старијих другова, а оригиналност је захтевала да тога ослонца не буде – да се он не види и не осећа! Био је то веома висок захтев, неиспупњив на почетку учења вештине писања и вештине говорења, али изванредно плодан у подстремима да се оригиналност освоји. Идући за овим захтевом, одбацијући позајмице као огрешење о елементарно поштење и избегавајући сличност као умањење творачког достојанства, најупорнији и најдравитији су брзо проналазили главне елементе свога стила и стављали на свему што би написали или изговорили, иако недовршен, свој печат. Ако се тек назирало кад су били у шестом и седмом разреду, јасно се видело кад су били у осмом.“

Пишући о Подмлатку Војислав Ђурић износи један конкретан случај из активности Дружине, због че-

АКАДЕМИК ЂУРИЋ У ПОЗНИМ ГОДИНАМА

га је први пут ишао у директорову канцеларију и са славним Милојем Павловићем сусрео се „очи у очи“:

■ Сусрет са Милојем Павловићем

„На почетку јесени 1930, непуне две године од како је настала, диктатура је закуцала и на врата Подмлатка. Одлуком Министарства просвете уведено је присуство надзорног наставника на седницама ђачких књижевних дружина и на ту дужност у нашој дружини био је одређен наставник певања Јован Мирковић, човек болестан и пргав, који се многима замерио. Тек сам био изабран за председника и био сам без искуства у вођењу седница. Ја сам стајао, а десно од мене седео је Мирковић. Био је леп дан, ведар и благ. У самом дну учионице, код последњих ступаја, стајао је Слободан Лилић и говорио. Не сећам се више ни поводом чега, ни шта тачно, против беде и неправде, али њега и данас видим јасно: стоји с малом накривљеном главом удесно, гледа право и полако изговара реч по реч, као да се слади сваком пре него што је пусти из уста.“

Наједанпут је Мирковић цикнуо: Председниче, одузми му реч! Од-

говорио сам да је то супротно правилима о раду Подмлатка. С истим образложењем одбио сам и Мирковићев захтев да прекинем седницу и тако неколико пута: он да одузмем реч или да прекинем седницу, а ја да је то супротно правилима, док га на послетку нисам замолио да напусти седницу, како би могао да се настави рад у миру. И седница је била настављена без њега. Лиције је довршио своју беседу, не међујући ни став ни тон, као и увек

радо слушан не као паметан човек, него и као брат Стевана и Лазара Лилића, који су већ били студенти и од којих је он био обавештен о политичким збивањима код нас и у свету много више него ми остали.

Било је то у суботу после подне, а у понедељак, за време великог одмора, позван сам у директорову канцеларију. Сачекао ме је Милоје Павловић са смешком на уснама и стегао ми руку. Зажмировши и учинивши тако свој поглед сјајним и про-дормијским, рекао ми је да сам добро поступио, нарочито наглашавајући да сам свакако у праву онолико колико нисам у праву они који ограничавају право. Био је то мој први и једини сусрет с Милојем Павловићем, очи у очи. У школи он ми није предавао, али ја сам редовно посещивао његова предавања ван школе и био сам један од многих његових поштовалаца. Био сам по-мало изненађен, што је овако примио догађај са седнице Подмлатка, али бих био потпуно изненађен да га је друкчије примио, јер се то не би могло уклопити у представу о изузетном професору и васпитачу какво смо о њему имали.“

■ Славни београдски професори

Београд као ново културно подстицајно средиште имао је великог утицаја на појаву крагујевачког песника Војислава Ђурића, на појаву његове збирке песама Сутонска дрхтања. Могао је он тада, у престоници, да се упути у различите правце, да настави са писањем поезије, али и да се упути правцем његовог изучавања, критике и аналитике. Међутим, нешто се значајно десило у Београду током прве године студија, чим се Ђурић определио да своя гимназијска песничка остварења стави у корице, да у завичају штампа своју прву књигу, те да му поезија, у ужем смислу речи, исказивање у стиховима, не буде више у првом плану интересовања. Шта се све тамо дешавало, може се само претпоставити, а за ову прилику то и није најбитније. Битно је нешто друго, што произилази из ове белешке његовог поимињаног и цитираног студента и колеге:

„На Филозофском факултету за предмете 14. студијске групе професори су му били Павле Поповић (Историја југословенске књижевности), Веселин Чајкановић и Милан Будимир (латински и теорија књижевности), Степан Кульбахин (старословенски), Радован Кошутић (руски), Миодраг Ибраовић (француски). Историју је предавао за прву годину Станоје Станојевић, а затим Никола Вулић, специјалиста за стари век. Богдана Поповића је слушао кад је овај као пензионер држао специјалан течaj о интерпретацији.“

Могло би се овде говорити о значају престонице за афирмацију младих, па и Ђурића, у време док се налазе на студијама, имена славних професора, сама по себи, асоцирају могући утицај на опредељење песника Ђурића, да свој скромни јубилеј обележи на специфичан начин. Да се не одрекне радијских песничких амбиција, већ да се припреми за нови искорак, кроз студије књижевности, па и поезије, што је бриљантно током живота остварио бројним делима.

Наславиће се

КРАГУЈЕВАЧКА ГИМНАЗИЈА У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА РАТА ОДШКОЛОВАЛА ЈЕ МНОГЕ ЗНАЧАЈНЕ ЛИЧНОСТИ

ШУМАДИЈСКЕ
ПРИЧЕ

Владимир Јајличић

Пир у време куге

Свршена ствар. Рачунајте да је све спремно - драо се у слушалицу. Слушалац је у руци подрхтавала, као да се прибојава. И била је у праву што се прибојавала, јер је заљупљена с треском. Заболеше је кости са оба краја ручке. Он погледа правницу преко пута канцеларијског стола, са бележницом и оловком у руци:

- Десо, најебали смо.

Деси умало оловка не испаде на олајисан патос. Петнаест минута касније сви запослени у Месној заједници дубили су на глави: сазван је заједнички састања на којем је шеф објашњавао нешто што и сам до краја није разумео. Због тога се чешкао по затиљку, презновавао се усред незагрејане просторије, фрћкао и фитиљио брчиће, често у руке узимао Закон о радним односима и с треском га спуштао на стоту.

- Све у свему... долази председник лично и... програм мора да буде пригодан. Ситуација је затегнута, потребан нам је резултат. То јест, и пригодан, и уметнички остварен, разумете...

Било је јасно да нико ништа не разуме

- Десо, колико уметника живи у нашем кварту?

Деса се смрзну. Да су је питали нешто о Чинкис-кану, или о зимници, она би се снешла. Али, ово питање било је неочекивано.

- Неколико...

- Одлично. То јест, како неколико? Колико тачно? Пет, шест, десет? Више од десет? Мане од десет?

- Више од пет, а мање од десет - рече Деса.

- Али, у ствари, знам само једног. Миликеру Сузног.

- Само једног? Па какав смо ми то кварт! Где оно живи Радиша? А онај фрулаш? Е, јеби га. Одмах тог једног ћапај за гушу, нек он нађе остале. Све да их покупиш и да дођу с пригодним програмом на генералну пробу. Ако почну да затежу с хонораром, да им предочиш да су ово пригодне ствари, за опште добро, да ће бити присутна јавност, телевизија и немој много да серу о парама, него да покажу шта знају.

- Је ли то у вези с Српском новом годином - утицаји домара коме се упали сијалица.

- Са свим светлим празницима - рече важно шеф - а и зато што су неке из управе отерали у ћузу. Сад нам је важно да покажемо јединство и да се правимо као да се ништа значајно не дешава. То јест, као да се нисмо посрели. Као што и нисмо. Мада неки јесу. После оваквог програма ће се окупрагити. Што би пешици рекли: пир у време куге.

Он се ухвати за чело и наглас промрља:

- Болje да зачепим.

А онда се обрати Деси:

- За данас - готово. Сутра - генерална проба, у суботу - проплава. То мора да буде најстроже чувана тајна, па зато да разгласите свуду по кварту: долази председник лично.

ТАКО су ми рекли да је било. Ја, уосталом, не верујем баш све. Али, тако су рекли, па сад ја причам вама. Како су дошли до мог друга Миликера Сузног, не умем да објасним друкчије, осим да су га видели на свечаном пријему за Дан града, где је био званаца. И онда су почели да га вуку за рукаве, биће иста та Деса, правница. Она у све мора да забоде нос, па је овог пута забола право у мармеладу. Изгледа да је дошла код Миликера на кафицу, он је, ваљда, затезао ствар, онда му се она насмешила двапут, трипут, колико да га одобровољи, прекрстила ноге, показала бутице, ставила у изглед нешто немогуће и он је, наравно, пристао...

Већ сутрадан Миликер Сузни је преузео све конке програма за све руке. А Деса се подурјасила, као да је афежејка: само трепне очицама и стално се очарава: Ах, ах, ах... Одједном је у себи открила уметничку жицу, тим пре јер све долази с врха власти коју је потажено одувек обожавала: а како и не би, кад је у Србији без повластица власти живети немогуће. Она је све: сунце која нас обсјава и даје нам животворну светлост и тера крв кроз жиле, сваки секс је без власти бессмислен, а на власти немогућ јер је власт најчешће импотентна. Али, шта мари: нек се пева, нек се плеше, нек траје уметнички програм.

Шеф месне заједнице није могао да приступи генералној проби због изненадног састанка у управи поводом изливаша канализације и прокишињавања. Кад се вратио, уми-

рен чињеницом да прокишињава само кад падне киша, питао је Десу како иду припреме за програм.

- Све је готово - рекла је Деса, која му се одједном, учини млађом, у оним тесним, пријежним фармерицама. Обично је на посао долазила забљењена, у дугим црним сукњама, кад она... има шта и да видиши. И још сва цикће:

- Ах, какав таленат! Миликер Сузни је највећи уметник нашег града!

Шеф Месне заједнице није делио њено зајовољство:

- Припази се, Десо - рече он поучно. - Ипак си ти жена удата, муж ти је у градским кафана познат и остварен човек, да и не говорим да смо ја и ти у једној стабилној, узоритој вези, више од пет година, а тај Миликер ти је, као и сваки славујак, час овде, час тамо. Немој да се заносиш, колегинице.

- Ах - рекла је Деса, и сама свесна тих нејмољивих чињеница.

СВЕ су ми то накнадно испричали. Али, за прославу нема шта да причају, ју сам посматрао сопственим очима. Ко би тако нешто пропустио: наступали су натурачици из нашеј краје које је Миликер Сузни преобратио у уметнике. Били су ту најстарија најркоман у граду, када су, јер се мислило да је одавно мртв, прозвали Покојни Микица, па нешто млађи, Зека, па сликар-аматер Џиби, па неколико оних што стално висе на тргу испред продавнице пића - Тома Клин, Зуба, Румени Жића и Паја Брадати - одједном су микрофоном заменили омиљену флашу пива - микрофоне су држали онако како држе пиво испред продавнице. Сви су они сада имали маске и били обучени као пајаци, пјевори, импресарији или киоши - да их човек не препозна. А онда, сва та гомила клинаца преодевених у анђеле и анђелчиће, са белим драперијама и огратчима, с крилцима од картона - нема родитеља у публици који није био срећан што његово дете учествује у једној тако позитивној акцији. А кад је ушао Председник лично, у сали се проломи аплауз. Не знаш шта су дошли да гледају - програм или Председника. Све помало.

III ЕФ месне канцеларије, заправо, није имао времена да оствари први увид у програм. Касније се кајао, али је било касно.

Дошао је дан прославе. Публика је испунила невелику салу месне заједнице, која је за обичних дана радила као изнајмљена кафана.

На бини је велик транспарент: "Не може нам нико ништа, јачи смо од судбине"

На бини, репујући, наступао је Миликер Сузни, уз музичку пратњу невидљивог ди-џеја, негде из позадине.

Најпре, парада поноса. Први на сцену излазе спортсти! Оно јест, они баш и нису први спортсти, сви су запослени у управи, али зато симболички представљају наше спортсте. Да су спортсти - препознаћете по томе што су обучени само у капице. А онај трбушати, на крају, то вам је Мали Џо, проглашен је за најбољег радника управе у контакту са грађанима.

Одмах за спортстима наступа страна ели-та запослена у нашем граду. Они су у пратњи наших најлепших девојака које до последњег арбортуса гаје наду у удају. Вамо, вамо, регаџи! Овамо, број! Онамо жнамо, за брда она! Вамо, андијамо! Овамо!

На крају колоне, појављује се - возић. Чује се песма „На улицу истрачао сав задихан Ива, потрачу, захуктао ко локомотива“.

- Ова возић симболично представља наш извоз. Ћиху, ћиху, ћиху-ху! - репује Миликер и наставља. - При крају колоне наступају представници Привредне коморе, Пупачић и Буџачић. Брже, брже, без застоја! Само напред! У Европу! Напослетку, елитни представници наших културних установа. Они симболички носе тоалет-папир као доказ да су им недавно уплашени материјални трошкови и да више не морају дупе да бришу кочањком, што је разлог више за радост и повећање ентузијазма. Бодро, бодро, господо!

И најзад, наше секретарице, запошлене од протеклих избора, која су потписале да ће оваквима акцијама дати добровољан прилог. Оне наступају у купаћим гаћама, надајући се да ће ове године бити довољно пара за спорт-

ске игре секретарица у Прчњу. Захвалне су и унапред показују колико су спремне. Погледајте, напарите очи, сад па ко зна кад! А иза свих, или никако на репу догађаја, него јурећи све учеснике карневала, парадирају представници полиције!

Излазе полицијаци, маршевским кораком, у свечаним униформама, поздрављајући публику. Док они марширају чује се:

- Поздрав удејесно!

Миликер Сузни узима микрофон и репује:

Хоћа-цућа, хоћа-цућа!
Найреј сијућа
радна ћрућа
нашет мића!
Хоћа-цућа, хоћа-цућа!

У сали - делиријум. Голе секретарице одушењиве су све присутне. Многи покушавају, у заносу одушевљења, да скоче на бину, али их у томе спречава обезбеђење.

После параде, званични део програма почеве је још анђела. То су школарци, одевени у беле тунице са најртаним крилашцима преко леђа.

- А сад - најављује Миликер - анђеоски гласови, уз пратњу нашеј клавиристе Бамбуле из етно-групе "Гледићи":

Шећајући минским пољем,
ја се, ево, најам бољем.

Драматични разбијања спокоја овакве идичне штетње доприноси, одједном, црни анђео (игра га Покојни Микица), који упада међе беле и почне да квари дисциплину, ред и поредак:

Чини ми се, о мом јагу,
радују се - ал не раду:
шићо владају и шићо краду!

У хору белих анђела настаје пометња. Црни анђео то користи и наставља:

Таша, таша, таша, таша,
зашћо касне таша, таша?

Бели хор му, дозивајући се памети, одговара:

Не радиши у утрави:
шићи радиши из љубави!

И тек тада се бели анђели консолидују, почну да табају својим транспарентима црног, и отерају га са бине, праћени френетичним аплаузом публике.

Потом се поклоне, и опет добију аплауз: нема шта, заслужили су овације, тим пре јер су овације задужени њихови родитељи и родбина.

Пред публику поново изађе Миликер Сузни.

- Видели смо најмлађе снаге - рече он. - А сада једна епска посластица за старије, којима желимо дуговечно коришћења вијагре, вулкана и других корисних препарата у борби за никад прејачено Косово. Моју песму под називом "Катетер" рецитује Румени Жића, чијем је проблему песма и посвећена.

На бину излази Жића, увек румен од пића:

Пружај сашиор Хиплеру и Титу,
а сада ми црево увлаче у кишу.

Некак си се јела сама на небеси:
шићо моја шврда, шића се ово деси?

Моћа си да носиш све свејске сеће,
дрмао сам с тобом војничке креве,

некак, осетишиши дајек мириш женке,
снила си љевалке, курве, манекенке,

ловила љошћани срх у женском ласу,
скакала на додир и у традском басу

а када сисама зрак преје собом криши
нека зрела жена - само шићо не сврши.

На сирашноме месту шићи никад не суста,
мноћа ше је знала штапаши у уста.

Ко да ниси била љубрда дежурана,
кито моја сијара, шићо си смежурана?

Зашћо си све мекша, зашћо си све краћа,
шићи ше је знала штапаши у уста?

Некак, нисам знао крв да шићи утишам,
а сад, осим крви, скоро и не шићам.

Ускоро ћог земљом несташе

Каријера

- Господине, новинару! Написао си у својој новини да сам преварил жену с оном млађом певачицом, а нисам. Дај, Боже, да јесам, али, најалост, нисам. То је прва ствар око које би требало да се нагодимо. Што да идемо на суд. Больје је да то обавимо овако, у четири ока. Да се договоримо ко људи, ако људи јесмо. Али то ћемо да видимо, пошто има још ствари о којима морамо да попричамо.

Даље, написао си, па је то изашло на насловној страни, да је моја секретарица, за коју си, такође, написао да ми је љубавница, за

мој рачун узимала новац, да би издавала дозволе овима што извозе и увозе робу. То је, знаш и сам, тешка квалификација преко које не могу да пређем тек тако. Нити ми је секретарица љубавница, нити је она узимала неке паре за мене. Тако си то измислио, да ти се дивим до имбецилности! То, господине новинару, има своју цену који ћемо утврдити нас двојица.

А објавио си за мене и да сам преко измишљене фирме узео кредит од банке који нисам вратио, те да је банка зато отишла у стечај. То је измишљотина коју си проплачио кроз новину пуних десет дана. И зато ћемо да се раскусуримо.

Они који грабе ка врху још више ће грабити кад прођу кроз циљ!

Јово НИКОЛИЋ

- Не само да ћемо се против агресора борити свим расположивим средствима, него ћемо, ако загусти, узети од њега и кредите.
- Да нисмо отворено друштво, овде би владао још већи смрад.
- Војска чврсто стоји на бранику отаџбине. Не дозвољава окупатору да изађе!
- Некад се умирало од страха. Данас од слободе не може да се живи.

Монархија нема шансе у Србији. Краљ запошљава само једну будалу!

Page ЈОВАНОВИЋ

Речи

Има разних људи. Неки стално гледају, мере, процењују, па кад им се учини да нешто не вала - да је власт корумпирана, или медији контролисани, на пример - они о томе причају на све стране. Причају, причају, потпуно се речима заогрну. Голи су испод тога, можда им и стомаци од глади крче, али им нико не може помоћи. Већ су их речи обавиле.

Они други ништа не гледају, још мање говоре. Зато их речи не обавијају, па држава мора да их обуче, на храни, топао дом да им обезбеди.

Од човека зависи да ли ће бити огнут речима или скупом одећом. Мода је ствар личног избора.

Борђе ОТАШЕВИЋ

Дакле, да видимо колико то кошта? Не треба нам суд, ни обични, ни специјални, ни међународни, ни европски, ни Уједињених нација... Гукни, голубе, да чујем твоју понуду.

Дакле, ако сам те добро чуо, јер много ми тихо причаш, твоја понуда је десет хиљада евра.

Добро, ево ти тај новац, али да за исте паре напишеш и да сам спавао са оном глумицом што је сад најпопуларнија и да сам узео лову од продаје транспортног предузећа. То људи цене - буџу који је и велики љубавник и много мути. А то ће ми, господине новинару, користити у даљој политичкој каријери!

Александар ЧОТРИЋ

■ Државу треба спашавати док је вријеме. Касно је кад падне у демократски занос.

Јово НИКОЛИЋ

■ Нисам могао мирно да посматрам нашу пропаст. Зато сам и прихватио државну службу!

■ Када ми почнемо да причамо, од дијалога више нема ништа!

■ Све што погодимо, прогласимо нашом метом.

Милан Р. СИМИЋ

ПРЕФЕРАНС

Резултати после 3. одиграног кола КГ-Лиге у преферансу.

презиме и име	Бод	Супе	сто
1 Đorđević Rade Čerka	15,5	1474	1
2 Stanić Radovan Raka	14	1720	1
3 Radenović Nenad Buđoni	13,5	2302	1
4 Tucaković Branko Tuca	13	1218	2
5 Andrić Dejan	13	1002	2
6 Milojević Nenad Neca	11	182	2
7 Nikolić Srbislav Srba	11	-42	3
8 Đorđević Saša	10,5	916	3
9 Danas Ivan Grk	10,5	876	3
10 Đorđević Zoran	10	518	4
11 Marković Mirko Profesor	9	184	4
12 Martinović Milorad Mića	9	112	4
13 Živković Stefan	9	40	5
14 Jovanović Dragan Duca	9	-430	5
15 Vezmar Predrag	8,5	4	5
16 Milenković Žikica	8	560	6
17 Nikolić Dragan Muša	8	-736	6
18 Ivanović Goran Čiča	7,5	-70	6
19 Vasiljević Zoran Guki	7	-514	7
20 Lazarović Slavoljub Laza	7	-532	7
21 Bogdanović Miroslav Krapa	6,5	-560	7
22 Cvetković Nebojša Cvele	6	-32	8
23 Nikolić Nebojša Uške	6	-426	8
24 Simić Milišav Miša	6	-542	8
25 Vesović Miodrag Vesa	6	-1166	9
26 Vujišić Danilo Dača	4,5	-964	9
27 Petrović Milovan-Mika	3,5	-752	9
28 Kumburović Jovan Baća	3,5	-848	10
29 Živković Madan Glumac	3	356	10
30 Gajić Marko	2,5	-1070	10
31 Aleksić Milenko Mika	2	-2104	11
32 Dejanović Miloš	0,5	-748	11

MARKETING
KRAGUJEVACKE

telefoni 333-111
333-116

marketing@kragujevacke.rs

Горан Миленковић

ВЕСНА ПЕШИЋ, социолог и бивша политичарка:
- Слушајући Даџића у Скупштини помислила сам да се рађа нови Черчил или Де Гол.

СЕРГЕЈ ЂЕТКОВИЋ, певач:
- Кад ме угледа на екрану, моја ћеркица Лола прво каже: „Ено тате”, а одмах потом: „Мама, пусти Пепу Прасе”. Цртаћ јој је интересантнији.

СИНИША МИХАЈЛОВИЋ, фудбалски селектор:
- Увек сам обожавао да играм против Хрватске, уживао сам да изађем на терен, а цео стадион звијди, вређа те. Кад их победите, осећај је непоновљив.

МАЈА НИКОЛИЋ, певачица:
- Пуних дванаест година постим и причешћујем се сваке недеље.

ОМЕР ХАЦИОМЕРОВИЋ, судија и члан Друштва судија Србије:

- Одлично је што је држава кренула у обрачун с корупцијом, али је поново питање да ли постоји правосудни систем који то може да саживаће. То је као кад имате клаинцу која има капацитет десет тона меса, а овамо имате машину која може да самеље десет кила меса. Џабе колете у том случају.

СЕКА АЛЕКСИЋ, певачица, о боравку у Тајланду са супругом Вељком:
- Заувек ће ми остати у сећању јахање коња кроз пиринчана поља, у којима смо се крили једно од другог, јурили се и проналазили.

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ, потпредседник Владе и министар одбране:
- Ја сам мали човек по значају и функцији да се сртнем са Ангелом Меркел.

МАРИЈАНА МАТЕУС, модна креаторка, о швајцарском бизнисмену Патрику, са којим је у вези:

- У њему препознајем викторијански дух, и то му је са енглеске стране, али ипак је у потпуности швајцарска марка – сладак као чолколада и прецизан и тачан као сат.

Распада ли се ово топловод у делу кроз корито Лепенице

Која сила растури цоклу „код саобраћајца”

И са заставом се може овако

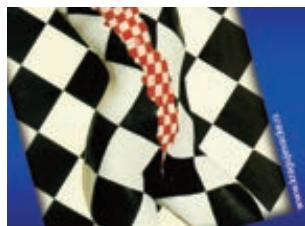

Баш су нашли место за плакат

Мали огласи

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију(СМ) и полагање мале матуре. Студенти (март, април). Пријемни (више и високе школе, факултети и војна академија – посебни програм). Велика матура. Такмичења. Телефон: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

Прошла је најтужнија година како је преминула наша мајка и нана

Анђа Марковић

Помен ћемо давати 23. фебруара 2013. године, у 11,30 сати, на Варошком гробљу у Крагујевцу.

За њом тугују: син Вукман, унуци Нина, Наташа, Пеца, Иван и Петар, снаје и зетови

„МЕТАЛ СИСТЕМИ“ д.о.о.
Крагујевац
у реструктурирању

ОГЛАШАВА

конкурс за технолога конструктора

Услови:

- VSS/VII степен стр.спреме – машинске струке
- Радно искуство у стручни -1 година
- Рад на рачунару (MS windows, MS office, интернет)
- Рад у програму Auto CAD-средњи ниво
- Пожељно знање енглеског језика
- Пожељно искуство на пословима конструкције пресерских алата

Пријаву на оглас са доказима о испуњености услова кандидати подносе у року од 7 дана од дана објављивања огласа на адресу „МЕТАЛ Системи“ д.о.о. Крагујевац у реструктуирању Складишни центар бб 34000 Крагујевац.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове
локалне самоуправе
и опште управе

О БАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ЗАТЕЧЕНОГ СТАЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне локалне самоуправе и опште управе, обавештава јавност да је носилац пројекта „Vip Mobile“ д.о.о., ул. Омладинских бригада 11070 Нови Београд, поднео захтев за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину ПРОЈЕКТА – радио-базне станице „KG3008_02KG Крагујевац Ердоглија 2“, реализованог на кп.бр. 4252 КО Крагујевац 3 – насеље Центар 6, у улици Кнеза Милоша 31, Град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа – Градска управа за послове локалне локалне самоуправе и опште управе, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 21.02.2013. до 05.03.2013. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев је приложена и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније „KG3008_02 KG Крагујевац Ердоглија 2“, урађена од стране овлашћеног правног лица - Лабораторија „W-LINE“, Аутопут за Загреб 41, 11077 Београд.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложен пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

У недељу, 24. фебруара, навршава се осам година од смрти нашег

Тејовић Драгољуба

1960 – 2005.

Сећање на тебе никада неће избледети.

Твоје: кћерка Маја и супруга Љубица

У суботу, 23. фебруара 2013. године, на Старом гробљу у Краљеву, у 11 сати, даваћемо годишњи помен нашој премилој

др Вујадиновић Драгици

рођ. Лугарић

стоматолог - спец. соц. медицине

Њени највљењији: Мирослав, Катарина, Вујадин и Магдалена

У суботу, 23. фебруара 2013. године, у 11,15 сати, на Варошком гробљу, даваћемо годишњи помен нашем драгом

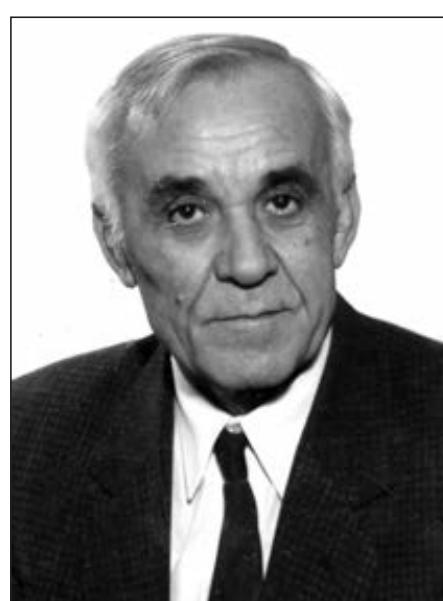

Павлов Милошу

1970 – 2012.

Успомена на тебе, твоју племенитост и доброту живеће заувек у нама.

Твоји: тата Витомир,
син Ђорђе, Весна и Сима

Момира Гаровића Гаре

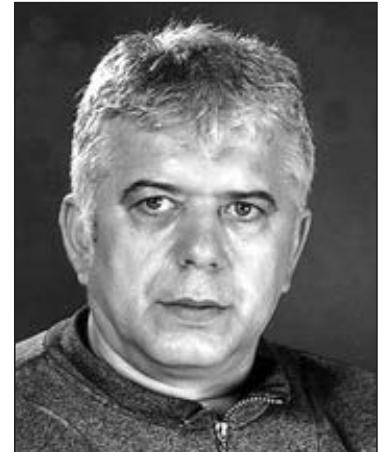
22.2.2010 – 22.2.2013.

Дани се нижу, а бол је све јача! Не постоји време. Али, није крај. Срешћемо се опет... Време не узима ни љубав, ни бол, нити доноси заборав.

Заувек твоја Драгана

СЕЋАЊЕ

25. 02. 2010 – 25. 02. 2013.

Бранислав Јеремић

Не може време избрисати успомене.
Бићеш са нама докле год постојимо.

Колектив Основне школе
„Станислав Сремчевић“

IN MEMORIAM

др Вујачиновић Драгица

рођ. Лугарић
стоматолог - спец. соц. медицине
2012 – 2013.

Сломљен у срицу, збуњен у глави,
сномен је њезин свети ми храм.
Тај ми се она од онуд јави,
к'о да се Бог ми појави сам:
У души бола лег ми се крави,
кроз њу сад видим, од ње све знам,
за што се мудрачки мозгови муште,
Santa Maria della Salute.

Твој Мирољуб

Ч

Драгој мами и баки

Тодоровић Весела

Хвала за дане проведене у разговорима, саветима и радостима које смо заједно делили.
Хвала што си увек била ту уз нас и за нас! Увек ћеш и бити...

Син Зоран са породицом

Дана 26. фебруара 2013. године навршава се година од како није са нама наш

Стефановић Миљко

26.2.2012 – 26.2.2013.

Тата мој највљенији, знам да сам ти била смишој живота, а ти моје највеће богатство, ослонац и подршка. Твојим одласком нестало је сва срећа, безбрежност коју смо мајка и ја имале крај тебе. Успомену на тебе чуваћемо док живимо.

Воле те твоје ћерка Тања
и супруга Вера

Вољеној мами, баки и прабаки

Тодоровић Весели

За сву љубав, пажњу и радост коју су унела у наше животе...
Хвала ти! Увек ћеш бити у нашим срцима!

Ћерка Мима са породицом

СЕЋАЊЕ

Дејан Д. Ђорђевић

25.2.1996 – 25.2.2013.

Сине, твој дугогодишњи одлазак одломио је део наше душе, али су остала сећања на твоју племенитост, доброту и велику љубав коју смрт не прекида.

Твоји мама и тата

+

Дејану

И лију сузе, стижу се, леје
И лије небо, пролива, сија
Те кайи крујне, слане и сејне.
Каљице шужне, неме долеје.

И плаче небо, шишиши и кваси
И неће да стане, никада, бај
А ши на небу, леј, што јркоси
Ти што већ све добро знаш.

Биљана и Нина

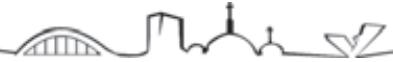
+

Др Дејан Димитријевић Димке

У суботу, 23. фебруара, на гробљу Бозман, у 12 сати, даваћемо четрдесетодневни помен нашем драгом сину и брату. Волећемо те и недостајаш нам до краја времена.

Мајка Љиљана и сестра Јелена са породицом

СКАНДИНАВКА

168	ФРАН-ЦУСКА ГЛУМИЦА	РАДНИК КОЈИ ВРШИ АПРЕТУРУ	НЕПОБЕДИВОСТ	
ВРСТА ИНДУСТРИЈСКЕ БИЉКЕ				
ВРСТА КРАТКОГ МАЧА				
ТРНАЦ ЖМАРАЦ				
ИМЕ ВОДИТЕЉКЕ КИШЛОКИЋ				
ИНТЕРАКТИВНА ТЕЛЕВИЗИЈА (СКР.)				
ДАНСКИ ПИСАЦ АБЕЛ			ШТАПИ-БАКТЕРИЈЕ	РЕД ВОЖЊЕ (ИЗР.)
РЕЧ ПРЕУЗЕТА ИЗ АРАПСКОГ ЈЕЗИКА				ВРСТА МУШИЦЕ, ЗУНЗАРА (МН.)
РИЗМА				ТВРДО ЛУЖНО-АМЕРИЧКО ДРВО
НИЖИ КАНЦЕЛАРИЈСКИ СЛУЖБЕНИК				НАША ОПЕРСКА ПЕВАЧИЦА СА СЛИКЕ
ЖУРНАЛИСТИ				
МОЛЕРСКИ ЗАНАТ				
ЊЕН ОПЕРСКИ ГЛАС				
МЕТАР				
ЕЛЕКТРОН. ИМПУЛСНА ТЕХНИКА				
ЦЕЗИЈУМ				
ОБЛАСТ У НЕМАЧКОЈ УДОЉОЈ САКСОНИЈИ				
ОБЛАКОДЕРИ, НЕВОДЕРИ				
ВРСТА БИЉКЕ, МИЛОГЛЕД				
ПОНД				
ДИВЉА МАЧКА				
ЛИЦА НА КОЈА ГЛАСЕ НОВЧАНЕ УПУТИЦЕ				
ГЛУМАЧ ЧАК				ИВО ЂИПИКО

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: пак, ола, деп, ог, брк, ноа, о, номарх, стотинар, тино роси, миланез, р, рибица, а витамин, зл, њу, т, гас-маске, острц, ам, вира, оба, о, авизе, рг, иконе, ринолит, мотајица, абецидара.

БЕЛА УКРШТЕНИЦА: јабланик, уво, моно, гајде, ос, онколози, стокилаш, лутату, т, ароза, ге, вив, ел, изазивач, јатагани, амико, пр.

КОМБИНОВАНА УКРШТЕНИЦА: војни суд, ануитети, танк, ток, маор, рт, боксер, а, л, н, паст, оданост, кошаркаш, листови, захтеви, издурати, напити, тина, ист, икако, ев.

АНАГРАМ: марко аурелије.

РЕБУС: повезе ме такси.

СУДОКУ: а) 643-172-958, 912-385-764, 875-649-312, 328-491-675, 496-857-231, 751-263-489, 289-536-147, 537-914-826, 164-728-593. б) 162-973-584, 845-261-379, 793-458-216, 654-197-832, 931-824-765, 278-635-491, 489-312-657, 317-546-928, 526-789-143.

БЕЛА УКРШТЕНИЦА

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																

ВОДОРАВНО: 1. Биљни полупаразит - Безвоздушни простор - Медикамент (2), 2. Хиљаду милиона (мн.) - Јапански државник, Хиробуми - Реомир (озн.) (3), 3. Немачки предлог - Посао у државној фирмам (1), 4. Правилник - Старатељи - 14. слово азбуке (3), 5. Отокар краће - Злато (фран.) - Оптички уређаји на подморници (2), 6. Барски гас - Становник Фиренце (1), 7. Женско име, Ирена - Симбол галијума - Мала богиња (2), 8. Карат (озн.) - Име глумца Магалија - Место код Младеновца - Симбол азота (3), 9. Наша ранија глумица - Телефонски позив (1), 10. Поновити - Показна заменица - Чест завршетак наших презимена (3), 11. Заразна болест животиња - Норвешка музичка група - Брзи чамци на моторни погон (2).

УСПРАВНО: 1. Име певачице Сумак - Грчко слово (1), 2. Град у Немачкој - Вулкански врх на Минданау (1), 3. Шпански граматички члан - Лондонски фудбалски клуб (3), 4. Лиђија одмила - Стадион у Шпанији (1), 5. Име пок. аутомобилисте Сене - Мађарски шахиста, Арпад (2), 6. Рупа на женском ручном раду - Део тела (2), 7. Жирафа има дугачки ... - Нота солмизације - Поштански преградак (2), 8. Адвентивни (скр.) - Лудолфов број - Туга, жалост (2), 9. Град у Енглеској (1), 10. Симбол урана - Круг око главе свеца, ореол - Грам (озн.) (2), 11. Пети вокал - Америчка бојева ракета - Лумен (озн.) (2), 12. Чинити милостивим (0), 13. Жена из Турске - Центар обртања (2), 14. Просторија са парним котлом - Етвеш (озн.) (1), 15. Енергија (озн.) - Бел (озн.) - Саламура - Шекспиров јунак, краљ (3), 16. Врста кактуса (0).

ИСПУЊАЉКА

Ако правилно решите испуњаљку, у означеним пољима добићете називе две европске државе.

СЛОГОВИ: А, ВРЕ, ГА, ДРА, ЕР, КОК, ЛИ, МИ, НА, НИК, НО, ПА, РИ, СР, ТАЖ, ТЕ, ТЕ, ТЕ, ТРИД, ЧА, ШИН.

ВОДОРАВНО: 1. Скупљачи уличних паса, 2. Прибор за предеље, 3. Музеј у Санкт Петербургу, 4. Наше женско име, 5. Врста биљке, желудњак, 6. Мешавина разних пића (мн.), 7. Лице без домовине.

1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●●○

				4	3		
3							
8	5				4	1	
				2	9	5	
4	2			7	9	1	
1				6	8		
					2		
7						9	2

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●●●

4				1			
				7	8		
					9		8
6				4			7
				3			9
3	6			7			
7					8		5
9	2	6	4		3		
	6				4		

За фудбалерима Радничког 1923 су и двонедељне припреме у Турској, шест тамо одиграних сусрета, па им је до почетка првенства, 27. фебруара, остало да одиграју још само један контролни сусрет, како је планирано јуче, са Бежанијом на "Чика Дачи". После тога више тестова нема, улази се у борбу за бодове, односно, ако ништа друго, у пролећну јурњаву за опстанак у елити.

Што се боравка у Анталији тиче, у шест пријатељских сусрета остварене су две победе, три пораза и реми, што може да говори много, али и да не каже ништа. Про-

Фото: fcradnicki.com
чио током зимског прелазног рока, па оно што је важило јесенас, не мора да буде актуелно и током пролећа. Одговор на то колико смо боли или не, показаће наредних два-три месеца, тачније преосталих 15 првенствених дуела. Углавном, тренер Ђурђевић испробаје све расположиве снаге, пружију шансу новопридошлим играчима, али и младим снагама у свом погону, па је на њему да одреди ко су ти фудбалери који би требало да нас одведу из зоне испадања и вину у жељени горњи део табеле. Сигурно је једино да ће недостајати штопер Фејса, који се повредио у Анталији и вратио са припрема.

- Генерално сам задовољан постигнутим. Имали смо коректне услове за рад и успели смо да изгурамо комплетан план до краја припрема. Одрадили смо велики број тренинга и утакмица кроз које смо покушали да остваримо тактичке замисли и да видимо где смо - рекао је Ђурђевић по повратку из Турске.

А где су, уверићемо се и сви ми, врло скоро.

В. У. К.

ФУДБАЛ

РАДНИЧКИ 1923 ПРЕД СТАРТОМ НАСТАВКА ПРВЕНСТВА

Спремни или не...

сто, давно је прошло време када сте кроз такве утакмице могли да наслутите своју снагу у односу на

лигашке ривале. Сада се поставе мењају као на траци, што је уосталом и Раднички увељоко приме-

ВАТЕРПОЛО

ПАРТИЗАН - РАДНИЧКИ 7:11

Раднички не бренује фаворите

БЕОГРАД - Базен: „Бањица“. Судије: Вукашиновић и Раковић. Играчи више: Партизан 16(4), Раднички 11(4). Пештерци: Партизан 2/1, Раднички 4/2. Резултат по четвртина: 2:4, 1:3, 3:4, 1:0.

ПАРТИЗАН: Соро, Матићић 1, Мандић 1, П. Филиповић, Субошић 1, Рацков 1, Ђук, Дедовић 2, Обрадовић, Мишровић, Басара, Јокић 1, Танасковић.

РАДНИЧКИ: Радић, Ђурић 2, Пойловић, Марковић, Гак 1, Башић 1, Ђурић 2, Чутић, Злоковић 1, Ф. Филиповић 3, Удовићић, Ђ. Филиповић 1, Лазић.

ДЕРБИ 13. кола Прве А лиге Србије, најмање је лично на то. Заслуга за такву констатацију припада ватерполистима Радничког, који су убедљиво у бањичком базену надвладали екипу Партизана, уз крајњи скор од 11:7.

Иако се, објективно, очекивао далеко равнoprавнији дуел, попут претходна два, првостепеног и оног у Купу, решених практично у финишу, овог пута није виђено ништа близу томе. Крагујевчани су доминирали на гостовању "црно-белима", напокон се приказали у пуном сјају, чиме су полако сами себе почели да стављају у давно им намењену улогу једног од фаворита за освајање титуле првака државе.

Све што су учинили Београђани, била су прва два војства (1:0, 2:1). Убрзо је резултат преокречнут погоцима Ђурића и Башића, а искусни Александар Ђурић на паузу води "црвени" са два гола више на конту. Потом је скор опет умањен за један, али захваљујући серији Крагујевчана од 3:0, узрокованој и одличном игром у одбрани, полувреме је практично означило и крај свих надања домаћина - 7:3.

И на даље су гости, иако без помоћи капитена Вање Удовићића, који је зарадио искључење са правом замене, апсолутно доминирали, просто се поигравали са ривалом и увећавали предност до читавих 11:5. Партизан је успео да ублажи пораз, али не и да измене виђени утисак инфериорности.

Сусрет 14. кола Раднички је одиграо преокуће, у уторак, а гост му је био београдски Дунав. В. У. К.

ПРВА "А" ЛИГА
13. КОЛО: Партизан - Раднички 7:11, Сингидунум - Црвена звезда 4:16, Београд - Бањица 7:10, Војводина - ЖАК 13:7. Дунав је био слободан.

Раднички	12	11	0	1	218:60	33
Црвена звезда	11	11	0	0	135:57	33
Партизан	11	8	0	3	141:51	24
Бањица	12	6	1	5	97:106	19
Војводина	12	6	0	6	116:105	18
ЖАК	11	3	1	7	79:133	10
Дунав	11	3	0	8	63:111	9
Сингидунум	12	2	0	10	67:153	6
Београд	12	1	0	11	52:191	3

14. КОЛО: Раднички - Дунав, ЖАК - Сингидунум, Бањица - Партизан, Црвена звезда - Београд. Пауза екипа Војводине.

В. У. К.

ПЛИВАЊЕ

Академија Чавић

СВЕЧАНИМ пријемом и конференцијом у салону Скупштине Крагујевца, прошле среде званично је отворена прва ПК "Академија" Милорад Чавић. Уговор са градом склопљен је на две године, а обе стране верују да је то заправо само почетак у остварењу заједничке идеје о просперитету крагујевачког и српског пливања.

- Верујем да ћу у сваком могућем сегменту реализовати своје замисли. То је, не кријем, да Србија једног дана, што не може преко ноћи, већ за десетак година, постане пливачка велесила. Зато сви тренери и клубови, који су иначе ван мог програма, не само овде, већ и у Србији могу да очекују на праву сарадњу и помоћ.

У овој земљи има много талената, али приметио сам да се и најбољи ватерполисти и најбољи пливачи не сналазе у базену онако како би требало. Хоћу да променим мишљење и филозофију тренирања, да се с водом не боримо, већ дружимо. Није случајно да крећем од Крагујевца, управо овде добио сам све неопходне усло-

ве, стратешки смо у центру Србије и имамо одличан, ако не и најбољи базен у земљи - изјавио је том приликом Чавић.

Такође, напоменуо је да циљ отварања академије није комерцијала, него развој квалитета. Тако ће, да би се постигао што бољи степен рада и напретка, један тренер бити ангажован са највише два или три полазника.

- Родио сам се и одрастао у Јужној Калифорнији, па сам у Србију дошао са другачијим искуством и филозофијом пливања. Академија ће бити право место за све оне који желе да побољшају рекретативне или изоштре своје вештине до елитног нивоа пливања - до даје Чавић.

Велики значај оваквој промоцији пливања у Крагујевцу наглашио је и градоначелник Верољуб Стевановић.

- Упитању је велики дан за Крагујевац и његов спорт, а нарочито за пливање. Један од највећих спортиста Србије сада је са нама, наш је суграђанин, тако да ће моћи своја искуства да пренесе на

шој деци и нашим тренерима и трасираји пут којим ће се кретати пливачки спорт у Крагујевцу.

Ово је прича која је дугорочна, она ће да траје деценијама и то није само наш сан него и сан гospodina Чавића, који жели да оствари оно што је у срцу све време носио када је упитању професионални рад. Поред афирмације Академије, афирмисаће се и наши млади и наш град. Крагујевац ти-

ме и овог пута показује да све своје ресурсе ставља у функцију развоја, овог пута развоја спорта.

Успут, упис у школу пливања ПК "Академија" почео је пре десет дана, 11. Фебруара, и то за узраст преко две године. Цена за осам термина месечно у јутарњем термину износи две хиљаде, док је обука у вечерњем сатима скупља за 500 динара.

В. У. К.

НОВА СПОРТСКА ПРИЧА

АТЛЕТИКА

Из дворане четири колајне

ПРВЕНСТВО Србије у дворани, одржано за викенд у Новом Саду, атлетичарима Радничког донело је четири медаље.

Једине златне домога се тркоскаш Милан Младеновић, код старијих јуниора, а два сребра заслужила је млађа јуниорка Љубица Симовић, наступајући у трци на 60 метара и у скоку удаљ. Исту позицију, другу, заузео је и сениор Александар Миленковић, заоставши свега за стотинку иза победника на 60 метара са препонома.

Мало је недостајало и да се Александар Стојановић окити медаљом, али је ипак тек као четврти прошао кроз циљ у сениорској трци на 60 метара. Старији јуниор Стефан Стојановић завршио је на осмом месту међу старијим јуниорима у скоку удаљ, док је, у истој дисциплини, млађи јуниор Јован Мицић био шесести.

В. У. К.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

Још два Американца

МЕСЕЦ и по дана пре почетка овогодишњег шампионата Србије у америчком фудбалу, вицешампион се појаочао са још два странца из Сједињених америчких држава.

Реч је о Треју Меквеју, који је играо за Североисточни државни Универзитет у Оклахоми, члану Друге дивизије. Има 24 године, игра на позицији дефанзивног бека, а анджејман у Дивљим Вепровима први му је у иностранству. Са њим је пристигао и вршњак Чед Русниковић из калифорнијског Североисточног колеџа. Омиљено место му је рисивер, мада може и да игра на другим позицијама. Кратку професионалну каријеру имао је у Јута Блејзу, али се повредио и пропустио остатак сезоне.

М. М.

СТРЕЉАШТВО

Милош велики

ПРВО место у конкуренцији јуниора, у дисциплини ваздушна пушка, на прошлогодијском финалу Купа Стрелачког савеза Србије у Сmederevju, заузео је крагујевачки стрелац Милош Ивановић. Добрим резултатом помогао је клупским колегама, Милутину Стефановићу и Стевану Плетиковићу, да освоје и екипно друго место, са резултатом од 1856 кругова, једним и по мање од победника Купа екипе Новог Сада.

У сениорској конкуренцији добро је гађао Стефановић, посебно у основном делу, где је имао други учинак, али је у финалној серији био нешто слабији, па је, као и прошле године, освојио треће место. У истој конкуренцији Плетиковић је завршио као шесести.

Ни сениорке нису могле више од шестог места, а гађале су у саставу Олга Тодоровић, Јована Мирчески и Невена Армуш.

С. М. С.

ОД ЧЕТВРТКА ДО ЧЕТВРТКА

ПЕТАК

ОДБОЈКА (Ж): Смеч 5
- Раднички (Крагујевац), сала „Аршем“ (19.00)

СУБОТА

РВАЊЕ: Куп Србије за кадете, хала „Језеро“ (11.00)
ОДБОЈКА (Ж): Крагујевачки - Зрењанин, сала ОШ „Стајанислав Сремчевић“ (19.00)

СРЕДА

ФУДБАЛ: Раднички 1923
- Рад (Београд), стадион „Чика Дача“ (13.00)

КУГЛАЊЕ

Сад корак за водећим

ДЕВЕТА победа у првенству Прве лиге Србије, група Центар, куглаше Водовода довела је још ближе циљу, место које води у најелитнији ранг. Јер, прошле недеље, на својој куглани, у оквиру 13. кола, савладали су пратиоца на табели, краљевачки Ибар, резултатом 6:2, односно са 200 чуњева разлике - 3.296: 3.206.

Тријумф није долазио у питање, без обзира на слаб старт „водоводиција“ и учинак Бранковића, који је у почетном бацању направио минус свом тиму од 56 чуњева. Голубовић, Ђорђевић и Пантић, који је уједно имао и најбољи скор од 583 „убијених дрва“, нису дозволили изненађење.

Други крагујевачки представник у овом рангу такмичења, Пак промет, ни ове недеље није успео да оствари победу. Сада је од њих бољи био борски Бакар - 1:7.

У куглашком такмичењу следи пауза, а наставак такмичења на програму је 2. марта. Водовод ће тада бити слободан, па ето прилике да здушно дају подршку својим колегама, који ће у куглани друге крагујевачке гимназије дочекати београдску Технокемију.

С. М. С.

ФУТСАЛ

На реду Врањанци

ЕКОНОМАЦ, после паузе у првенству због обавеза играча овог тима, чак шесторице, према репрезентацији Србије и одигравању пријатељских утакмица у Чешкој и Словачкој, овог викенда наставља са такмичењем у Првој футсал лиги Србије.

У суботу, у оквиру 11. кола, „студенти“ ће играти у Врању против истоимене екипе.

С. М. С.

КУП СРБИЈЕ

У Нови Сад

НЕМА лигашких утакмица овог викенда. Следи одмеравање снага у осмини финала Купа Србије, у ком ће се рукометашице Радничког састати са прволигашем Војводином у Новом Саду.

Остале парове чине: Раднички (Б) - Наиса, Миленијум - Јагодина, Раднички (С) - Железничар, Књаз Милош - Миленијум БМС, Нопал - Црвена звезда, Кучево - Зајечар и победник групе Запад (Гоч/Медицинар) - Макс спорт.

В. У. К.

ОДБОЈКА

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА - СПАРТАК (Љ) 3:1

Пробој на друго место

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 200. Судије: Петровић (Ужице), Поповић (Сремски Карловци). Резултат по сетовима: 25:18, 20:25, 25:13, 25:23.

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Ђоровић 5, Н. Стевановић 16, Јовановић 5, Радовић 10, Перовић 7, Вуловић, Р. Стевановић 5, Илић 1, Иловић, Чедић 21, Блајовић 6, Пантић (либеро).

СПАРТАК (Љ): Мајдан, Гајевић, Гајић 1, Костић 5, Зандовић 19, Турањанин 8, Смиљанић (либеро), Милосављевић, Каришић 4, Радосављевић 6, Познић 16.

КОЛО пре краја лигашког дела такмичења у овогодишњој Винер штедиши лиги, крагујевачки састав најзад је избио на толико жељено друго место на табели. Победа над Љижанима извојевана је према очекивањима, мада поново није могло без осцилација. За разлику од досадашњих мечева овога пута „критичан“ је био други сет, но екипа је ипак смогла снаге да се извуче из летарије и врати победу из јесењег дела сезоне екипи Спартака.

Слаба игра у другој деоници повела је Дејана Матића да посегне за освежењем у екипи, а то је учинио са попа поставе. Илића, Ђоровића и Радишу Стевановића заменили су Јовановић, Перовић и Благојевић, а тако сложене „коцкице“ почеле су одмах да дају резултат. Други сет био је права „песма“ од игре, а ривал није могао ни најмање да се одупре. Гости су покушали да поново изједначе, али издржали су само до 5:8, а онда је Раднички поново преузeo игру у своје руке и, без обзира на резултат, посао без много напора привео крају.

Крагујевчани, тако, коло пре краја имају два бода предности у односу на сада трећепласирани Ђердап, али и теки меч у завршници. Наиме, за две недеље наша екипа гостује у Београду проплесирао Црвеној звезди, док Кладовчани иду на ноге Спартаку у Суботици.

М. М.

ЧЕЛИНЦ КУП

Пољаци, ипак, прејаки

ПОСЛЕ победе у првој утакмици четвртфинала Купа изазивача у Крагујевцу максималним резултатом, али над другом екипом Делекте из Бидгошћа, у реваншу Раднички Креди банка, испоставило се, није имао озбиљне шансе за пролазак у наставак такмичења.

Пољаци су овога пута играли комплетни и најпре изједначили резултат у победама, не пропустивши ривалу из Србије нити једну деоницу. Дошло се до одлучујућег, „златног“ сета, у коме су опет били бољи домаћини - 15:11. Крагујевчани су водили до резултата 9:10, а онда следи финиш и сигурна победа Делекте.

У регуларном току омер је гласио 25:19, 25:17, 25:19.

М. М.

ПРВА ЛИГА - Ж

Тријумф Смећерки

ПОБЕДОМ над до сада највећим конкурентом за директан пласман у Супер лигу, одбојкашице Смећа 5 готово да су привеле посao крају. Изузетном игром ставиле су до знања чланицама Црнокосе да су у Косјерић дошли за цеоплен и то су и урадиле. Резултат по сетовима био је 16:25, 23:25, 21:25.

Ово коло обележио је још један сусрет е

кипа из врха, уједно и нови крагујевачки дерби. Раднички је, као домаћин, савладао Крагуј 3:1, по сетовима 25:22, 25:23, 24:26, 25:11.

Очекивала се неизвеснија борба, али су „црвене“, без обзира што то омер по сетовима, осим последњег, не показује, били далеко бољи супарници. Крагуј је пружио неочекивано бледу партију, а то је град-

ски ривал знао да искористи.

После 15. кола Смећ је тако задржао првост над пратиоцем Радничким од пет бодова, док Клек и Црнокоса сада заостају читавих осам.

Наредног викенда игра се још један лојални дерби. Пресудни Смећ 5 ће дочекати Раднички као прилику да се одвоји још више и практично већ постане суперлигаш, док ће Крагуј угостићи екипу Зрењанина.

М. М.

КУП СРБИЈЕ

Дерби, па финале

НАРЕДНИ викенд предвиђен је за одигравање финалног турнира Купа у конкуренцији мушких репрезентација. Кроз квалификације издвојиле су се четири екипе, које ће се у Новом Пазару борити за пехар.

Први полуфинални дуел у суботу имаће домаћин и Црвена звезда, док се у 18 часова састају Војводина и Раднички Креди банка. Финале је сутрадан, исто од 18 сати.

М. М.

РУКОМЕТ

(Ж) РАДНИЧКИ - ЗАЈЕЧАР 26:26

У мал' изненађење деценије

КРАГУЈЕВАЦ - Дворана: „Језеро“. Гледалаца: 500. Судије: Ненадић (Београд) и Стевановић (Земун). Седмерици: Раднички 5/2, Зајечар 2/2. Искључења: Раднички 14, Зајечар 14 минута.

РАДНИЧКИ: Ђосић, Покрајац, Јовановић, Кеврешан-Мачужић, Танић 2, Стевановић 7, Радосављевић 1, Чарировић 3, Кнежевић, Милић 6, Тошовић, Балаћ, Кукић-Радојићић 5, Филиповић, Обућина, Стојиљковић 2.

ЗАЈЕЧАР: Стевановић, Машић 1, Перешић, Стојановић, Вучковић 4, Николић, Нишавић 2, Пислару, А-

лонсо 6, Стевановић, Зебић 7, Георгијев 1, Драјољубовић, Сойрони, Бензал 3, Горилска 2.

РАДНИЧКИ - НАИСА 32:27

И Нишлијке прециршане

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 100. Судије: Остојић и Рајковић (Нови Сад). Седмерици: Раднички 7/6, Наиса 5/3. Искључења: Раднички 6, Наиса 6 минута.

СЛАВИЦА КОПЕРЕЦ

Десно крило - и то право

ОНО што је већ две године недостајало нашем тиму, право десно крило, пристигло је међу „црвене“ прошле недеље из бачкопалачког Нопала, тима који је одустао од даљег наступа у Супер лиги.

Раднички Коперец, која је уговор потписала до краја ове првенstvenе сезоне.

В. У. К.

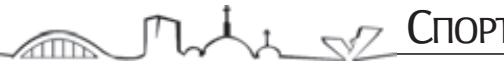
ВЕЋ прежаљени Раднички успео је да на мишиће извуче победу над одличном Цибоном, која је у Крагујевац дошла са само 10 играча. Загрепчани су водили готово 35 минута регуларног дела, играли више него добро, али и захваљујући својим грешкама на крају ипак изгубили, чинило се, добијен сусрет.

Пораз од Звезде из полуфинала Купа очигледно се тешко одразио на играче Радничког, па су играли смущено, без идеје у нападу, а у одбрани добро само повремено. Карактеристика је веома слаб шут за два, нарочито три поена, али и велики број промашених ципера и контранапада. Међутим, ипак су на једвите јаде држали приклучак и чекали грешке противника. Оне су биле видљиве и приметне, али у односу на Раднички, у тактичком и организационом смислу, мање запажене. Незаустављив је био

АБА ЛИГА

21. КОЛО: Раднички - Цибона 105:101
Игоеа - Задар 90:75, Цедевита - МЗТ Скопље 78:80, Солнок - Олимпија 89:72, Црвена звезда - Партизан 84:76, Сплит - Краљевић 61:71, Будућност - Широки 65:57.
Игоеа 21 16 5 1611:1470 37
Црвена звезда 21 15 6 1715:1521 36
Будућност 21 13 8 1521:1435 34
Раднички 21 13 8 1695:1617 34
Партизан 21 13 8 1537:1484 34
Цедевита 21 12 9 1568:1551 33
Олимпија 21 11 10 1616:1604 32
МЗТ Скопље 21 11 10 1544:1568 32
Краљевић 21 9 12 1459:1546 30
Цибона 21 7 14 1607:1620 28
Широки 21 7 14 1534:1575 28
Задар 21 7 14 1605:1630 28
Сплит 21 7 14 1469:1599 28
Солнок 21 6 15 1490:1706 27

22. КОЛО: Широки - Раднички, Задар - Будућност, Цибона - Сплит, Краљевић - Црвена звезда, Партизан - Олимпија, С

КОШАРКА

РАДНИЧКИ - ЦИБОНА 105:101

Добисмо, како-тако

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 3.000. Судије: Пукл и Јершан (Словенија), Војиновић (Црна Гора). Резултат још деоницама: 21:28, 25:19, 17:23, 19:12, 13:13, 10:6.

РАДНИЧКИ: Миљеновић, Синовец 6, Ђапин 32, Јо-

андреа Жижић на коме су се готово без успеха измењале све „петеце“ Радничког, уз велику помоћ омаленог плеја Блесингејма. Ипак, некако су се крагујевачки момци у финишу „сетили“ да би требало помало да одиграју и одбрану, што је донело резултат. Три минута пре краја, код резултата 71:79, уследила је серија промашаја играча Цибоне са линије слободних бацања, неколико добрих одбрана, па је најпре иначе бледи Вајт, пола минута пре краја тројком донео 80:81, а Ђапин четири секунде пре сирене продужетак са два искоришћена слободна бацања.

ПРВА „А“ ЛИГА - Ж

И други пут Црвено боље

ПОБЕДОМ над градским ривалом, екипом Шумадије, са 77:72, кошаркашице Радничког ставиле су тачку на још једну, за њих, изузетну сезону. „Црвено“ су, наиме, завршиле такмичење на трећем месту Прве А лиге, иза Јагодине и Црвене звезде, са скромом од 13 победа и седам пораза и укупно освојених 33 бода.

За разлику од јесењег дуела ова два ривала, када се играло „на нож“, да се тако изразимо, нови дуел, у коме су улогу домаћина имале Шумадинке, протекао је, осим прве четвртине (17:16), у сигурној игри „гушћи“ у овом случају. У главној улози, у том периоду игре, биле су Николина Милић, Јелена Прволовић и Александра Катић, које су двема „трицама“ први пут направиле озбиљнију разлику од „плус осам“ кошева - 30:22. Највећу предност кошаркашице Радничког имале су у 23. минуту утакмице, 50:34, што им је омогућило да сигурније уђу у завршницу овог сусрета.

На крају, 77:72 за „црвено“, уз маестралну игру Николине Милић, која је постигла чак 28

вић, Марковић 15, Еменин 14, Бирчевић 11, Борисов 2, Крстовић 5, Мијатовић 8, Вајт 9, Визер 3.
ЦИБОНА: Кус 16, Блесинејм 20, Шарић 13, Марчинковић 6, Розић 6, Јајогић, Старубери 11, Нициевић 4, Жижић 25, Ковачевић.

Фото: kradnicki.rs
ЗА РАЗЛИКУ ОД СУСРЕТА СА ЗВЕЗДОМ, МУТА И ИГРАЧИ САД СУ СЕ РАЗУМЕЛИ

Продужеци су посебна прича. Цибона је у првом повела 89:94,

али је Раднички поново добром одбраном и Ђапиновом сигурном

кошева и имала 14 скокова, и сјајне роле Јелене Прволовић са 15 и Александре Катић са 13 погодака, све предвођене одличним капитеном Маријаном Јовановићем, чији је учинак био 11 кошева и девет скокова.

- Није било толико еуфорије као у претходном дербију. На време смо направиле разлику и то војство сигурно држале до краја утакмице. Мислим да смо одлично одиграле ову сезону и да смо заслужено освојиле треће место - коментар је једне од најбољих играчица Радничког Јелене Прволовић.

У редовима „домаћина“ ваља похвалити добру партију Милане Живадиновић и капитена Александре Рачић, које су ривалу убациле по 18 поена.

Наставак такмичења, у плеј-офу за кошаркашице Радничког, односно плеј-ауту по ривалке из Шумадије, на програму је од 9. марта.

Овим поразом, иначе, кошаркашице Шумадије остале су без могућности борбе за титулу, али и Куп такмичења, јер су им само два бода доносила четврто место, које је водило на завршницу овог такмичења. Ипак, освајањем шесте позиције, иако су на почетку првенства најављивали да би у премијерној прволигашкој сезони и опстанак био добар, ово је, свакако, велики успех и заступљује све честитке.

С. М. С.

руком са линије пенала 17 секунди пре краја изједначио. У другом је због пет личних грешака из игре изашао Жижић, што је у основи променило ток игре. Рекетом је загосподарио Еменинг, па је уз четири поена и једну „банану“ донео предност својој екипи. Уследила је непотребна јурњава по терену, али Крагујевчани су били смиренији у финишу са линије пенала и тако однели веома важне бодове.

Статистички екипе су у скоку биле изједначене, шут је био на страни Цибоне, али су Загрепчани направили неупоредиво већи број грешака. Концентрација код појединачних играча Радничког била је минимална, па је тако Борисов из игре шутирао 1-13, а Крстовић промашио чак четири зицера у одлучујућим тренуцима. Ипак, све је на крају протекло како се и очекивало, а најбољи је поново био Ђапин са 32 поена и индексом корисности 39, мада је у току игре правио доста неразумљивих потеза.

У следећем колу на реду је гостовање у Широком Бријегу, код екипе која се грчевито бори за опстанак. Утакмица се игра поново у понедељак од пола девет увече.

М. М.

КУП СРБИЈЕ - Ж

До трофеја - тешко

ЛАЗАРЕВАЦ је од 21. до 24. фебруара домаћин финала Купа. Кошаркашице Радничког че-тврфиналну утакмицу играју сутра, од 17 сати, са београдском екипом Радивој Кораћ, друго-пласираним тимом Међународне женске кошаркашке лиге.

Уколико победе, у суботу их очекује полу-финале, док је сусрет за трофеј „Милана Циге Васојевића“ заказан дан касније, 24. фебруара, у 18 сати.

Младе снаге

У КРАЉЕВАЧКОЈ хали спортова, протекле недеље, одржан је први савезни тренинг за девојчице узрасла од 12 до 14 година.

Међу 77 кошаркашица, сврстаних у три селекције, нашло се и пет девојчица из Крагујевца: Неда Васојевић (1999. годиште), Марта Вуловић (2000) и Јована Николић (2001) из Радничког, као и Невена Наумчев (1999) и Невена Димитријевић (2000) из екипе Крагујевац 96.

Иначе, овај тренинг водила је прослављена крагујевачка кошаркашица и олимпијка Весна Деспотовић.

С. М. С.

РАДНИЧКИ - КОЛУБАРА 25:27

Не слути на добро

ОДАВНО Крагујевчани не знају за победу у овогодишњем суперлигашком такмичењу. Пети узастопни пораз убележили су против лазаревачке Колубаре, коју су угостили минуле суботе - 25:27.

Да ће на зло да изађе, показало се већ у првим минутима, када су „кртице“, предвођене Дарком Павловићем и Александром Пилиповићем, држале константну игру и водиле. И половреме је окончано у њихову корист (11:14), а до промене, резултатске или у односу снага на терену, није дошло ни у наставку. Тек пред крај сусрета домаћи су успели да се приближе на два гола мањка, али не и да угрозе заслужену победу Лазаревчана.

А како ће прекосутра бити, није тешко наслутити. Иде се на међудан београдском Партизану, лидеру шампионата, који баш ретко кад некоме препушта бодове.

В. У. К.

„ЦРВЕНЕ“ БАШ НЕЋЕ

FITNESS SHOP
OLYMPIA
SPORTSKA HRANA №1

Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338

јечаром, рукометашице Радничког нису имале проблема да са-владају још једног негдашњег ве-ликана српског женског рукомета, нишку Наису - 32:27.

Од самог старта домаће су по-веле, играјући одлучно, са намером да победе. Јак ритам до полу-времена донео им је предност од петогодака вишка (18:13).

Наставак није изнедрио ништа драгујији слику на терену, где се најефикаснијом опет показала Катарина Степановић, чијих се седам успешних шутева одлично надовезало на за гол мањи учинак Марије Чайровић, те доказа квалитета новопридошли Славице Копрец, која се у листу стрелача уписала пет пута.

Следи нови дерби, за две недеље, када се гостује београдској Црвеној звезди.

В. У. К.

СКИЈАЊЕ

Ни превише добро, ни лоше

НАСТУПИМА у две дисциплине, Невена Игњатовић завршила је учешће на Светском шампионату у алпским дисциплинама, одржаном у аустријском зимском спортском центру Шладмингу.

Најпре је стартовала у велеслалому, заузевши 41. место са кашњењем за победницом од 11 секунди, док је у слалому била нешто болја, пласирајући се на 34. позицију уз седам секунди заостатка у односу на време најбоље.

Наде у Брашову

РУМУНСКИ град Брашов током ове седмице домаћин је 11. Зимског олимпијског фестивала младих. Такмичари узраста од 14 до 18 година надметаће се у осам спорто-ва.

У шесточланој српској ре-презентацији, у дисциплини алпског скијања, налазе се и двојица Крагујевчана, Виктор Раковић, члан Скијашког клуба Оса и Вања Старчевић из Радничког Елите.

М. М.

РВАЊЕ

Ватрено крштење

КАДЕТИ крагујевачког Радничког учествовали су прошле недеље у Суботици на првом Купу за јуниоре. Иако се ради о тежем степену такмичења, петорица Крагујевчана, Вујовић, Поповић, Жиковић, Рајчић и Раковић до-бро су се показали у дуелу са јачима од себе и успели чак да забележе три победе. Ипак, интересовало нас је, одакле одлука да се млађи такмичари, да тако кажемо, ба-че у ватру.

- Једноставно морамо тако. Циљ нам је био да их прове-римо на такмичењу и ми смо задовољни оним што су они пружили. С обзиром да екипа озбиљно рачуна на њих, мислимо да ће, упркос свему, оваква одлука донети добре резултате - рекао нам је спорчки директор Радничког Зоран Синђић.

Иначе, на овом такмичењу наступило је близу 100 такмичара из преко 20 клубова.

Своји на своме

КРАГУЈЕВАЦ ће у суботу, 23. фебруара, бити домаћин првог Купа за кадете, на коме ће учествовати око 80 рвача из 18 клубова.

Раднички би, планирано је тако, на овом такмичењу тре-бalo да има десеторицу так-мичара, па се, како кажу у овом клубу, оправдано надају и озбиљним достигнући-ма.

Надметање почиње у субо-ту, у хали „Језеро“, од 11 са-ти.

С. М. С.

FINAL SALE

Na kolekciju jesen - zima

do 80%

Akcija traje do isteka zaliha!

H&O
Kragujevac

Kragujevac Plaza,
Bulevar kraljice Marije 56,
tel 064/ 82 137 93

Uz VIP karticu
dodatnih -10% popusta!

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ

од 21. до 27. фебруара

Четвртак
21. фебруар

СТАЊЕ СТВАРИ

20.00 Стање ствари

- 07.00 Јутарњи програм
- 09.00 Вести
- 09.05 Музички програм
- 10.00 Кухињица р.
- 10.30 Путујуће приче р.
- 11.00 Документарна серија
- 12.00 Вести
- 12.05 Кухињица
- 12.35 Кућница у цвећу р.
- 13.00 Музички програм
- 14.00 Комунални сервис р.
- 15.00 Цртани филм
- 15.30 Раскршића р.
- 16.00 Вести
- 16.05 Људи са Менхетнама р. □
- 17.00 Моја Шумадија
- 18.00 Fashion Files р.
- 18.30 Мобил Е
- 18.50 Хит дана
- 19.00 Хроника 1
- 19.30 Цртани филм
- 20.00 Стање ствари
- 21.00 Људи са Менхетнама □
- 22.00 Хроника 2
- 22.30 Megafon Music
- 23.30 Атлас
- 00.00 Вести
- 00.05 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Петак
22. фебруар

09.05 Седница Скупштине града

- 07.00 Јутарњи програм
- 09.00 Вести
- 09.05 Седница Скупштине града
- 12.00 Вести
- 12.05 Кухињица
- 12.35 АБС шоу
- 13.00 Музички програм
- 14.00 Стање ствари р.
- 15.00 Цртани филм
- 15.30 Атлас р.
- 16.00 Вести
- 16.05 Људи са Менхетнама р. □
- 17.00 Моја Шумадија
- 18.00 Fashion Files р.
- 18.30 Мобил Е
- 18.50 Хит дана
- 19.00 Хроника 1
- 19.30 Цртани филм
- 20.00 КАО и други р.
- 21.00 Људи са Менхетнама □
- 22.00 Хроника 2
- 22.30 Документарна серија
- 23.30 Илузиониста
- 00.00 Вести
- 00.05 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Субота
23. фебруар

09.05 Цртани филм

- 08.45 Најава програма
- 09.00 Вести
- 09.05 Седница
- 09.35 Цртани филм
- 10.00 Серија
- 10.00 Кухињица
- 11.00 Нокаут р.
- 11.30 Улови трофеј р.
- 12.00 Вести
- 12.05 Шумадијски праг
- 13.00 Кухињица у цвећу
- 13.30 Fashion files
- 14.00 Shopping avantura
- 15.00 Документарни програм
- 16.00 Вести
- 16.05 Филм □
- 18.00 Нокаут
- 18.30 Улови трофеј
- 19.00 Хроника 1
- 19.30 Цртани филм
- 20.00 Стаклено звено
- 21.00 Људи са Менхетнама
- 22.00 Хроника 2
- 22.30 Илузиониста
- 22.00 Лек из природе
- 22.30 Концерт
- 22.00 Хроника 2
- 22.30 Култура
- 23.00 Филм □
- 00.00 Вести
- 01.00 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Недеља
24. фебруар

Стаклено звено

- 08.45 Најава програма
- 09.00 Вести
- 09.05 Цртани филм
- 09.35 Најсмешије животиње р.
- 10.00 Биографије познатих
- 11.00 Кухињица у цвећу
- 11.30 Лек из природе
- 12.00 Вести
- 12.05 Шумадијски праг
- 13.00 АгроДневник
- 14.00 Шумадијске зимске игре
- 15.00 G.E.T. Report р.
- 16.00 Вести
- 16.05 Филм □
- 18.00 Нокаут
- 18.30 Улови трофеј
- 19.00 Хроника 1
- 19.30 Цртани филм
- 20.00 Стаклено звено
- 20.30 Најсмешије животиње
- 21.00 Концерт
- 22.00 Хроника 2
- 22.30 Култура
- 23.00 Филм □
- 00.00 Вести
- 01.00 Хит дана

Понедељак
25. фебруар

Слалом на Мокрој Гори

- 07.00 Јутарњи програм
- 09.00 Вести
- 09.05 Музички програм р.
- 10.00 Кухињица р.
- 10.30 Кухињица у цвећу р.
- 11.00 Документарна серија р.
- 12.00 Вести
- 12.05 Кухињица
- 12.35 Стаклено звено р.
- 13.00 Музички програм
- 14.00 Shopping avantura р.
- 15.00 G.E.T. Report р.
- 16.00 Вести
- 16.05 Филм □
- 18.00 Слалом на Мокрој Гори р.
- 18.30 Музички програм
- 19.00 Хроника 1
- 19.30 Цртани филм
- 20.00 Слалом на Мокрој Гори
- 20.30 Најсмешије животиње
- 21.00 Људи са Менхетнама
- 22.00 Хроника 2
- 22.30 Документарна серија
- 23.00 Нокаут
- 00:00 Вести
- 00:05 Хит дана

Уторак
26. фебруар

ЖИВА ЦРКВА

ХРОНИКА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦЕРКА И ПРАВОДУШНОСТИ

- 07.00 Јутарњи програм
- 09.00 Вести
- 09.05 Музички програм р.
- 10.00 Кухињица р.
- 10.30 Србија коју волим р.
- 11.00 Документарна серија р.
- 12.00 Вести
- 12.05 Кухињица
- 12.35 Слалом на Мокрој Гори р.
- 13.00 G.E.T. Report р.
- 14.00 Вести
- 14.05 Људи са Менхетнама
- 15.00 Мозаик
- 16.00 Србија коју волим
- 16.30 Мобил Е
- 17.00 Хроника 1
- 19.30 Цртани филм
- 20.00 Жива црква
- 20.30 Суграђани
- 21.00 Људи са Менхетнама
- 22.00 Хроника 2
- 22.30 Документарна серија
- 23.30 Биографије познатих р.
- 00.00 Вести
- 00:35 Хит дана

Среда
27. фебруар

КОМУНАЛНИ

- 07.00 Јутарњи програм
- 09.00 Вести
- 09.05 Музички програм р.
- 10.00 Кухињица р.
- 10.30 Ноге на путу р.
- 11.00 Документарна серија р.
- 12.00 Вести
- 12.05 Кухињица
- 12.35 Култура р.
- 13.00 Музички програм
- 14.00 Жива црква р.
- 14.30 Суграђани р.
- 15.00 Цртани филм
- 15.30 Супертехнологије р.
- 16.00 Вести
- 16.05 Људи са Менхетнама
- 17.00 Мозаик
- 18.00 Ноге на путу
- 18.30 Мобил Е
- 19.00 Хроника 1
- 19.30 Цртани филм
- 20.00 Жива црква
- 20.30 Суграђани
- 21.00 Људи са Менхетнама
- 22.00 Хроника 2
- 22.30 Документарна серија
- 23.30 Биографије познатих р.
- 00.00 Вести
- 00:35 Хит дана

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs